

Acte sinodali

ale

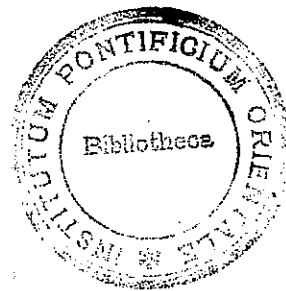
baserecei romane de Alb'a Julia și Fagarasiu.

Date la lumina

de

Joane M. Moldovanu.

Tomu I.

Blasiu 1869.

Lectoriulu salute! E cunoscutu, ce pucinu, se cultiveza la noi de unu tempu in coge campulu istoriei base-recesci. Daunele provenitorie de aci toti le semtîmu cu amaru.

Documente cuprendietoria de materialu pretiosu suntu negrigite; si se templa, de nu trece una etate de omeni, si nece in conservatoria-le publice nu poti afla acte, cari dupa insemnetatea sa aru merita se fia respan-dite in tote anghiurele, cetite si cunoscute de firu in peru la toti filii baserecei.

Ma si multe dein cele, ce au esitu in tipariu, ori s'au inmultitu prein decopiare cu man'a, suntu potere-asiu dice neapropiate; ca preste mesura rari au devenitu cartile, intru cari se cuprendu.

De aci „inscitia reipublicae, ut alienae“, de care se plange marele maestru alu istoriei, la noi este lege do-mnitoria cu asiá potere, in catu abia mai suferu cate-va esceptiuni.

Si, Domne, mare lipsa amu ave de cunoscerea vietii si a faseloru, prein cari a trecutu baserec'a nostra!

Crescuti mare parte in scole straine, cu totii laptati cu principia mai vertosu de ale strainiloru, cunoscemu istoria, dereptulu si asiedialemente altoru-a; era despre ale baserecei nostre seau nu avemu nece idea, seau de avemu ore-cari cunoscentie, acele de comunu suntu prea defectose. Urmeza apoi in modulu celu mai naturale, ca pre lunga cea mai mare bunavolientia, se nu scimu pretiul bunulu, ce avemu, si se o sclintimu candu nesumu a co-rege reulu.

Spre a contribui ce-va catra delaturarea acestei sca-

deri, indemnatu și incuragiatu de mai multi benevolitori me determinai la inceputu a tipari actele sinodului dein 1868, apoi si a largi interpretarea, adeca a culege si da la lumina si alte acte sinodali ale baserecei nostre, atatu cele ce se afla numai in carti forte rari, catu si altele panà aci nepublicate prein tipariu.

Deci infacisiez onoratului publicu:

I. Actele sinodului dela 11 Aug. 1868 cuprensa pre paginile 1—60 si 158—167, dupa originaria-le depusa in Archivulu Metropoliei.

II. Actele sinodului dela 30 Sept. 1850, p. 61—103, dupa copie si concepte originaria, cari Rsmulu d. Stefanu Moldovanu, prepositulu capit. dein Lugosiu a benevolitu a-mi tramete, si cari amesuratu despunerei d. sale se depunu in Archivulu Metropoliei, unde nu se aflau.

III. Actele sinodului dela 1782, pag. 105—135, dupa originaria sean copie facute de man'a eppului Bobu in „Acta resignationis d. Exmi Eppi Greg. Maer et inaugurationis d. Eppi Joannis Babb m. p. electi et denominati 21 8-bris 1802 (sic) consecrati per praelaudatum eppum Maer 6 Junii 1784, installati 11 Julii 1784,“ — cari tote acumu se afla in Archivulu Metropoliei.

IV. Alte acte electorali dein 1764 si 1751, pag. 136—144.

V. Actele sinodului dein 14 Maiu 1742, p. 145—157, scosa dein Protoc. Causarum in praesentia Illmi d. d. Eppi discussarum et dijudicatarum, Anno 1742 die 15 Febr. inchoatum, usque 10 Junii continuatum. Nicolaus Pap de Benye m. p. Protonotarius aplicus, Illmi d. Eppi Fog. vicarius gen. et generalis synodi notarius,“ paginile 19—39. Acestu protocolu legatu dupa unu protocolu de corespundentie oficiose de ale lui Klein se afla in Arch. Metropoliei dein Blasiu.

Tote aceste m'am nevolitu a le reproduce, dupa cumu

jaceau, cu tote variatiunile ma chiaru si cu smentelele de pena ale loru.

La calcaniu adausei ce-va despre dreptulu de alegere, si unele observari a supr'a sinodului dein 1868, lucrari insuficienti, o recunosc, si totu speru a nu fi condamnatu pentru ele: de-ora-ce ultra posse nemo obligatur.—

Candu si cumu va succede continuarea intreprinderii, nu potu sci. Inse propusulu sta si nevolenti'a de a-lu realisa inca nu va lipsi. Pentru a-i potè asigura esitu mai bunu, -mi permitu a roga pre toti celi ce o afla de interesu publicu, ca de cumu-va au in posesiunea sa, seau sci unde-va, acte de ale sinodeloru nostre, se nu-si pregete a-mi face impartasire. —

Deintre cele publicate intru acestu volumu, fia-mi liertatu a trage atentiunea o. l. cu desclinare la actele sinodului dein 1742.

In actele aceste starea baserecei nostre in tempulu acelu-a este depinsa cu colori viue si fideli: de una parte lupta pentru a scapa de puterea si pretensiunea teologului, carele pre totu loculu se amentesce alature-a cu episcopulu, si inca cu ce feliu de episcopu! lupta pentru a castiga drepture politice; era de alta parte sustinerea si observarea constitutiunismului, carele acumu mai de totu e scosu dein usu si unii aru fi bucurosi a-lu scote si dein memoria.

Deintr' in sa-le cunoscemu, in ce armonia frumoasa era eppulu cu sinodulu baserecei sale; cumu deprindeau impreuna potestatea baserecesca; cumu sinodulu se opunea cu barbatia la ori-ce ingerentie in afacerile baserecesci; cumu elu facia cu decretulu imperatescu, ce-i producea jesuitulu, staruia: se se aduca in a-ante a II. diploma leop. in originalibus, si dicea, ca numai dupa acea va aduce decisiune finale a supr'a jesuitului; si cumu in urma dein considerari politice-lu primeau, inse numai dupa ce-lu legau cu juramentu de fidelitate catra episcopulu, cleru

sî poporu, ¹⁾ A fora de ace'a sinodulu scuteá sî preutii sî protopopii de apesarea episcopului.

Baserec'a nostra atunci in fa p t a erá basereca sínodale.

Sî cari au fostu fruptele libertátii sale?

Le-a spusu S. Klein in istor'ia sa. ²⁾ Baserec'a nostra a crescutu, sî lupt'a natiunei pentru derepture politice — care lupta dupa natur'a constitutiunei ardeliene nu se poteá portá, de câtu sub scutul relegiunei — luà dimensiuni, in câtu asupritorii seculari cugetara, cà numai asiá voru poté continuá usurparea, deca voru fí restornatu pre episcopulu Klein.

Sî ce este baserec'a nostra esta-di. De jure este totu ace'a, ce fuse in dílele lui Klein: cà dins'a pre cale sínodale nu a scaimbatu nemicu in constitutiunea sa. Sî ore ce este ea de facto?

Unu episcopu, carele mai multu cá toti a trapedatu pentru latírea santei uniuni, scrise la Rom'a, suntu acumu una suta de ani: suspinàmu, candu ni-se arunca vorbele: „a te uní insemneza a perde libertatea baserecesca.“

Se reinvia dinsulu adi, adevveratu nu ar' affá aci pre teologulu, caus'a dorerei sale; inse ar' affá altele, cari pote mai adunci suspine aru scote dein pieptu-i.

Multi plangu adi cu Ieremía profetulu: „Pastori multi au stricatu vini'a,“ 12, 10. sî socotescu baserec'a nostra amenitiata mai multu, de câtu ori-candu alta data.

Latiesca-se numai cunoscenti'a despre trecutu, cà impreuna cu ea se va latí sî alipirea càtra tote institutiunile cele bune ale baserecei nostre, pre a càroru base usioru se voru curatí scaderile, se va cresce sî aduce la deplena desvoltare fruptuosa totu, ce este salutariu.

¹⁾ Acte sî fragmente de Cipariu pag. 93.

²⁾ Actele acelu sinodu sî Formula juramenti in Miscellanea p. 398.

I.

Actele sinodului

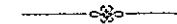
archidiecesei greco-catolice

de

Alb'a Julia-Fagarasiu

tienutu

in 10 — 11 Augustu 1868.

Cerculariulu

prein care Vicariulu Capitulariu chiama Clerulu Archidiece-
cesanu la Sinodulu alegatoriu.

Nr. 872—1868.

Onorate in Christosu Frate!

Dupa ce a placutu provedentiei divine a chiamá dein acésta vietia pre prea bunulu, sí iubitulu nostru parente, Metropolitu sí Archiepiscopu gr. cat. de Alb'a Julia, Alesandru Conte Sterc'a Siulutiu, la remuneratiunea cere-sca a meritelu sale de eterna memoria pentru basereca, sí pentru filii spirituali ai acesteia, romani dein Transil-vani'a, precumu despre acést'a cu dorere sfasiatoria de a-nima ve amu fostu incunoscientiatu in cerculari'a scrisoria dein 16-a Septembre 1867 Nr. 26; Capitulu metropoli-tanu intru parentiesc'a ingrigire pentru benele sufle-tescu alu credentiosiloru fili ai baserecei metropolita-ne, veduvite, nu a intardiatu, a asterne catra Maiestatea Sa c. r. apostolica, prea Inaltiatulu Imperatu, sí principe alu prea iubitei nostre patrie, cea mai umilíta rogare, pentru prea inalt'a concessiune, a-si alege — in adunare dein preuna cu clerulu subordinatu — altu archipastoriu, dupa dreptulu avutu, sí dupa daten'a tienuta dein seculii tre-cuti. Acestei prea umilitei nostre rogaminte au urmatu altele mai dela tote districtele protopopesce a archidiecesei no-stre, sí aceste n'au remasu fora de resultatulu doritu de sute de mii anime credentiose de romanu: pentru cà Ma-iestatea Sa c. r. apostolica prea bunulu nostru Imperatu

Noi vremu a spune episcopului nostru conditionile,
pre lunga cari-lu alegemu.

Protopopulu Balintu. p. 37.

sî Principe luandu intru prea gratioasa, inalta ascultare fierbintile nostre dorintie, sî rogările prea umilite ajunse la prea induratulu Troñu imperatescu, cu prea benign'a sa decisiune cesaro-regesca dein 27 Faurariu a. c. s'a induratu prea graciosu a resolví, sî a demandá, cá reimplerea scaunului vacante metropolitanu arhiepiscopescu greco-catolicu de Alb'a Julia, se se miđiulocesca prein alegere, intreprindienda de cãtra celi indreptatí ai clerului gr. cat. transilvanu, dupa modalitatea observata sî la alegerile Episcopiloru mai dein a-ãnte ai diecesei Fogarasiiului, sî anumitu a fostului eppu Ioanne Lemeny.

Pentru acésta prea inaltu concesa alegere de metropolitu gr. catolicu de Alb'a Julia, Escelenti'a Sa Domnulu Ministru regiu ung. de cultu sî instructiune cu graciosulu seu decretu dein 6 dñle a lunei curgatorie sub Nr. 504 prescrie precumu urmeza :

Magnificului sî Reverendisimului Domnu Costantinu Alutanu, Prepositu-Canonice, sî Vicariu capitulare metropolitanu de Alb'a-Julia.

Nr. 504. / presid.

Pre cumu se va poté cunosee dein scrisori'a mea oficioasa, indereptata cãtra Capitulu, sî publicanda in loculu, sî la tempulu seu — care e aci alaturata — s'a induratu Maiestatea Sa c. r. sî apóstolica cu prea inalt'a sa decisiune, emisa in 27. Faurariu a. c. prea graciosu a concede, cá reimplerea scaunului episcopescu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Julia, sî anume dein Blasiu, devenitu vacante prein mortea fostului arhiepiscopu-metropolitu Alesandru Sterc'a Siulutiu, pre langa apriat'a sustinere a dreptului prea inaltu principale dedenumire, sî fora de nece una consecintia pentru venitoriu in casulu presente, se se efeptuesca pre calea alegeri, sî inca dupa modalitãtãle propuse de mene.

In urm'a acestei prea inalte decisiuni, pentru tienend'a alegere a candidatiloru, se prefige diu'a 12 Augustu (31 Juliu cal. v.) a. c.; er' prein prea inaltulu decretu dein 24 Maiu a. c. s'a induratu Maiestatea Sa c. r. sî apostolica, a incredentiã conducerea actului de alegere Episcopului dela Logosiu Alesandru Dobr'a sî Capitãnului Districtului Naseudului sî ablegatului dietale, Alesandru Bohetielu, in calitate de comisari regii.

Aceste premitiendu-le pentru modalitatea alegeri, sî spre orientare, cu privire la agendele, si pentru tienut'a Marimei Vostre, despusetiunea mea e cé urmatoria.

Am recercatu pre esmisi D. D. Comisari regii, cá se benevoliesca pre amedia-di in a-ãnte de dñu'a alegeri, a se aflá in Blasiu, sî a se asiediã in resiediñt'a arhiepiscopesca; ajustarea locuintei se tiene de afacerile Marimei Vostre, in cointielegere cu prea respectatulu guberniu.

In diu'a dein a-ãntea dñlei de alegere, dupa mediadi in or'a predeterminanda, e a se convocá in Beseric'a catedrale intregulu cleru indreptatitu la alegere, cá acolo in a-ãntea comisariiloru regii, cari — invitati prein una deputatiune sî veniti de fãcia, — voru face cunoscutu scopulu esmisiunei sale, se se verifice literele credentionali a celoru indreptatiti la alegere dein cleru, spre ceea ce mai in a-ãnte e a se alege dein partea clerului unu Protonotariu generale.

Facundu-se acést'a, se va publicá ordenea, sî procedur'a tienenda la alegere, sî dupa acést'a toti se voru dimite cu aceea indetorire, cá a dou'a dñ, seau in diu'a de alegere, demaneti'a la 1/28 ore, la sunetulu campanei celei mari se se intorne er' la baserica.

In baserica catedrale, toti aceli barbati dein cleru, cari voru volí a concelebrá s. liturgiã incependa cu „Veni

Sancte" (Imperate cerescu), se voru imbracă in ornamentele sale basericesci, și asiá imbracati, și cu celi alalti membrii ai clerului dispusi la locul, și ordinea sa, voru merge la sunetul tuturor campanelor basericeei catedrali la resiedenti'a metropolitană arhiepiscopescă, că de acolo intornandu-se deimpreună cu comisarii regii se fia de facia la s. liturgia, carea incepundu-o o voru concelebrá.

Finindu-se s. liturgia, D. Comisariu regiu, Episcopu, va tiené cuventare cátra clerulu adunatu, și la inchiaierea acestei-a, pre toti alegatorii i va indereptá la cuartirele sale, cu aceea provocare, cá pre la 10 ore, danduse er' semnu cu campan'a mare, fiacare se grabesca inderetru la basereca, aducandu-si cu sene votulu seu, pre una siedulitia numele scrisu alu aceluia, pre carele lu doresce alu candidá de arhiepiscopu-metropolitu in Blasiu.

La 10 ore tragandu-se campan'a mare, se aduna totu clerulu in basereca, și de acolo er' in sírulu, și ordinea sa, se duce dupa comisarii regii, și reintorcandu-se cu acesti-a in basereca, totu insulu se asiedia la locul seu, și adeca:

- a) Comisarii regii esmisi pentru conducerea alegerei cuprendu locu la mes'a gatita pentru densii, distincta, cu secretariulu loru, și cu protonotariulu generale alu clerului, pre acést'a mesa va stá și urn'a, in carea se voru impune voturile.
- b) Dela acést'a mesa in diosu de ambele laturi voru fi dispuse scaune, pre cari de a derept'a locurile mai antâniu le voru cuprende membrii capitulari, dupa densii vicarii foranei, dupa acesti-a arhiprésbiterii, seau protopopii actuali, apoi prepositulu, seau egumenulu monastirei ordinului Basilitloru, și 2 reprezentanti ai corpului profesoral. —

- c) De-a steng'a voru siedé mai antâniu vice protopopii districtuali, și dupa dinsi reprezentantii eparchiani, dupa ordinea betranetiloru.

Modulu, seau procedur'a alegerei va fi urmatori'a; cuprendiendu-si fia-carele locul seu:

- a) Mai in a-ânte de tote se alegu dein cleru 3 semnatori, seu numeratori de voture — scrutatori — asiá cá unulu se fia dein protoprésbiterii actuali, altulu dein ordenea viceprotopopiloru, și alu treilea deintre reprezentantii clerului.
- b) dupa acést'a secretariulu comisariilor regii dá cetire prea inaltei ordinatiuni privitorie la esmiterea comisariilor regii, er' dupa aceea protonotariulu clerului cetesce rescriptulu mieu ministeriale intitulatu cátra capitululu metropolitanu. —
- c) dupa intemplantarea acestor'a se cetesce catalogulu membriloru clerului, cari au votu de alegere, și numele absentiloru se desemna.
- d) dupa acestea, secretariulu comisariilor regii provoca pre nume pre celi indreptatiti, aflatori de facia, cá fia-care unulu câte unulu in ordene se si impuna sieduliti'a cu votulu, infasiurata, in urn'a statatoria pre mes'a dein a-ânte comisariilor regii, și dupa ce acést'a o aru fi facutu toti, Marimea Sa comisariulu regiu civile scote dein urna siedulitielê infasiurate cu voturile, câte un'a și le numera cu mare precautiune, și aflandu-se, cumu-cà voturile suntu atâte, câti alegatori presentii, acele er' le repune câte un'a in urna, dein care apoi er' câte un'a scotiendu-le, un'a dupa al'ta le predà protonotariulu eclesiasticu, carele acele desfasiurandu-le, numele semnate pre densele le prochiama, și siedu-

litiele le inmanueza comisariului regiu spre vedere; era celi 3 semnatori de voture, séu scrutatori, desemna sí numera cu acuratetia sí conscientiositate numele prochiamate, totu acést'a face sí unulu deintre D. D. comisari regii. —

- e) Terminandu-se numerarea votureloru, sí neobservandu-se nece una desordene, seau scadere, siedulitiele de voture in data se ardu in basereca.
- f) Voturele se asemena la olalta, sí respective se combina, sí celi 3 individi eclesiastici, cari au capetatu mai multe voture, se prochiamata in presentia alegatoriloru, cá 3 candidati, propunendi la loculul Prea Inaltu.

Dupa inchiatarea acestor'a D. comisariu regiu, Episcopu, er' va tiené cuventare, sí pre alegatori i dimate, la care respunde incredentiatul respectivu alu capitulului; dara in a-ante de despartire tienu s. oficiu de multiumire, sí numai dupa terminarea acestui-a se voru departá.

Se intielege de sene, cá preutimea alegatoria sub tempulu alegerei se va provedé cu toti articlii de nutrementu dein bunulu metropolitanu; — in care privintia Ve sí recercu pre Marimea Vostra, cá se conclucati in cointielegere cu prea respectatulul guberniu.

Mai in colo Ve recercu pre Marimea Vostra, cá se benevoliti, dupa asemenarea proceduri de alegere de mai na-ante, sí mai vertosu a fostulu episcopu a Fogarasiului, Joane Lemeny, a conchiamá pre celi cu dreptu de alegere, cari se afla in senulu archidiecesei Albei Juliense seau Blasiane, pentru efeptuirea alegerei la Blasiu; er' celi chiamandi prein Marimea Vostra suntu:

- a) Membrii capitulului metropolitanu, adeca fiacarele dein intregulu capitulu.
- b) Vicarii episcopesci.

- c) Archipresbiterii seau protopopii.
- d) Vice protopopii, seau administratorii protopopesci.
- e) Egumenulu, seau prepositulu ordinului s. Basiliu dein Blasiu.
- f) doi alesi ali corpului profesoralu de acolo, cá reprezentanti ali acelui ordinu.
- g) Vei provocá Marimea Vostra pre protopopii diecesei archiepiscopesci, cá in restimpu anumitu se tienu sinode eparchiane preutiesci, in cari fiacare protopopiatu se-si alega cáte doi representanti, a fora de protopopulu, carele sí de almentre are a se infaciosiá dein oficiu la alegere.

Toti se voru conchiamá asiá cá se fia indetoriti a fia la Blasiu in a-ante de amiediadi in diu'a precedente a dílei de alegere.

Er' de ora-ce dupa ordinatiunea Maiestatei Sale c. r. sí apostolice, cu dreptu de alegere, seu cu voture suntu ase provedé sí acele individualitati, cari sí in a-ante de acést'a au eserceatu inriurintia in alegerea de episcopu sí respective de metropolitu, de sí dupa tempu nu se tienu mai multu de dieces'a metropolitana, ci s'au anesatu sí la dieces'a episcopesca a Logosiuului, sí mai multe la a Gherlei, pentru aceea Ve incunoscientiezu pre Marimea Vostra, cumu-cá am recercatu pre domni episcopi dela Lugosiu sí Gherl'a, cá pre asemene indreptatiti respectivi dein diecesele sale se-i invite la alegere; dreptu aceea se voru invitá.

Prein Domnulu episcopu alu Logosiuului:

- a) Vicariulu foraneu dein Hatiegu.
- b) Protopopulu dein Unedor'a.
- c) Viceprotopopulu Bobalnei.
- d) Administratorulu protopopescu alu distr. Cugirului.

Prein Domnulu episcopu alu Gherlei:

- a) Vicariulu Rodnei.
- b) Vicariulu Silvaniei.
- c) Protopopulu Logiardului.
- d) Protopopulu Lapusiului romanescu.
- e) Protopopulu dein Basesci.
- f) Protopopulu Periceiului.
- g) Viceprotopopulu Beclenului.
- h) Viceprotopopulu Căti-caului.
- i) Viceprotopopulu Niresiului.
- j) Viceprotopopulu Crasnei.
- k) Viceprotopopulu Buzei.
- l) Viceprotopopulu Gherlei, mai de multu alu Ormanului.
- m) Viceprotopopulu Eriului.
- n) Viceprotopopulu Ciocu-manului.
- o) Viceprotopopulu Notigului, mai de multu alu Odorheiului de Somesiu.
- p) Viceprotopopulu Bistritiei.
- q) Viceprotopopulu Giulei.
- r) Viceprotopopulu Secului.
- s) Viceprotopopulu Retégului.
- t) Viceprotopopulu Saravadului.
- u) Viceprotopopulu Ciceu-Cresturului, mai na-ânte alu Chiuzei.
- v) Viceprotopopulu Siomcutei.
- w) Viceprotopopulu San-margithei.
- x) Viceprotopopulu Oartiei de diosu.
- y) Viceprotopopulu Vadului.
- z) Viceprotopopulu Ipului.
- aa) Viceprotopopulu Surducului.
- bb) Viceprotopopulu Samsonduului.
- cc) Viceprotopopulu Bredului.

Preste acesti-a voru fi chiamati atatu dein dieces'a Logosiului, câtu sî a Gherlei, cate doi reprezentanti ali

tractureloru protopopesci tiente mai de multu de dieces'a Blasiului, er' acumu anesate la aceste diecese. —

Sî asia, in câtu se tiene de aceste doue diecese, adeca de a Logosiului, sî a Gherlei, toti acelia voru fi conchiamati, cari cu privire la dieces'a archiepiscopesca dupa puntele b, c, d, sî g, voru fi conchiamandi cá indreptatiti; cari dein partea loru voru urmá totu aceea procedura, care celi dein dieces'a archiepiscopesca, numai câtu in privinti'a tuturor agendelor loru voru fi provocati prein respectivii loru episcopi. —

In fine de orace dupa ritulu sî disciplin'a baserecei greco-catolice, sî in intielesulu canonelor, episcopii com-provinciali, sean de sub aceeași metropolia, inca au dreptu a incurge in alegerea metropolitului loru; influintiei sufraganieloru tinentori de metropolia Albei Julie, adeca a domniloru episcopi greco-catolici dela Gherla, Logosiu, sî Urbea mare, in alegerea metropolitului-Archiepiscopu dela Blasiu, prein aceea i-se va dá valore, cá prein mene se va cere parerea, sî fundamental'a dechiarare — carea se va luá in consideratiune — a Domniloru episcopi sufraganei, cu privire la aceli 3 individi eclesiastici, cari la alegerea facuta prein cleru au capetatu cele mai multe voture.

In cele premise se cuprendu afacerile, cari am do-ritu a le impartesi cu Marimea Vostra spre orientare in-tru tiente, privitoria la alegerea candidatiloru pentru re-implerea scaunului archiepiscopescu.

In Bud'a 6. Iuniu 1868.

Amesuratu celoru prescise prein prea veneratulu Decretu ministeriale pentru apropiatori'a alegere de

mitropolitu ve îndereptăm atențiunea Frațiilor Vostre la următoriale:

- a) Fia-care Vicariu, Protopopu, Vice protopopu și Administratoru, și va conchiamă pre preuții eparchiei sale pre 30-a Juliu a. c. st. n. in sinodu eparchianu, unde mai demanetia in s. liturgia celebranda cu convenita pietate se va invocă spiritulu s. spre luminare și inspirare benefactoria la actulu celu prea momentosu pentru basereca și credentiosii fili sufletesei gr. cat. ali archidiecesei; — dupa care, la anumita ora adunandu-se tota preuțimea eparchiana la olalta, și consiediendu in sinodu, mai antâniu vene ase alege prein majoritate de voture unu Notariu ad hoc, carele va duce protocolulu agendeloru acelu sinodu, și carele apoi va veni la alegere de mitropolitu aici la scaunu, și va avé votulu seu propriu, că și protopopulu eparchiei; la acésta alegere de notariu protopopulu că priesiedinte numai culege voturile dela preuții eparchiani, dara densulu nu voteza. — Sinodulu constituitu și estu modu prevediutu cu notariulu seu, purcede la alégera fietoriului metropolitu, prein votizare secreta, și barbatulu eclesiastecu, in carele se va concentră majoritatea de voture in acelu modu date, și adunate, va fi Alesulu eparchiei, numele acestui-a apoi se va scrie pre siedula de votu aducandu la votizarea generale aici, inse se va inchide in faci'a sinodului in coperta sigilanda cu sigilulu protopopiatului, scriendu-se de-asupra: **Votulu eparchiei N. pentru metropolitulu fietoriu la Blasiu.** — Acestu votu asia sigilatu se va incredentiă deputatulu eparchianu, alegundu cu modalitatea premisa a alegerei de notariu, și acelu depu-

- tatu va aduce votulu eparchiei sub sigilu nevetematu, precumu i se incredentiase, pentru alu presentă, și alu aruncă aici in a-ântea comisiunei alegatorie in urn'a de voture. — Dein acestea asia dara veti intielege cumu-că, dein fia-care eparchia venu protopopulu și notariulu alesu, precumu s'a dîsu, că votanti dela sene, și alu treilea deputatulu cu votulu eparchiei. — Er' pentru eparchiele, cari se afla vacante, și sub administrarea altui protopopu, carele si are și propri'a sa eparchia, se comite, că administratorii de asemenea eparchie secundari se conchiame in acele sinode pre 1. Augustu a. c. st. n. — unde se despuna, și se purceda pentru tote, și intru tote, precumu a lucratu in propri'a sa eparchia, și in sinodulu dein 30 Juliu a. c. — dela asemenea eparchia asia dara vine că votante numai notariulu alesu ad hoc și unu deputatu, carele aduce votulu sigilatu alu eparchiei, dupa cele premise. —
- b) Protocolele despre pertraptările acestoru sinode eparchiane, subscribe de toti celi participanti la ele, numai de câtu, seau nemediatu dupa inchiderea sinodului, suntu a se aterne aici Vicariatulu Capitulare.
 - c) Votantii și aducatorii de voture, pregătiti, dupa cumu s'a scrisu, voru concurge aici pre 10 Augustu in a-ânte de amediadi, și actulu alegerei se va tiené in 11 Augustu a. c. prepunendu-se cu una dî mai na-ânte afacerile alegerei, dein caus'a intrarei ajunului Adormirei Preacuratei Vergure Mari'a in 12 a aceleiasi lune, și a dîlei miercurea.
 - d) Cele observande de câtra alegatorii veniti aici parte se cuprendu in decretulu veneratu mai susu alu inalțului ministeriu, parte le voru intielege dela locurile sale dupa sosire la scaunulu metropolitanu. —

Dorim de in anima curata, cá tote cele premise se se duca in implenire cu acurateti'a prescisa, cu zelu sinceru pentru folosulu baserecei, si a credentiosiloru fili sufletesci ai nostri, si cu seriositatea ceruta de insemnatatea actului.

Facundu-vi-se totu de una data cunoscutu, cumu-cá in tipograffi'a seminariale archidiecezana dein Blasiu, a esitu tocm'a acum'a de sub tipariu EVCHOLOGIULU (Molitveniculu) in editiunea a 4-'a, er' cu litere latine in editiunea antania coresa si indereptata, cu negru si rosii, formatu 8-u mare, si se pote trage dela Directiunea tipograffiei cu pretiu de 2 fl. 50 cr. v. a. esempl. er' pre hartia velina cu 3. fl. v. a.

Remanu On. Fratiei Tale

Constantinu Alutanu,

Vicariu Capitulare.

Blasiu 27. Juniu 1868.

Nr. 1002--1868.

Onorate in Chistosu frate!

Escelenti'a sa D. ministru de cultu si invetiamentu aflandu, cumu cá despusetiunea nostra dein Cerculariulu dto 27. Juniu a. c. Nr. 872. privitoria la sigilarea votului, ce va resultá dein alegerile sinodeloru eparchiali, si trameterea in coce a protocoletoru sunatoria despre alegerea respectiviloru deputati, nu consuna nece cu usulu pana aci observatu, nece cu pasagiulu emisului ministeriale referitoriu la acesta afacere; dein acestu incidentu ne a-

flámu indemnatu preatinsele nostre despusetiuni intr'a colo a le modificá cá: Deputatulu Eparchiei dupa modalitatea prescisa alesu, nu dupa despusetiunea nostra facuta, ci dupa pracs'a si pana aci observata se aduca cu sine votulu Eparchiei, — er' protocoletu seau credentiunalele se nu le susterneti in coce numai de cátu dupa finirea sinodeloru, ci se le aduceti insi-ve, si se le susterneti pentru actulu verificarei.

On. Fratiei Tale

adieti in Chrsu frati

Consistoriulu metrop.

Constantinu Alutanu m. p.,

Vicariu capitulariu.

Blasiu 26. Juliu 1868.

Protocolulu

conferentiei preliminare tienute in 10. Augustu a. c. intre membrii sinodului diecesanu, pentru alegerea viitoriului Metropolitu, cu scopu de a se consultá previe in privinti'a celoru agende la actulu de alegere.

Dupa ce partea cea mai mare dein membrii votanti pentru alegerea noului Metropolitu, la sunetulu campanei celei mari, esta-di pre la 10 ore in a-ante de amiedia, s'au adunatu in basereca catedrale, Rv. D. Vicariu alu Hatiegului Petru Popu, face propunerea, cá acesta conferentia, mai in a-ante de tote se se constituesca, alegandu-si Presiedinte si Notariu ad hoc, deci pro-

pune de Presiedinte pre Rv. D. Protopopu alu Bistrei, Simeone Balinthu, și de Notariu pre Joane V. Rusu, Protopopulu Sabiului, care propunere primindu-se cu unanimitate

ambii susu numiti Domni-si ocupa locurile destinate la mes'a conferentiei.

Rsmulu Domnu Vicariu alu Fagarasiului, Joane Antoneli, aduce la cunoscenti'a conferentiei, cumu-cà Dsa, in contielegere cu mai multi barbati dein clerulu adunatu a pregatitu unu proiectu relativu la restaurarea autonomiei și constitutiunei sinodali a baserecei gr. catolice, și care desbatendu-se de esta conferentia si acceptandu-se, ar' dori, că se se propuna sinodului de alegere, carele dein parte-si, érası desbatendu-lu, și punctele acelui-a, aducundu-le la valoare de conclusa sinodali, se servesca de conditiumi, a căroru realizare, dupa dorinti'a conferentiei, se se aduca in legatura imediata cu primirea demnitatiei de Metropolitu alu Albei-Julie.

Membrii de facia a conferentiei primindu cu placere incunoscentiarea Rsmului D. Vicariu Joane Antoneli, decıdu a dá cetire acelui proiectu.

D. Vicariu Antoneli, suıdu-se in amvonu, dá cetire proiectului seu, care ascultandu-se cu mare placere și atentiune, Conferentia decide

a se luá la desbatere meritoria dein punctu in punctu.

Mentiunatulı proiectu, dupa ce in principiu se primı cu unanimitate se liá la desbatere speciale. Cetıdu-se punctele 1, 2 și 3 se

primescu in tocm'a dupa testulu proiectului.

Punendu-se la discussiune punctulu 4 dein proiectulu mentiunatu, se primesce singuru numai cu ace'a modificatiune, că adeca in locu de cuventulu „se fia stersu pentru totu de una dein comuniunea baserecei nostre gr. catolice“, se se dica: „se fia trasu la judecata sinodale“.

Punctulu 5 se primesce dupa testulu dein proiectu. — La punctulu 6, dupa cuventele „o comisiune, ce se va compune dein membrii consistoriului Metropolitanu“, se se adanga „și dein sinulu clerului.“

Punctele 7, 8 și 9 se primescu fora de modificatiune. —

Punendu-se in urma la desbatere punctulu alu 10-lea dein proiectu, cele cuprense sub lit. a și b, se primescu in tocm'a, er' cu privire la cele cuprense sub lit. c, dupa una discussiune mai indelungata, dein considerare, că acele se involva in punctele precedenti, se decide

a se lasá cu totulu a fora.

Cu acestea inchiaıandu-se desbaterea, conferentia a otaritu, pre Dlu auctoru alu proiectului mentiunatu, alu insarcıná, cu propunerea acelui-a spre desbatere in sientia sinodale, in data dupa constituirea acelui-a, dupa ce adeca mai antâniu proiectulu se va provedé cu subscriptiunile recerute.

Blasiu, 10. Augustu 1868.

Simeone Balinthu m. p.
presiedente ad hoc.

Joane V. Rusu m. p.,
notariu ad hoc.

Protocolulu

sinodului archi-diecesei archi-episcopesci-
metropolitane gr. catolice de Alb'a Julia-
Fagarasiu,

carele in urm'a rescriptului in ministeriu de cultu si in-
vet. de d. Buda 6 Juniu Nr. 504—1868, s'a tienutu la
Blasiu in 10 si 11 Augustu A. D. 1868, pentru reimplerea
scaunului archi-episcopescu-metropolitanu grec. cat. de
Alb'a Julia-Fagarasiu prein alegere.

Diu'a I.

Luni in $\frac{29 \text{ Juliu}}{10 \text{ Augustu}}$ dupa amiedia la 4 ore, dupa ce s'a datu semnu cu campan'a cea mare, membrii sinodului convenindu in baserec'a catedrale alesera una deputatiune custatoria dein 12 individi, carea purcediendu in resiedenti'a metropolitana se invite pre domni' comisari regesci, Ilustritatea Sa Alesandru Dobra, episcopulu gr. cat. alu Lugosiului, si Ilustritatea Sa Alesandru Bohetielu, capitlanulu districtului Naseudului, la sinodu.

Ilustritatile Loru intrandu fura salutati cu caldura de intrega adunarea, dupa care ocupandu-si locurile destinate Ilustritatea Sa D. comisariu regiu Alesandru Dobra se adresa catra adunare cu urmatori'a cuventare:

**Prea veneratiloru, prea onoratorulu, onoratorulu
frati si fii sufletesci in Christosu!**

Suntemu convinsi, ca toti cunosceti scopulu misiunei nostre fora a vi-lu descoperi mai pre largu. Noi adeca dein grati'a si la demandarea M. Sale ces. reg. apostolice amu venitu aici ca comisari regii, spre conducerea actului de alegere pentru desemnandii candidati la veduvi'a catedra a Archi-episcopiei si Metropolitiei nostre. Ve salutamu cu tota stim'a si cordialitatea in acesta calitate a nostra!

Lucrulu, ce ne sta inainte, e greu si de mare momentuositate pentru toti. Pentru ace'a si pana candu mane aici la santulu altariu a Domnului amu implora lumina si ajutoriulu spiritului santu la implinirea marelui opu, ce ne sta inainte, redicati deimpreuna cu noi mintea

sî anim'a la acelu atotu potente sî prea înduratu Domne-
 dieu, cá se ne ajute se potemu terminá cu bunu succesu
 sî precumu se cuvine sî lucrările pregatorie la mare-
 tiulu actu care-lu vomu compleñi mane.

Siedinti'a de esta-di o dechiarámu de deschisa, sî in
 ainte de tote ve rogámu se alegeti dein sinulu Domne-
 loru Vostre unu protonotariu generale. Alegerea are de
 a se face dupa usulu de pana aci. Obiectulu de pertrac-
 tare pentru esta-di e verificarea sî consrierea alegu-
 toriloru.

Ilustritatea sa D. comisariu r. episcopulu Alesandru
 Dobra pune la ordinea dñlei alegerea unui Protonotariu
 generale:

se aclama Rssmii Joane Antoneli, vicariulu Fagara-
 siului, sî Stefanu Manfi, notariulu consistoriului metropo-
 litanu sî Joane M. Moldovanu, deputatulu corpului profe-
 sorescu, — la care Ilustritatea Sa D. comisariu r. Ales.
 Bohetieliu propune, cá toti trei acesti-a se fia onorati cu
 protonotariatulu, era Rsmulu Petru Popu, vicariulu Hatie-
 gului, observa, cá sî dupa usu sî dupa instructiune sino-
 dulu are se aiba numai unu protonotariu. Deci consul-
 tandu-se adunarea de nou, prof. Joane M. Moldovanu se
 enuncia de protonotariu generale. —

Ilustritatea Sa D. comisariu regescu eppulu Alesan-
 dru Dobra pune la ordinea dñlei: verificarea litereloru
 credentiunale a celoru îndereptatñi la alegere.

Rsmulu Joane Antoneli propune alegerea unei comi-
 siuni verificatorie. — propunerea nu se primesce sî se
 decide, cá verificarea se se face dupa daten'a de pa-
 na aci.

Deci se cetesce cosemnarea celoru, ce au cerutu
 admitere

A. dein Archidieceasa.

a) membrii veneratului Capitulu metropolitanu.

Rsmulu D. Basil. Ratiu, prepositu capitulariu sî canonicu,	se verifica.
" " Constant. Alutanu, can. lectoriu sî vic. capit.	" "
" " Timoteu Cipariu, canonicu cantoriu,	" "
" " Constantinu Pappalvi, canonicu custode,	" "
" " Joane Fekete, canonicu scolastecu,	" "
" " Joane Chirila, canonicu cancelariu,	" "
" " Gregoriu Mihali, canonicu metropolitanu,	" "
Rsmulu D. Antoniu Westemeanu, can. metropolitanu,	se verifica.
" " Elia Vlasa,	" "
" " Stefanu Manfi, notariu " capitulariu,	" "

b) vicariu foraneu.

Rsmulu D. Joane Antoneli, vicariulu Fagarasiului,	" "
Nicol. Raicu, par. in Sñnc'a vechia, dep. epar.	" "
Petru Florianu, par. in Racoviti'a, notariu,	" "

c) protopopii.

Augustinu Popu, protopopulu Albei Julie,	" "
Nicolau Popu, par. Siardului, deput. eparchiei,	" "
Paulu Kerekes, par. in Maieri, notariu,	" "
(Joane Fekete, protop. Blasiului, vedi capitulu metropolitanu.)	
Nicolau Begnescu, par. Tùrului, deput. epar. se verifica.	
Joane Olteanu, par. Bucerdei granose, notariu,	" "
Basiliu Pauletti, protopopulu Armeniloru,	" "
Masimu Hulea, par. Armeniloru, dep. eparchiei,	" "
Absolonu Siarlea, par. Tiapului, notariu,	" "
Simeone Balinthu, protopopulu Bistrei,	" "
Josifu Ciura, par. Buciumu-siesei, dep. eparchiei	" "
Augustinu Coltoru, par. Bistrei, notariu,	" "
Joane Deacu, protopopulu Cutului,	" "
Clemente Tamasiu, par. in Straj'a, dep. epar.	" "
Georgiu Metesiu, parochulu Cutului, notariu,	" "
Leontinu Leonteanu, protopopulu M. Uioarei,	" "
Dionisiu Boeriu, par. Silvasiului, dep. eparchiei,	" "
Gavriilu Deacu, par. Nogilaculu, notariu,	" "
Michailu Crisianu, protopopulu Reginului sasescu, absente.	
Georgiu Crisianu, capelanu in Reginu, notariu, se verifica.	
Joane Popescu, parochu in Casiv'a dept. eparchiei,	" "

Basiliu Popu, administratoriulu Dersiei,	se verifica.
Demetriu Sdroba, par. Panticelui, dep. eparch.	" "
Basiliu Munteanu, par. Vaidahazei, notariu	" "
Alesandru Casianu, administ. Milvanului,	" "
Joane Masimu, par. Buciumului, dep. eparch.	" "
Stefanu Bercianu, par. Ogrutiului, notariu	" "
Alesandru Boeriu, administ. Odorheliului secuescu,	" "
Joane Siandoru, par. in Ersebetu, dep. eparch.	" "
Stefanu Boeriu, par. Abasfalaului, notariu	" "
Moise Boeriu, administrator. Trei-scaunelor, nu s'a presentatu nece dinsulu, nece care-va deintre deputatii eparchiei acesteia.	
Demetriu Aronu, administratoriulu Cichendealului,	" "
Josifu Popoviciu, par. in Bendorfu, dep. epar.	" "
Nicolau Dopu, par. Noului sasescu, notariu	" "
Joane Popescu, administratoriulu Mediasului,	" "
Teodoru Borz'a, par. Siarosiului, dep. eparch.	" "
Michailu Marculetiu, par. Basnei, notariu	" "

f) reprezentantii manastirei.

Tom'a Jeronimu Albani, superiorulu manastirei,	se verifica.
Joane M. Moldovanu, prof., represent. corp. profes.	" "
Nicolau Solomonu, " " " "	" "

B. dein dieces'a Gherlei.

a) Vicarii foranei.

Rsmulu Gregoriu Moisilu, vicariulu Rodnei,	se verifica.
Clemente Lupsiai, par. Rodnei, deput. eparch.	" "
Simeone Tanco, par. San-Georgiului, notariu	" "
Rsmulu Demetriu Coroianu, vicariulu Simleulu,	se verifica.
Petru Acs, par. Cehiului, deputatulu eparchiei	" "
Joane Covaciu, parochulu Iazului, notariu	" "

b) protopopi.

Simeone Bocsi'a, protopopulu Logiardului,	se verifica.
Joane Popoviciu, par. Ineului, dep. eparchiei	" "
Joane Olteanu, par. Logiardului, notariu	" "
Joane Dragomiru, protopopulu Lapusiului magiaru	absente.
Vasiliu Gecze, par. Suciului, deput. eparchiei	se verifica.
Demetriu Varn'a, par. Lapusiului magiaru, not.	" "

Gregoriu Popu, protop. Basesciloru, absente. In loculu din- sului cere ase verificá: Daniilu Vulturu, surogatulu acelui protopopu. Cè fiendu cá numai protopopii fungenti suntu indereptatiti a votá sí d. Vulturu nu este fungente, pre cumu se vede chiaru dein actele sinodului protopopescu alu Basesciloru sí dein consemnatiunea oficiosa venita dela Ordinariatulu Gherlanu, in care D. Gregoriu Popu e scrisu cá protopopu fungente: D. Daniilu Vulturu nu se verifica. Joane Vasvári, par. Urmenisiului, dep. eparch. se verifica.	
Joane Simonu, par. Burseului de diosu, notariu	" "
Joane Lobontiu, protopopulu Periceului	" "
Elia Fortis, par. Badocului, deput. eparchiei	" "
Mateiu Silvani, par. Bocsei rom. notariu	" "
Georgiu Tecariu, protopopulu Betleanului,	" "
Constantinu Popu, par. Rusiloru de susu dep. ep.	" "
Michailu Fagarasianu, par. Teuriloru, notariu	" "
Joane Colciariu, protopopulu Caticaului,	" "
Josifu Orianu, par. Sioncutului, dep. eparchiei	" "
Lazaru Petruca, par. Desiu-ocenei, notariu	" "
Niceforu Osianu, protopopulu. Niresiului mare,	" "
Jos. Lemény, par. Hosufalaului, dep. eparchiei	" "
Alesiu Varn'a par. in Niresiulu mare, notariu	" "
(Demetriu Coroianu, vicariulu Simleului, vedi mai susu) proto- populu Crasnei.	
Joane Muste, par. in Starciu, notariu	se verifica.
Alesandru Lemény, par. Crasnei, dep. eparchiei	" "
Joane Silasi, protopopulu Buzei,	" "
Jacob Silviu, par. Coprului, dep. eparchiei	" "
Nicolau Raduli, par. Simborului notariu	" "
Andrei Antonu, prot. odiniora Ormanu, acum Gherl'a,	" "
Joane Bacotiu, par. Ghichisiului de diosu dep. ep.	" "
Gavriilu Biltiu, par. Hasdatei, notariu	" "
Avramu Dragosiu, protopopulu Eriului,	" "
Basiliu Basti, par. Er-Ghiroltului, dep. eparch.	" "
Ambrosiu Popu, par. San-Craului, notariu	" "
Joane Chesieli, protopopulu Ciocmanului,	" "
Basiliu Andercanu, par. Goroslaului dep. epar.	" "
Joane Ilesiu, par. Ciocmanului, notariu	" "
Joane Oprisiu, prot. odiniora S. Odorheliu, acumu Notágu	" "
Alesandru Costa, par. in Nádasiiulu rom. dep. ep.	" "
notariu ad hoc lipsesce.	
Alesandru Silasi, protopopulu Bistritiei,	" "
Gregoriu Muresianu, par. Arcalfei, dep. epar.	" "
Demetriu Mate, par. Chiralesiului, notariu	" "

	se verifica.
Alimpiu Barbuloviciu, protopopulu Giulei,	" "
Joane Baldi, par. Giulei, dep. eparchiei	" "
Joane Popu de Lemény, par. Hossu Macicasiului not.	" "
Joane Filipanu, protopopulu Secului,	" "
Vasiliu Rusu, par. Santionei, dep. eparchiei	" "
Basiliu Popu, par. Nasalului, notariu	" "
Basiliu Casa, protopopulu Reteagului,	" "
Basiliu Gaborfi, par. Lelescoloru, dep. epar.	" "
Ambrosiu Popu, par. Reteagului, notariu	" "
Basiliu Popu, prot. odinora Kisfalau, acumu Sarvadu,	" "
Michailu Buteanu, par. Blagei dep. eparchiei	" "
Joane Moldovanu, par. Suduraului notariu	" "
Joane P. Popu, prot. odinora Chiuza, acum Ciceu-Cristuru,	" "
Gavriilu Muresianu, par. in Spelmezeu, dep. epar.	" "
Josifu Gaborfi, par. in Pietr'a, notariu	" "
Atanasiu Cototiu prot. Sioncutei mari,	" "
Gavriilu Frincu, par. Cioltului, dep. epar.	" "
Joane Dal'a, par. Remetei, notariu	" "
Gregoriu Muresianu, prot. odinora Gherl'a, acumu	" "
San-Margit'a,	" "
Joane Mic'a par. Ungurasiului, dep. epar.	" "
Petru Godolanu, par. Mintiului, notariu	" "
Ales. Barbuloviciu, prot. Ortiei de diosu,	" "
Basiliu Cudanu, par. Ortiei de diosu, dep. epar.	" "
Laurentiu Cab'a par. Giurtelecului, notariu,	" "
Joane Cristea, protopopulu Vadului,	" "
Basiliu Popu, admin. in Bogat'a dep. eparch.	" "
Basiliu Hozanu, par. in Fodor'a rom. notariu	" "
Joane Vecasiu, protopopulu Ipului,	" "
Alesandru Badescu, par. Almasiului, dep. epar.	" "
Joane Hadgi Popu, par. Marcei, notariu	" "
Simeone Anceanu, protopopu Surducului,	absente.
Stefanu Ilescu, par. Cristoltiului, dep. epar.	se verifica.
Joane Popu, paroch. Cristoltiulului, notariu	" "
Joane Galu, protopopulu Siamsondului,	" "
Petru Dragosiu, par. Seciului, dep. eparch.	" "
Joane Cosma, par. Kövesdului, notariu	" "
Teodoru Popu, protopopulu Bredului,	" "
Isidoru Barbuloviciu, par. in Aghiresiu, dep. ep.	" "
Teodoru Ortianu, par. in Tigani, notariu	" "

C. dein dieces'a Lugosiului.

a) vicariu foraneu.		
Rsmulu Petru Popu, vicariulu Hatiegului,		se verifica.
Joane Ianz'a, v. prot. Ulpiei Traiane, dep epar.		" "
Georgiu Popu, Densusianu, par. in Densusiu, not.		" "
b) protopopii.		
Joane Fodoru, protopopulu Uniadorei,		se verifica.
Joane Tamasiu, cooperatoriu in Uniador'a. d. epar.		" "
Joachimu Eliu, adm. in Plosca-bani'a, notariu		" "
Beniaminu Densusianu, protopopulu Bobalnei,		" "
Petru Popoviciu, par. Cibului, dep. eparchiei		" "
Stefanu Corvinu, par. Ciemaului, notariu		" "
Petru Valeanu, protopopulu Cusirului,		" "
Antoniu Balomiri, par. Balomirului, dep. epar.		" "
Georgiu Bercianu, par. Cusirului, notariu		" "

Cu aceste terminandu-se opulu verificarii Ilustritatea Sa D. comisariu regescu Alesandru Dobra impartesiesce ordinea agendelor in diu'a de mane, 11 Augustu: s. liturgia invocatoria la 7 $\frac{1}{2}$ ore, dupa care la sunetulu campaneii celei mari toti membrii sinodului se voru aduna in baserec'a catedrale, unde se va purcede la actulu alege-rei conformu modalitatii observate si pana aci.

Cu aceste sientia fu inchiaiata la 6 $\frac{1}{2}$ ore.

Diu'a a II.

Marti in ^{30 Iuliu} _{11 Augustu} la 7 $\frac{1}{2}$ s'a serbatu sant'a liturgia sub pontificarea II. sale D. comisariu r. episcopulu Alesandru Dobra, dupa a carei terminare II. sa tienu o cuventare plina de zelu apostolescu si natiunale, in care spunendu scopulu venirei sale arata insusirile, ce se receru intru unu archiereu alu baserecei noastre: neclatita alipire cãtra s. Uniune, lealitate cãtra M. Sa dela care atãtea benefaceri amu primitu si cãtra regimulu M. Sale, — si pre-

ste tote se ffa iubitoriu de natiune, nu numai se cunosca neccasurele si dorerile ei, dar' se ffa si petrunsu de ele si se se nevoiesca a le alina. Cu acestea alegatorii s'au dimisu pentru a-si scrie voturile.

La 11 ore s'a datu semnu cu campan'a si alegatorii au concursu in catedrale, de unde in numeru forte mare au mersu spre invitarea domniloru comisari regesci, cari ajungundu in catedrale-si ocupara locurile intre salutatiuni viue.

Ilustr. Sa D. comisariu r. episcopulu Al. Dobra pune la ordine cetirea si verificarea protocolului.

Protocolulu dupa rectificarea titlului, unde la „diecesa“ si „episcopesci“ s'au adausu cuventulu „archi“, se verifica.

II. Sa D. comisariu r. ep. Ales. Dobra da Dlui secretariu guberniale Samuile Porutiu spre cetire inalt'a serisoria de mana a M. Sale ddtu Funtan'a frumosa 24 Maiu Nr. 504—1868., prein care se denumescu DD. comisarii regii pentru alegerea arhiepiscopului-Metropolitu de Alb'a-Julia, a carei cuprinsu in traducere oficioso este:

Resolutiunea altissima la Nr. 197/m. c. praes. a. 1868.

La propunerea ministrului meu unghurescu de cultu si invetiamentu denumescu pre episcopulu Lugosiului Alesandru Dobra si pre capitanulu supremu alu districtului Naseudu si ablegatulu dietale Alesandru Bohetiellu de comisarii regesci pentru conducerea alegerei privitorie la implenirea scaunului Arhiepiscopescu greco-catolicu alu Albei-Julie respective alu Blasiului devenitu in vacantia prein mortea lui Alesandru Solutiu.

Datu la Funtan'a frumosa in 24 Maiu 1868.

Franciscu Josifu m. p.

Josifu Bar. de Eötvös m. p. *)

La amintirea numelui M. Sale sinodulu prorupe in strigari de fericitare.

Dupa ace'a protonotariulu generale cetesce rescriptulu inaltului ministeriu de cultu si invetiamentu adresatu Ven. Capitulu metropolitanu dein Blasiu cu d. Bud'a 6 Juniu Nr. 504—1868, alu carui cuprinsu in traducere oficioso este:

Nr. 504/m. c. praes.

Catra

**Venerabilulu capitulu metropolitanu
dein Blasiu.**

A placutu prevedintiei domnediesci se chiamo pre Ales. Sterca-Solutiu la se-ne spre a primi coron'a cea eterna dreptu recompensa pentru nemeritoriale sale merite, si prein acest'a archi-dieces'a Albei-Julie respective a Blasiului a devenitu la starea orfana.

Maiestatea Sa ces. reg. apostolica portandu in anim'a Sa cea parentiesca fericirea toturoru poporoloru statatoria sub prea inaltulu seu sceptru a adnumeratu intre cele mai principali ale sale grigi si ace'a ca credentiosii sei supusi romani greco-catolici se castige unu metropolitu placutu lui, Ddieu, si archi-dieces'a veduvita a Albei-Julie respective a Blasiului unu pastoriu pietosu, religiosu si promovatoriu de binele baserecei, alu principelui si alu patriei.

Spre acestu scopu M. Sa ces. r. apostolica cu prea inalt'a sa determinatiune dein 27 Fauru a anului curente, pre lunga apriata rezervarea prea inaltului seu dreptu principescu de denumire si foravre-o deducere de consecintia pentru venitoriu — s'a induratu prea gratiosu a concede, ca implenirea scau-

nului Archi-diecesei greco-catolice Albei-Juliane respective Blasiane vacante in sensulu prea umiliteloru dorintie și cereri descoperite in aintea prea inaltului tronu dein mai multe părți, la casulu presente se se efeptueze pre calea alegerei dupa modalitatea usuata pana acuma asia, că pre calea est'a se se pota aduce la prea inalt'a cunoscentia aceli candidati alegundi pentru archiepiscopia, cari posiedu anim'a, amorea, increderea, stim'a și reverint'a in mesur'a cea mai mare, și dein cari Maiestatea Sa c. reg. apostolica folosindu-se de prea inaltulu seu dreptu apost. regescu și principescu, se pota cu deplena leniscire medilocf prea gratiosu implenirea scaunului archi-diecesanu.

In urm'a careia determinatiuni prea inalte a marimosului domnitoriu se defige dñu'a pentru alegere pre 12 Augnstu a. c. era spre conducerea actului de alegere s'au denumitu prea gratiosu prein M. Sa c. r. apostolica in calitate de comisari reg. Ilustritatile sale DD. Alesandru Dobra episcopu alu Lugosiului, și Al. Bohetielu capitanu supremu alu districtului Nasesudu și ablegatu dietale.

Deci provocu cu tota stim'a oficiale pre Ven. capitulu archi-diecesanu și pre toti barbatii eclesiastici investiti cu dreptulu de alegere, că la timpulu determinatu pentru alegere nesmentitu se ve infaciati la Blasiu, a colo catra domnii comisari regesci, cari reprezenta person'a M. Sale, se ve portati cu deplena reverintia și cu datornica ascultare și fora abatere se tieneti in aintea ochiloru caus'a cea ponderosa a gongregarēi precumu și seriositatea și important'a cea mare a afacerēi.

In fine provocu pre ven. capitulu metropolitanu, că se bine voliesca a esoperá publicarea acestei ale

mele scrisori oficiose prein notariulu generale alu clerului in aintea intregēi adunantie electorali.

Datu-s'au la Buda in 6 Iuniu 1868.

Ministru reg. ung. de cultu și invetiamentu.

Josifu Barone de Eötvös m. p.³)

Ambe chartfele aceste s'au cetitu in textulu originariu magiaru și in versiune oficiosa romana.

Scrisori'a inaltului ministeriu de cultu și instructiune catra Rsmulu D. Constantinu Alutanu vicariu capitulariu cu d. 6 Juniu 1868 Nr. 504. fiendu publicatu prein circularia se lia de cetita.

Rsmulu vicariu Joane Antonelli cere cuventu.

Ilustr. Sa D. comisariu r. capitanulu A. Bohetielu: se se alega antaniu trei scrutatori, apoi D. Antonelli are cuventulu.

Scrutatori se alegu

deintre protopopi: D. Joane V. Rusu,

deintre v. protopopi: D. Joane Vecasiu,

deintre preuti: D. Joane Janza.

Dupa care D. Joane Antoneli urcandu-se pre catēdra arata starea de confusiune și decadintia, in care ajunse baserec'a nostra; afla caus'a reului intru impiedecarea vietii sinodali și in schimbarea disciplinei și a institutiunilor nostre baserecesci pre cale anticanonica. Spre vindecarea reului și salvarea baserecei nostre de ruina totale face urmatori'a propunere:

Proiectu de conditiuni:

Considerandu, că Conciliulu tienutu la Florenti'a in a. 1439. a pusu de base pentru unirea baserecei anato-lice cu cea apusena cunoscutele patru puncte dogmatice;

considerandu, că Pontificii romani in totu tempulu s'au ținutu cu rigore de acesta base a uniunei garantandu ne-stirbat'a conservare a Ierarchiei proprie, a ritului, a disciplinei și a tuturor datinelor baserecii resaritene, precumu se vede dein brevea Pontificelui Paulu V. adresata episcopiloru Ruteni in a. 1615., — dein decisiunea lui Clemente IX. cu d. 2 Aprile 1669. și mai alesu dein famos'a Enciclica a lui Benedictu XIV., carea se incepe: „Allatae sunt“;

considerandu, că in totu decursulu negociatiuniloru dein dilele metropolitiloru nostri Teofilu și Atanasiu I., nefiendu vorba de cătu numai de uniune intru aceste patru puncte, specialulu pactu alu baserecii nostre cu Roma inca numai pre acesta singura base s'a facutu,

considerandu asiá dara, cumu-că uniunea baserecii nostre cu baserec'a Romei vechi a fostu numai dogmatica pestrandu-ni-se ritulu, disciplin'a și tote asiediamentele neatinse;

considerandu că tendintiele absolutistice ne contenitu s'au incordatu a-ne alterá disciplin'a și in fapta ne-au și alteratu-o introducundu institutiuni cu totul straine prein barbatii crescuti in institute jesuitice,

considerandu, că tote schimbările introduse pre calea acest'a, adeca fora scirea și cosentimentulu sinodeloru sunt anticanonice, prein urmare anticatolice, și chiaru pentru acést'a nule;

considerandu cumu-că antecesorii nostri in data dela Atanasiu I. n'au lipsitu a protestá la tote ocasiunile in contr'a acestoru felii de atentate, cari au adusu atât'a umilire și stricatiune baserecii nostre;

considerandu, cumu-că pentru vigoros'a aperedere a drepturiloru baserecii nostre ore-câti-va episcopi și protopopi au fostu destulu de resoluti a suferi in decursulu

tempureloru cele mai amare persecutiuni, ma chiaru și destituiți;

considerandu, cumu-că și in sinodulu dein 17/29 Sept. 1850, adeca sub domn'a legeri martiali, celi 207 reprezentanti ai clerulu greco-catolicu, avura barbat'a de a pune fietoriulu archiereu diecesanu urmatoriele doue conditiuni:

a) se padiesca și se apere baserec'a nostra in vechi'a ei libertate neaternata de tota influinti'a și subordinatiunea altoru baserece, ținendu-se numai de nemedilocit'a aternare de Patriarchulu Romei vechi,

b) că la Sacratissim'a Sa Maiest. se staruesca, că vechiulu dreptu alu baserecii nostre de a se aduná in totu anulu dein cleru și poporu, adeca dein intreg'a basereca, se se restatoresca;

considerandu, cumu-că sparturele, ce s'au mai facutu dela acestu tempu in coce in institutiunile baserecii nostre, au crescutu intr'unu modu atâtu de inspaimentatoriu, in cătu esistinti'a baserecii nostre pre totu minutulu e periclitata in gradulu celu mai mare:

pentru că acestoru atentate, cari derima drepturile cele mai sante ale baserecii nostre, ne aducu in lupte turburătorie de spirite lovescu in moralitatea Evangelica și ne amenintia baserec'a cu nemicire totale, se se puna o data capetu,

Sinodulu archi-diecesanu alu Albei-Julie intrunitu esta-di in numele Tatalui și alu Fiiului și alu Spiritulu santu, mai 'nainte de a pasi la alegerea archiereului și metropolitulu seu, asiedia și decreteza cu potere obligatoria pentru se-ne și pentru totu clerulu reprezentatu in acestu sinodu, cumu și pentru toti urmasii sei in servițulu baserecii Dnului nostru Isusu Christosu urmatoriele:

Condițiuni de alegere :

1. Autonomi'a constituțională și sinodale a s. biserice greco-catolice românești este și va rămâne restaurată pentru toți secolii întru înțelesul canonelor eminate de la cele 8 concilii ecumenice, pre câtu acelea asigură drepturile dieceselor și ale arhiepiscopilor, cum și după analogia praxeii noastre bisericești observate de în secolii mai înainte de a se fi alterată aceia prin maiestritățile absolutismului.

2. Uniunea noastră cu biserica romano-catolică este și va rămâne în secolii numai dogmatică în cunoscutele patru puncte și altu nemicu.

3. Dependința ierarhiei noastre de scaunul Romei, este cea prevădită în conciliul de la Florența. Aceia dependența cercuscrisă prin canoanele acelu conciliu o recunoștem și suntem determinați a o susține, er' stărbarea mai departe a libertății și drepturilor bisericești noastre nu o vom suferi sub nece unu felu de împregiurare.

4. Ori-care membru alu bisericești noastre greco-catolice, fie acelu clericu și chiar arhiepiscopu, fie ieromonah sau mireanu de ambe sexele și de ori-ce condiție, ar' mai cuteză a lua recursu sau apelățiune la vre-unu de între arhiepiscopii sau consistoriale romano-catolice în ori-si-ce cauza bisericească, acelu că calcătoriu de canoane, despretivitoriu alu ierarhiei și alu Jurisdicțiunii noastre bisericești se fie trasu la judecata sinodale,

5. Acestu sinodu-si renoșce manifestarea voinței sale respicată și în 29 Sept. 1850. că sinodele alegătorie de arhiepiscopu se se compună în venitoriu atâtu de în membrii clerici câtu și mireni, după o proporțiune, carea se va statorî în celu mai de aproape sinodu, ce se va ține în urm'a chirotoniei noului arhiepiscopu și metropolitu.

6. Sinodulu acestu recunoșce totu odată corelegiuniloru sei mireni dreptulu de a confaptu în sinodu cu votu decisivu la tote afacerile, câte se reducă la administrățiunea mosieloru, fundureloru, mobilieloru bisericești și la instrățiunea tinerimei: Er' pentru că acestu dreptu alu mireniloru se se pota exercită în modu cuvenientosu, se va conchiamă ad hoc una conferința amestecată, carea se va compune pre diuinitate de în cleru, diuinitate de în mireni. Cu elaborărea unu Regulamentu spre scopulu acestu este însărcinată o comisiune, ce se va compune de în membrii consistoriului metropolitanu cumu și de în sinulu clerului, și de în totu atâti-a membrii mireni, pre cari esta dată i va denumi noulu metropolitu.

7. La pertractărea chestiuniloru strinsu dogmatice și la tote cele alalte câte suntu rezervate ierarhiei prin canoane, membrii mireni nu voru poté lua nice o parte.

8. Arhiepiscopii bisericești noastre îndetorati fiindu prin canoanele bisericești a ține sinodu în fie-care anu arhiepiscopiloru nostri se aduce a mente prin vocea acestui sinodu acestu strinsu oblegamentu alu loru, — prin urmăre cu atâtu mai vertosu se acceptă de la arhiepiscoporiulu, carele se va alege și chirotoni, că în vigoarea Jurisdicțiunii sale canonice se adune mai antâniu sinodulu bisericescu compus de în clerici, cari se pregătescă calea spre efeptuirea deciziunii aduse în celea două puncte precedente.

9. Jurisdicțiunea scauneloru protopopeschi este restaurată, și ori-ce despusetiuni luate spre desființărea loru, fora de scirea și fora de volia clerului introduse în biserica noastră pre cale anticanonice, rămân nule.

Alu 10-lea și celu de în urmă.

Era pentru că aceste condițiuni ale noastre puse cu scopulu celu mai curatu de a ne salvă biserica de apunere, clerulu și poporulu de umilire, se se pota efeptuă câtu

mai curundu, ne oblegămu toti membrii acestui sinodu in numele nostru și alu trametietorilor nostri, in faci'a cerului și a creștinetei adeverate:

- a) că ori-carele ar' fi destinatu de spiritulu santu a ocupá scaunulu metropoliei Alba-Juliane, seau vreunulu deintre scaunele episcopesci greco catolice, va observá și va face a se obsevá tote aceste condițiuni până in ultimele lor consecințe și nu va cede a se mai stərbá dein drepturile baserecei nostre nice o iotă prein nice una potere seau lumesca seau ecle-siastica; cè mai vertosu va fi totu de-a-un'a gata a trage și a suferi cá Sav'a, seau a merge pre urm'a lui Clainu și alui Maïoru, de câtu a-si vedé baserece'a sa batjocorita și umilita.
- b) ne oblegămu, că pre archiereulu nostru, carele va luptá pentru autonomi'a baserecei nostre, pentru propagarea moralității creștine și a culturii genuine cu ajutoriulu spiritului santu, lu vomu ajutá cu credenția neclatita și-lu vomu aperi de tote loviturile dein afora adoperandu-ne a le luá noi in-si-ne a supr'a nostra.

Blasiu 10 Augustu 1868.

(urmeza 22 suscrieri) ⁴⁾

II. Sa D. comisariu Alesand. Bohetielu: La vorbirea P. O. D. Antoneli și scrisori'a, ce a cetitu, spriginita prein aclamări dein tote părțile, voliescu a face atentu pre D. propunetoriu și pre toti P. O. DD. alegutori, cumu că acesta adunare nu este, nu se pote luá de unu sinodu ordinariu baserecescu competente de a aduce canone baserecesci, sunatorie despre organizare, administrare și alte afaceri interne basericesci. — Acesta adunare este convocata prein inalt'a or-

dinatiune a E. Sale D. ministru de cultu și in-
vetiamentu dein 6 Juniu Nr. 504 limpede și numai pentru a alege metropolitu, și spre a conduce acesta alegere suntemu denumiti de comisari regii, și numai pentru acestu scopu, — prein urmare acesta adunare nu este competente de a face legi, canone, decisiuni seau ori-cumu le vomu numi. Candu s'ar' lasá in unele asemeni, eo facto s'ar' pface intru unu conventiunlu, la ce nu ne involmu. Dein contra eu cá filiu alu acestei baserece, nu m'asi involfi nece una data, cá intru o adunare convocata de regimu, și sub presidiu condusu de comisari regesci se se pertracteza asemeni obiecte. — Dara nu potemu dá locu nece cá comisari regesci la asemenea pertractare. Inse acesta scrisoria strapunendu-ni se o vomu asterne cu tote actele la inaltulu ministeriu.

D. Sim. Balintu, protopopulu Bistrei arata, cumu că propunerea cetita de D. Antoneli s'a desbatutu cu de a meruntulu in conferenti'a privata, ce alegatorii au tienutu eri. Conferenti'a ace'a formulá propunerea pre cumu o vedemu, și o suscrisera mai multi dein membrii ei. Eri nu s'a potutu inaltia la valoare de decisiune sinodale, pentru că verificarea nu se facuse. Apoi adauge: „Noi vremu a spune episcopului nostru condițiunile, pre lunga cari-lu alegemu. Deci propunu, cá condițiunile propuse de D. Antoneli in protocolulu sinodului alegatoriu de esta-di se se petreca, cá și decisiunea acestui sinodu“.

Alegatorii primescu propunerea D. Balintu.

D. Augustinu Popu, protopopulu Albei Julie, descriendu bucuria pentru inalt'a clementia,

cu care M. Sa s'a induratu a mangaiá pre acestu cleru cu deprenderea continua a dreptului de alegere, pre cumu s'í pentru inalt'a bunavolientia a Es. Sale D. ministru de culte, cu care s'a aratatu càtra clerulu archidiececanu facundu propunere la augustisimulu tron pentru alegere, propune adresa de multiamita omagiale Maiestatei Sale, asemene adresa de multamita càtra D. ministru de culte. Dupa aceste desfásiura dorerea, ce a scosu dein animele nostre s'í temerea, ce a stirnitú in sufletulu clerului credentiosu cumstitutiunei sale baserecesci acele cuvente dein rescriptulu ministeriale dđto 6 Juniu 1868 Nr. 504., cari đicu, cà deprenderea dreptului de alegere se concede acumu fora consecintia in venitoriu, s'í asiá ataca unu dreptu santu alu baserecei nostre, de care nece unu regimu absolutu n'a cutezatu a se atinge. Deci propune:

Sinodulu pre lunga tota omagial'a supunere s'í aderintia càtra M. Sa c. r. s'í veneratiune càtra inaltulu regimu constitutiunale protesteaza cu solemnitate in aintea lui Dđieu s'í a lumei in contr'a atacarei, stirbarei ori despoliarei clerului de dreptulu de alegere alu archiepiscopului pre scaunulu metrop. de Alb'a-Julia-Fagarasiu dein cauza, cà dreptulu acestu-a alu clerului nostru archidiececanu este dreptu istoricu, intemeliatu pre dreptulu eclesiasticu s'í alu patriei, er' usulu s'í deprenderea neconturbata s'í neintrerupta se trage nu numai dein aántea santei uniri facute cu baserec'a Romei la 1700, cè chiaru s'í dela acestu actu alu unirei in coce sub tote formele de ocarmuire pàna la alegerea inclusive acest'a de acumu; — era M. Sa. c. r. ap. cu

ocasiunea stralucitei sale incoronàri a juratu sustinerea s'í aপরarea cu bratiu inaltu a drepturiloru s'í privilegialoru baserecesci s'í respective a basereceloru s'í culturiloru recunoscute prein lege. Er' in càtu pentru amestecarea Eselentiei Sale a D. ministru de cultu in celea interne ale deprenderei dreptului nostru santu s'í necontestatu, ne rugàmu umiliti, se benevoiesca Es. Sa a ne crutiá pre venitoriu de asemenea inviatiuni, pre cari numai disciplin'a s'í ordinea nostra ierarchica, precumu s'í pracs'a de pàna aci au se ni-o prescria s'í re vera ni-o s'í prescriu

Alegutorii spriginescu propunerile acestea.

D. Petru Popu, vicariulu Hatiegului, propune cà pentru asecurarea dreptului de alegere, se se gatesca una representatiune, spre a carei compunere se se numesca o comisiune.

se primesce de càtra alegutori s'í se alegu in comisiunea acest'a: D. D. Timot. Cipariu, Const. Papfalvi, Greg. Mihali, Elia Vlasa, canonici, — Petru Popu, Greg. Moisilu, Dem. Coroianu, Jo. Antonelli, vicari, — Simeone Balintu, protopopu s'í Ben. Densusianu v. protopopu.

D. Ben. Densusianu la obieptulu propusu de D. Aug. Popu cetesce o propunere dein partea eparchiei Bobàlnei, prein carea sinodulu se provoca a face pasi energiosi la M. Sa, cà dreptulu de alegere nu numai se se sustiena intru acesta diecesa, cè încă se se estindia s'í la diecesele episcopesci sufragane.

Alegutorii partinescu propunerea, ce se alatura la protocolu.

Ilust. Sa D. comisariu r. capitanulu Ales. Bohetielu observa, cumu că regimulu actualu nu a angustatu dereptulu de alegere, cè inca l'a lătitu, de ora-ce, candu s'a restauratu metropol'ă dereptulu de a denumi pre arhiepiscopulu, s'a fostu rezervatu pentru M. Sa. Sî cu tote aceste acumu s'a concesu alegerea. Intru ace'a facundu clerulu reprezentatiune pentru asigurarea dereptului seu ace'a se va aterne cu actele de alegere, precumu sî adres'a de multiamire sî loialitate M. Sale, carea s'a votatu mai susu, sî Es. Sa D. ministru de cultu pentru propusetiunea facuta la Maiestate.

Dupa ace'a Ilustr. Sa provoca pre DD. scrutatori se-si ocupe locurile, era pre D. secretariu gub. Samuilu Porutiu a cetî deintru acestu protocolu numele alegutorilor verificati, protonotariulu avendu se insemne sî constate numerulu celoru, ce si-au datu votulu.

Dein Archi-diecesa au votatu 121 alegutori lipsindu a fora de celi, ce mai susu s'au notatu că absentii: dein Ep. San-Martinului: Joane Muresianu par. Chiciudului, — dein Ep. Ariesiului: Justinu Simonetti, par. Sionfalăului, — dein Ep. Alecusiului: Joane Copacianu, v. prot.

Dein dieces'a Gerlei au votatu 82 alegutori,

Dein dieces'a Lugosiului au votatu 12 alegutori.

Preste totu la apelulu nominalu au respinsu sî votatu 215. alegutori. — Dupa care Ilustritatea Sa comisariulu reg. D, Ales. Bohetielu restornandu voturile pre mesa apoi luandu-le unulu câte unulu le numeră sî puse erasi in urna. Numerulu voturilor a fostu in ordine 215.

Acumu Il. Sa D. comisariu r. episcopulu Alesandru

Dobra scose dein urna siedulele un'a câte un'a sî le predece protonotariulu, carele prochiama numele scrisa pre diusele, celi trei scrutatori le semnara, intru asemenea si Ilustr. Sa D. comisariu civile.

Numerandu-se voturile s'au aflatu in consanantia pentru Il. Sa D. Joane Vancea, eppulu Gherlei 59 voture

„	Rsmulu D. Timoteu Cipariu, canon. metr.	49	„
„	„ „ Joane Fekete	36	„
„	„ „ Demet. Coroianu, vic. Silvaniei	31	„
„	„ „ Const. Papfalvi, can. metr.	15	„
„	Ilustr. Sa Ales. Dobra, eppulu Lugosiului	11	„
„	Rsmulu D. Joane Antonelli, vic. Fagaras.	6	„
„	D. Greg. Silasi, v. rectoriu la S. Barbara	2	„
„	Rsmulu D. A. Vestemianu, can. metr.	1	„
era 5 voture că necalificate de ajunsu s'au respinsu			5

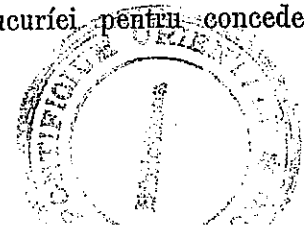
Sum'a 215 voture.

Il. Sa D. comisariu r. episcop. Ales. Dobra constandu că votisarea s'a intemplatu in ordine deplina, prochiama de candidati pre celi 3 cu voture mai multe, sî a nume:

Loco primo pre Il. Sa D. Joane Vancea, ep. Gherlei cu 59 vot.
 „ secundo pre Rslu D. Tim. Cipariu, can. metr. „ 49 „
 „ tertio „ „ „ Jo. Fekete „ „ „ 36 „
 cari se voru propune M. Sale spre a denumi pre unulu deintr'insii de arhiepiscopu-metropolitu alu Albei-Julie.

Dupa aceste Il. Sa D. episcopu se adresă cătra adunare sî veneratulu capitulu sî in specie cătra D. vicariu capitulariu cu una cuventare de inchiatare multiamindu pentru concursulu prestatu intru implenirea actului de alegere.

La care respunse Rsmulu D. Const. Alutanu, vicariu capitulariu, dandu spresiune bucuriei pentru concederea

alegerii și pentru că conducerea actului s'a incredentiatu Ilustrățiilor Sale, prein a caroru întiepleta conlucrare spereza denumirea barbatului doririloru, — și termineza respicandu aderintia și supunere M. Sale, era Ilustrățiilor Sale DD. comisari regesci multiamita cordiale.

Se alege una comisiune carea se verifice protocolulu șiedintiei acestei-a. Membrii ei suntu: toti Domnii capitulari, toti Domnii vicari foranei, DD. Augustinu Popu și J. V. Rusu, și deputatii corpului profesorale.

II. Sa D. comisariu r. capitanulu Ales. Bohetielu-si esprima bucur'a pentru ordinea și tota portarea clerului in decursulu acestei adunări, prein caréa dovedindu maturitate a justificatu ascurările date de Ilustritatea Sa locureloru mai inalte. Apoi

dechiară adunarea alegutoria inchiata la 4 ore dupa amiedia.

In 13 Aug. la 7 ore demaneti'a s'a tienutu s. liturgia de multiamita sub pontificarea II. Sale D. Comisariu r. Alesandru Dobra, dupa care comisiunea verificatoria adunandu-se a cetitu și verificatu protocolulu șiedintiei dein 11 Aug. 1868.

S'a datu in Blasiu la 13 Aug. 1868.

Alesandru Dobra m. p.
Episcopulu Lugosiului.

Alesandru Bohatielu m. p.
Capit. supr. a Distr. Naseud.

ambi că Comisari RR.
esmisi spre conducerea
actului de alegere.

Joane M. Moldovanu m. p.
prof., protonotariu alu sinodului.

Nota.

1) Pentru alegerea D. Jos. St. Solutiu de deputatu alu eparchiei Ibasfalaului, vedi protocolulu luat in sinodulu acelei eparchie, carele se publica mai la vale in tota estensiunea.

2) Dupa cuprensulu acestu-a urmeza: „Hogy jelen fordítás a magyar eredeti szöveggel mindenkben megegyezik, ezenel bizonyitom. Kelt Budán 1868 Julius 1-en Puscariu János oszt. tanácsos“, și sigilulu ministrului reg. ung. de cultu și invetiamentu. — Originariu magiaru nu s'a datu sinodului nece se afla intre actele lui. In limb'a magiara s'a cetitu de pre alu DD. Comisari regesci.

3) Urmeza legalisarea traducerei, că și la pies'a precedente. — Originariu magiaru nu s'a datu sinodului: cè s'a cetitu de pre alu Ven. Capitulu.

4) Originariulu se afla intre Actele alegerii asiediate in archivulu metropoliei la N. 1773 ex 1868. Er' suscrieriele suntu aceste:

- Joane Antoneli m. p., vicariu for. alu Fagarasiului.
- Petru Florianu m. p., parochulu Racovitiei.
- Demetriu Cuteanu m. p., par. Sacadatei.
- Elia Farago m. p., protop. Ariesiului.
- Leontiu Leontianu m. p., protop. M. Uioarei.
- Petru Popu m. p., vicariu for.
- Demetriu Coroianu m. p., vicariulu Selagiului.
- Jacobu Lugosianu m. p., v.-protop. Turdei.
- Joane Pamfilu m. p., protop. Clusiului.
- Gregoriu Elechesiu m. p., protop. eparchiei S. Mart.
- Josifu Nyulasi m. p., protop. Muresiului.
- Niceforu Osianu m. p., v.-protop. Niresiului mare.
- Joane Popescu m. p., v.-protop. Mediasului.
- Beniaminu Densusianu m. p., protop. Bobalnei.
- Joane Fodoru m. p., protop. Huniadorei.

Teodoru Popu m. p., v.-protop. Bredului.
Anania Popu m. p., protop. Morlacei.
Vasilu Popescu m. p., parochu in Jucu.
Vasilu Porutiu m. p., adm. Margaului.
Joane Hossu m. p., parochu gc. si notariu.
Nicolau Vladutiu m. p., v.-protop. onor.
Jacobu Castoreanu m. p., parochu Turdasiului rom.

Dein aclusa-le Protocolului.

A.

Representatiunea Sinodului către Maiestate pentru asecurarea dreptului de alegere.

Sacratissima Majestate

Cesareo - Regia Apostolica!

Cu prea Inalt'a dicisiune emisa la 27 Februaru a. c. V'ati induratu Majestatea Vostra a concede prea gratiosu, cá restaurarea scaunului Archi-Episcopescu Metropolitanu greco-catolicu de Alb'a-Julia, ce prin mortea neuitatului nostru Archipastoriu Alesandru St. Siulufiu, devenise vacante, se se faca prein alegere, inse numai in casulu presente, fora nece una consecentia pentru venitoriu, pre lunga apriata sustinerea dreptului prea inaltu de denumire.

Majestate!

Dreptulu de alegere este unu dreptu stravechiu alu Baserecei nostre, pre carele l'a avutu si mai in a-ante de a se uni cu Baserec'a Romei, si l'a deprensu si dela unire in coce totu de un'a, unu dreptu consantitu prein usu, si recunoscutu prein legile patriei; acestu dreptu, ce nece una data n'a fostu trasu la indoieala, nece una data nu s'a desputatu dela Baserec'a nostra, dein contra totu de un'a

fû recunoscutu de Augustii Antecesorii ai Majestății Vostre, sî chiaru sî de Majestătea Vostră c. r. Apostolica.

Clerulu sî poporul nostru se alipesce cu tota caldur'a de acestu dreptu sacru, sî fiendu că e de ace'a firma convingeré, cumu că nu lovescu in derepturele Majestății, pre cari Augustii Antecesorii ai Majestății Vostre sî le-au castigatu in decursulu temporeloru, cá Regi Apostolici; cu omagiale aderintia, supunere sî nemarginita incredere cuteza a Ve rogá, cá se Ve indurati prea gratiosu a sustiené Baserec'a nostra sî pre venitoriu in acestu sacru dreptu alu seu. —

In firma credentia, că ferbentea nostra alipire cătra acestu dreptu sacru alu Baserecei nostre va intempiná prea gratiosa sî parentiesca consideratiune, cu omagiale aderintia remanemu pentru totu de un'a

Ai Majestății Vostre c. r. Apostolice

**Celi mai credentiosi supusi
Sinodulu generale alu Archidiecesei metropolitane gr.-cat. de Alb'a Julia.*)**

Blasiu, 11. Augustu 1868.

*) Provediuta cu suscrierea notariului, s'a imanatu Ilustr. Sale DD. Comisarii regii cu rogare, cá se benevoliesca a o asterne la locurile prea inalte.

B.

Propunerea facutu de sinodululu eparchiale alu Bobâlnei.

Veneratu sî santu Sinodu Archidieceșanu!

Candu subsemnatulu cleru a intielesu de gratios'a resolutiune a Majestății Sale Sacratissime, dein 24 Maiu a. c., dupa care s'a induratu gratiosu a aplacidá alegerea canonica — dupa norm'a pâna acumu observata, — a individului, care va se ocupe catedr'a Archiepiscopesca Metropolitana a Albei Julie, respective a Blasiului; — candu a intielesu: că la efeptuirea acesteii alegeri este chiamatu a contribui sî a concurge cu votulu seu sî clerulu tractului subsemnatu, — s'a implutu de cea mai mare bucuria sî sperantia, convinsu fiendu de una parte: — că Archidieceș'a Blasiului, respective provinci'a Metropolitana de Alb'a Julia, sî cu acest'a Baserec'a nostra gr.-catolica dein Austri'a, va deveni totu-si, sî cătu mai curendu, in ace'a pusetiune sperata, de a avé pre capulu seu, pre Archiepiscopulu sî Metropolitulu seu canonicu, alesu dupa dreptulu, prax'a sî disciplin'a Baserecei nostre conservate dein adunca vechime; — er' de alta parte: că sî clerului subsemnatu i-s'a datu ocasiunea sî i-s'a deschisu unu terenu, dupa care: in faci'a acestui S. Sinodu, sî impreuna cu dinsulu, se pota a-si manifestá in tota sinceritatea animei sale, atátu profund'a sa multiamire sî supunere omagiale cătra sacrata persona a Majestății Sale imperatesca regesca, pentru concederea sî aplacidarea acestui sinodu de alegere, — pre cătu sî dorintiele sî acceptările sale juste, cari le nutresce facia cu starea actuale a intregii nostre Baserece gr.-catolice romane, facia cu derepturele sî institutiunile ei canonice;

Veneratu Sinodu! — Este cunoscutu, că de trei diumetăti de seclii, de candu Baserec'a nostra gr.-catolica romana, — pre bazea unui pactu solenu — se afla in unirea credintiei cu Baserec'a mama a Romei, — in acestu lungu intervalu de tempu, cu tote că ea prein zelulu sî devotamentulu Archiereiloru sei, sî a

mai multor barbați baserecesi, a nesuitu cătra progresu și prosperare, s'a adoperatu intru progresarea principialor și investiaturilor ei sante și mantuitorie, totu-si n'a potutu se elupteze acelu progresu, n'a potutu se ajunga la acelu scopu mantuitoriu a nesuintielor și silintielor sale celor fora de pregetu; — și cari au fostu cauzele principali a acestei neprogresări? nu altele — Ven. S. sinodu! — de cătu:

Acele institutiuni și legi politice cetățienesci, acele relațiuni și giurstări internaționali și confesiunali, ce au esistatu până acumu in patri'a noastră, care de o parte, atātu pactulu solenu de unire alu Baserecei nostre, cu mam'a Basereca a Romei, recunoscutu, intaritu și asecuratu de repetite ori și dein partea gloriosilor Imperati și Regi Apostolici, pre cătu și institutiunile și datenile ei legali, avute și practisate dein vechime, le-au delaturatu, bă le-au deconsideratu; — er' de alta parte: Guverne și legislatori politici, canonisti și baserecani, straini de credință, ritulu și disciplin'a baserecei nostre, au nesuiu neincetatu a se intrude intr'ins'a cu de acele norme și institutiuni, cari nece una data n'au corespunsu și nece voru corespunde geniului și naturei, institutiunilor și datenilor ei, ereditate dein vechime. — Aceste le cugetăm noi subsemnatulu cleru a fi acele cauze ponderose, cari că unu alpu greu au apesatu și mai apesa inca înaintarea și prosperarea Baserecei nostre. —

Cene nu este convinsu, că degradarea Baserecei nostre gr-catolice, — in data dupa pactulu uniunei — dela demnitatea sa Metropolitana la demnitatea de una simpla Episcopía n'a fostu effluență a cauzelor amentite? — Cene nu va crede, că persecutiunile mai multor Archierei și barbați zelosi și meritati ai Baserecei nostre și furtunele instigate in contr'a ei dein véculu trecutu n'au emanatu dein cauze că cele amentite? — apoi încetarea Sinodelor diecesane, provinciali-protopopesci, și parochiali, și că unu corolariu alu acestor'a, încetarea forurilor protopopesci și a altor atribute de dereptu alu lor avute dein vechime — condemnarea Baserecei și a clerului nostru la miseria și ignorantia, — lipsirea poporului nostru credentiosu de institutiele scolari pentru educatiunea, luminarea și cultivarea lui, — intruducerea legi matrimoniali atātu de apesătorie și necorespondentorie dereptului și disciplinei Baserecei nostre și una suma de alte

datene și institutiuni straine, intruse intr'ins'a, — nu suntu aceste tote totu atâte urmări ale cauzelor amentite? — bă intru adeveru asiá este Ven. S. Sinodu! și

Susemnatii credemu și sustienemu și acumu, că singuru cauzele amentite, cu consecintiele loru infirate, au contribuitu până acumu și potu se contribua inca la impedecarea progresului Baserecei nostre, la sustienerea ei. și a clerului nostru in miseria și ignorantia; — și de cumu-va aceste cauze, cu consecintiele loru, nu se voru radică, seau celu pucinu nu se voru delaturá pre venitoriu bateru, înaintarea și prosperarea institutiunilor și investiaturilor ei sante și mantuitorie, voru fi mai problematice, de cătu până acumu, pentru ace'a

Veneratu S. Sinodu! — Considerandu de aproape și cu petrundere aceste cauze și momente de mare și grava importantia pentru venitoriulu Baserecei nostre și cu dins'a a Catholicismului adeveratu; — Considerandu, că de cum-va aceste nu voru fi intemperate cu cea mai resoluta enérgia și abnegare, cu ace'a enérgia și abnegare, care a datu esistență, poterea și progresulu Baserecei lui Christosu, și nu voru fi delaturate pentru totu de un'a, — Baserec'a nostra dreptu credentiosa catolica, acumu in tempulu luminelor, in tempulu civilisatiunei și a libertatiloru constitutiunali, in aceste părți resaritene alu Europei, va succumbá, va deveni sierfa elementelor de convictiuni contrarie, cari acumu mai multu de cătu alta data au castigatu in potere și influentia; prein urmare:

Dein aceste consideratiuni momentose, Veneratulu s. sinodu se binevoiesca a decide, se se compunia și pregatesca una representatiune umilita, carea substernendu-se la Inaltulu Tronu alu Majestatei Sale sacratisime, in ace'a: — pre lunga spresiu-ne sentimentelor nostre celor mai intime și fideli de multiamita și supunere omagiale — se se arate tote acele gravamine și dorintie ale Baserecei nostre, tote acele cauze și momente, cari au statu și mai stau inca in contr'a înaintarei și prosperarei ei, — rogandu-se umilitu Majestatea Sa Sacratissima, că dupa protectiunea prea Inalta, documentata și până aci cu atâte marinimitate; dupa nenumeratele benefaceri, cari le-a facutu și până acumu se ruireze — cu profusiune dein gratia prea Inalta asupr'a Baserecei nostre și a poporului romanu credentiosu conformu datenei și esemplului antecesozilor Imperati și Regi Apostolici

de eterna memoria; dupa anim'a cea blanda iubitoria de dereptate și plena de indurare; considerandu starea Baserecei nostre anormale și inapoiata; considerandu dorintiele, sperantiele și acceptările juste ale clerului și poporului Baserecei nostre credentioase, se se indure graciosu a concede și a despune:

că Basereca nostra gr. catolica romana de sub gloriosulu seu sceptru, se se reasidie și constitua in deplen'a sa autonomia și independintia baserecesca, — in folosint'a tuturoru dereptureloru, libertătiloru și institutiuniloru sale baserecesci, basate pre canonele celoru siepte sinode ecumenice, pre datenele și usulu ereditate dein adunca vechime, — și care per eminentiam s'au asecuratu și garantatu, de una parte și prein pactulu solemnu alu uniunei, cupresu in Diplom'a Imperatului și Regelui Apostolicu Leopoldu I, de eterna memoria, dein 16 Fauru 1699, recunoscuta și întarita și de toti urmatorii Imperati și Regi Apostolici, antecesori ai Majestatei Sale Sacratissime, și de alta parte prein legile de tiera dein 1863/4; că in acestu modu și dupa aceste base, Basereca nostra gr. catolica romana, reasidiata și constituita in deplin'a sa autonomia și independintia baserecesca, se pota a-si practisá neconturbata sinodele sale legiuite și demandate prein canone, in care se-si alega conformu datenei și usului ereditu, pre capii sei baserecesci, pre Metropolitii și Episcopii sufraganei, — se-si pota organisá trebuintiele sale interne și externe, atâtu de disciplina și morale, câtu și de administratiune, justitia și institutiune, tieniatorie, dupa care apoi mai cu efectu se pota conlucrá la prosperarea in cultura și bunastare a clerului seu, la promovarea educatiunei, culturei și institutiunei credentiosiloru sei, la indereptarea moravureloru, cari conditiuni suntu de un'a data și sorgintea poterei și infflorirei statului cetatianu, și in urma, se pota a-si satisface toturoru necesitătiloru și recerentieloru sale devenite imperioase.

Acest'a fiendu, Ven. S. Sinodu, acelu momentu importantu carui-a susemnatulu cleru a volitu a-i dá spresiune și atentiune, — aceste fiendu convictiunile, aspirările și dorintiele sale, le supune la intiept'a apretiuire și considerare a Veneratu acelui-asi, in ace'a sperantia, că Veneratulu S. Sinodu, nu va intrelasă a nu propune și a nu arată Majestatei sale Sacratissime cu profunda umilintia tote gravaminile Baserecei nostre, tote

dorintiele și acceptările juste ale intregu clerului și poporului ei credentiosu, — și se va adoperá in totu modulu potentiosu și legale, că dein gratia și indurarea Majestatei Sale Sacratissime, la tote aceste se ni se intenda remiediulu celu unicu și vindicatoriu. —

Pre lunga cari recomandati consideratiuniloru și spriginirei parintiesci, in cea mai prufunda reverintia, ne susemnâmu.

Ai Veneratului S. Sinodu

In Sacaremu, 29. Juliu 1868.

celi mai aplecati servi

Beniaminu P. Densusianu m. p.,
Protapopulu Bobolnei.

Stefanu Corvinu m. p.,
parochulu Cigmailui.

Petru Jancu m. p.,
adm. par. Bobolnei.

Nicolae Padadiu m. p.,
preutu gr.-catholicu.

Antoniu Munteanu m. p.,
parochu Serecesului gr.-cat.

Luc'a Farcasiu m. p.,
parochu gr.-cat. in Geoagiu.

Petru Popoviciu m. p.,
parochu gr.-cat. in Cibiu.

Petru Papp m. p.,
parochu in Poiana.

C.

Protocolul sinodului eparchiei Ibasfalăului.

201. 1868.

Protocolul

luatu in 30 Iuliu 1868 in sinodulu eparchiei Elisabetopolei tinutu in Smigu, sub presiedenti'a administratoriului protopopescu Joane Tile, — in urm'a inaltei concesiuni imperiale de 27 Februaru a. c. comunicate prein inalt'a ordinatiune ministeriale de cultu, de 6 Juniu 1868 Nr. 504 in privinti'a alegerei noului archiepiscopu si metropolitu pentru veduvit'a archidieceasa de Alb'a-Julia, — in urm'a adormirei in Dnulu a nemoritoriului archieppu si metropolitu conte Alesandru Sterca Solutiu.

De facia fiendu suscrisii, ca indereptatiti.

1. Dupa invocarea Spiritului santu si finirea s. Liturgie incepute la 8 ore demaneti'a in 30 Iuliu a. c. cu reintoarcerea indereptatitiloru in basereca la 11 ore a acelei-asi zile, la propunerea presiedentelui, ca in urm'a prea ven. ordinatiuni consistoriali de 27 Juniu 1868 Nr. 872 se se alega prein sinodu cu voture secrete unu notariu ad hoc:

Tragundu-se voturile dein urna prein presiedente, a cadiutu majoritatea votureloru in person'a on. frate parochu alu Ernei Joane Romanu, carele e si alesu notariu ad hoc alu acestui sinodu.

2. Presiedentele sinodului admanueza ordinatiunea ministeriale susamentita si despusetiunea prea ven. consistoriu de sub N. amentitu, alesului notariu ad hoc, spre cetire si publicare in intregitatea sa, sinodului congregatu.

S'a cetitu si ascultatu cu cea mai mare atentiune.

3. Dupa espirarea catoru-va minute departandu-se una multime de laici participati cu sacrificiulu divin, vedindu-ne restrinsi pre lunga urn'a votureloru singuru numai preutimea, se redica parochulu Siarosiului Ambrosiu Blasianu si propune sinodului dîcundu:

Baserec'a nostra catolica ca basereca constitutiunale intemeliata de D. nostru Isusu Christosu in adunarile sale baserecesci, seau sinode, a datu locu de consultari si lumianiloru; — provocandu-se la actele conciliului de Toledo dein 653 alu VIII, si erasi la conciliulu de Toledo IV. dein 633 la capu 4 dice: dupa asiediarea toturoru episcopiloru, se chiama presbiterii, — dupa ace'a se intre laicii, — cari prein alegere conciliului se voru afla vrednici se fia de facia.

Asemene eppulu Verentiolu de Lionu recunoscce participarea lumianiloru la sinode in 517.

In sinodulu provinciale alu Siriloru Maroniti la a. 1736 se afla mireni a si de facia. Mai de aproape togm'a catolicii in 1867 la Belgradu in Transilvani'a au participatu pre lumiani la sinodu.

Faca intrebare, pentru ce sinodulu tractului Elisabetopolei se eschidia dela sinodu pre partea lumiana si respective pre partea culta? carea contribue la sustinerea basereceloru in totu respectulu, pre cumu si la sustinerea preutiloru loru.

Sinodulu dupa veri-cate-va debateri scurte, cu unanimitate primesce ca partea lumiana se se participe la sinode; cu ace'a reserva, ca in lucrările sante se nu se amestece, — si numai ace'a parte, care s'ar' recunoscce de sinodu mai demna, se se participe la agende baserecesci.

4. Josifu Popu, parochulu Elisabetopolei propune:

De ora-ce baserec'a gr. catolica dein vechime a traitu in autonomi'a sa cu dereptulu alegerei liberu de regenti recunoscutu si aprobatu, si togm'a adi esericiatu, i-ar' veni cu una neplacere insemnata, candu

acelu dreptu vechiu, până acum nestirbatu, pre venitoriu ar' avé una scurtare totale, mai cu sama deca dupa spresiunea inaltului ministeriu de cultu și investiamentu la inceputulu inaltului decretu in privinti'a alegerei metropolitulu. (asiá.)

Acesta propunere seriosu desbatuta se primesce cu unanimitate pre lunga acelu adausu, cá Maiestatea Sa prea induratu Monarchu, se se indure prea gratiosu, cá Rege apostolicu, dreptulu vechiu și liberu de alegere a Baserecei gr. catolice fundate de insu-si D. nostru Is. Cristosu, recunoscutu de regentii de până acum cá unu dreptu vechiu și nedisputaveru — a-lu lasá in valoréa sa pentru totu de un'a in alegerea metropolitulu archidiecesei Alb'a Julia, cu atâtu mai tare cá e unu dreptu de una data cu Baserec'a romana intemeliatu, și nece prein primirea Unijunei cu baseric'a Romei vre-o dată stirbitu, ori scurtatu.—

5. In urm'a, celoru premise presiedentele sinodului propune, cá indereptatitii prein voture secrete li-bere se alege Metropolitulu fietoriu.

In urm'a acestei propuneri indereptatitii numai de câtu s'au departatu dela mesa, avendu-si cerusele sale și chartiuti'a necesaria; — in scurtu se intorna votisanti cu chârtiutiile indoite avendu-si in ele votulu seu insemnatu, și asiá s'au aruncatu in urn'a, pentru acelu obiectu intrebuintiata.

6. Mai incolo propune presiedentele, cá Sinodulu se benevoliesca a-si alege doue persone cá scrutatorie de voture pre lunga sene.

Cu unanimitate s'a incredentiatu prescrutiniulu votureloru secrete pre lunga presiedentele lui Joane Romanu, parochulu Ernei, și Josifu Popu, parochulu Jbasfalaului; cu seriositate și acuratetia s'a prescrutatu urn'a, s'au emuneratu voturele cu conscienciositate, și person'a ace'a cu majoritatea absoluta a voturiloru, alesa, s'a insemnatu cá alesulu acestei eparchie.

7. Amesuratu gratioseii ordinatiuni consistoriali desamentite propune presiedentele, cá cu voture secrete se se alege unu deputatu alu tractului, in a carui mâni se se incredentieze votulu tractului.

Majoritatea absoluta a votureloru in acestu obiectu a cadiutu in person'a prea o. D. Josifu Sterca Solutiu, fostu jude supremu Cottului Cetâti de Balta.

8. In urm'a acestei alegeri propune presiedentele sinodului cá, de ora-ce in alegerile Eppesci mai de curendu, până acum n'a fostu in usu influintiarea partii lumiane in votisarea Eppiloru, și, cá la inalt'a comisiune verificatoria se nu se afle ce-va greutăti in casu de neprimire, a alesului acestui deputatu de tractu, se se alege unu suplente dein preutime, carele in asemenea casu se fia deputatulu tractului.

Cu voture secrete se alese Ambrosiu Blasianu, preutul Siarosiului magiaru, cá suplente, in casu necesariu cá deputatu.

Cu aceste finindu-se acestu actu, protocolulu luat in sinodulu de adi in privinti'a votisarei pentru noulu Archi-Eppu și metropolitu se inchide și suscrie. —

Smigu, 30 Juliu 1868.

Joane Thille m. p.
Adm. protop. Elisabetopolei.

(L. S.)

Petru Papu m. p., parochu gr.-cat. alu Hundorfului.
Geogiu Wiciu m. p., parochu gr.-cat. Agristeului.
Alesandru Circ'a m. p., parochulu Deasiului.
Ambrosiu Blasianu m. p., parochulu Siarosiului.
Nic. Maioru m. p., par. Sidimusiului r. și adm. Varolei.
Siöfronu Savu m. p., parochulu Dârlosului.
Josifu Timpeanu m. p., par. in Sasu-Dai'a.
Joane Iliovicu m. p., parochulu Ciucmandului.
Joane Romanu m. p., parochu gr.-cat. la Ernea.
Josifu Popu m. p., parochulu Elisabetopolei.

D.

Protocolulu sinodului eparchiei Clusului.

Protocolulu

sinodului protopopescu alu eparchiei Clusului ținutu in 30 Juliu s. n. 1868 in urm'a scrisorei cercularie a Reverendisimului Domnu Constantinu Alutanu Vicariu Capitulariu de dato 27. Juniu 1868 Nr. 872.

Fiendu de fcia:

Prea O. Domnu Joane Pamfilie, protopopu și presedente.

O. Domnu Nicolau Popu,	parochulu	Clusiu-Munasturulu.
" "	Demetru Cosm'a,	" Feiurdului.
" "	Gregoriu Popu,	" Garboului ungurescu.
" "	Nicolau Baldy,	" Gilăului.
" "	Tom'a Popu,	" Feliacului.
" "	Vincentiu Nemes,	" Siardului.
" "	Nicolau Giurgiu,	" Chintăului.
" "	Zacharia Handrulescu,	" Corusului.
" "	Gregoriu Lehenyi,	" Argisiului.
" "	Stefanu Kiss,	" O. Budi.
" "	Joane Hornea,	" Stani.
" "	Vasilii Bochisiu,	" Agiresiului.
" "	Vasilii Papucescu,	" Popfalăului.
" "	Joane Podob'a,	" P. Topei.
" "	Joane Manu,	" Totelecului.
" "	Antoniu Moldovanu	" Macicasului ung.
" "	Zacharia Hossu,	" Ticului.
" "	Joane Popoviciu,	" Ardiovei.
" "	Cosm'a Popoviciu,	" Lapuului.
" "	Joane Romanu,	" Dretei.
" "	Gregoriu Kiffa, capelanulu	Clusului.
" "	Michaila Deacu, parochulu	Nadasielului.
" "	Samuilu Popu,	" Berindului.

O. Domnu Petru Oprea,	"	Stoborului.
" "	Joane Popoviciu,	" Sumurducului.
" "	Gavrila Popu,	capelanulu Feliacului.
" "	Filipu Popu,	parochulu Teutiului.
" "	Georgiu Popu,	" Suciagului.
" "	Demetriu Bosianu,	" Baciului.

La optu ore demaneti'a s'a celebratu sant'a Liturgia in baserec'a parochiale dein locu si s'a invocatu Spiritulu santu spre inspirare si luminare la actulu alegerei seversinde. Dupa care la 10 ore adunandu-se preutii eparchiani mai susu insemnati la olalta; si consiediendu in sinodu, protopopulu presedente dupa o scurta cuventare prealabila da cetire mai antaniu susu reveritului Cerculariu Vicariale de dato 27 Juniu 1868 Nr. 872; era dupa ace'a Cerculariului de dato 26 Juliu a. c. Nr. 1002 relevandu punctele cele mai insemnate dein acele-si si totu odata intreba sinodulu, nu cumva ar' ave ce-va de observatu; la care o. frat'a sa Gregoriu Chiff'a, capelanulu Clusului face urmatori'a propunere:

1. Se se esprime dein partea sinodului cea mai profunda si omagiale multamita SS. c. regesci si ap. Majestati pentru prea gratios'a concesiune de a ne alege Episcopu respective Metropolitu dupa vechia datena in archidiecec'a nostra, si totu de odata cu cea mai profunda, fiésca si omagiale supunere a-lu rogá, ca se fimu si pre venitoriu scutiti in acestu dein seclii usuatu dreptu. Nu potemu nece pre departe presupune, ca Majestatea sa c. r. apostolica ca Domnitoriu catolicu facia cu clerulu nostru, se ne denege acestu dreptu, care potemu dice: nu l'au intrecutu in loialitate nece unu cleru dein patria, care in cele mai critice tempuri, candu se clatiná Tronulu si-a versatu sangele si sierfitu averea pentru August'a Casa domnitoria Austriaca, se-lu lipsesca de celu mai scumpu dreptu, de care n'a fostu lipsitu nece pre tempulu principiloru independenti acatolici; l'a exercitatu cu tota scumpetatea atunci, candu si religiunea nostra era numai tolerata. Nu potemu presupune, ca

acést'a ar' fi intentiunea Majestatiei Sale, fora pote a urmatu numai dela inaltulu regimu de presente, care dupa prea umilit'a nostra parere nu ar' fi competente nece cu cale a ne octroá noue legi, cari nu numai talia afundu in Autonomi'a santei nostre baserece resaritene, cè chiaru sî legile Patriei aduse pre cale constitutionale numai éra pre ace'a cale s'ar' poté abrogá.

2. Mai încolo parerea nostra ar' fi, se se roge respectivii eparchiali reprezentantii dein dieces'a Gherlei sî a Lugosiului, cá se se abstiena dela alegere, pentru cá nu e proportiune in alegatori, pentru cá dein 222 indreptatiti la alegerea Eppului respective Metropolitu 87 venu pre Dieces'a Gherlei sî 12 pre a Lugosiului, sî numai 123 pre Archi-Diecesa, unde acestu-a are se guberneze cá Eppu, — eca dara disproportiunea! — sî in urma pentru cá in ternariulu candidatiloru nostri pote se intre persona, care nu va avé nece unu votu purcesu dela celi 123 votisanti ali nostri. Alesulu nostru alu celoru dein dieces'a Blasiului pote fi dara sî o persona, ce. n'ar' capetá nece unu votu de alu nostru.

3. Cá se cèra inaltulu Ministeriu parerea Episcopiloru sufragani cu privire la celi 3 candidati de archieppu, e in contr'a usului dein vechime observatu in archidieces'a nostra. Cà desî pravil'a baserecei resaritene dice: cá arhiepiscopulu se se aléga de Eppii provinciali, acést'a se intielege numai in acele provincie, unde nu s'a indatinatu Clerulu a alege pre Eppu respective Mitropolitu. Acestu usu e numai in Baserec'a latina sî mai alesu pre temelulu Concordatului dein 1855, — acestu Concordatu pre noi, cá pre gr. resariteni catolici nu ne deoblega, baserec'a nostra sî clerulu nostru nece odata nu l'a recunoscutu, nece-lu recunoscce pentru cá talia in drepturele sî autonomi'a santei nostre baserece gr. catolice resaritene — s'a facutu cu forti'a, de noi fora de noi, —

s'a facutu pre tempulu celu de fieru alu absolutismului, candu domniá numai arm'a, deci dara solemne protestámu atátu in contr'a concordatului mai susu amén-titu, câtu sî in contr'a altoru inoituri, ce dein tempu in tempu s'au veritu in Baserec'a nostra atátu in a-ante de Concordatu, câtu sî dupa Concordatu; atátu cu ast'a ocasiune, câtu sî de alta data protestámu sî vomu protestá, cá numai singuru pre lunga cele 4 (patru) puncte dogmátice, pre lunga cari ne amu unitu cu sant'a basereca romana vomu remané, acele le vomu crede sî profesá i. e. marturisi. —

Acesta propunere sinodulu o primesce de a sa in unanimitate sî se trece in conclusu. —

Dupa acest'a s'a purcesu la alegerea notariului ad hoc. Sî s'a alesu prein aclamatiune O. D. Nicolau Popu notariulu tractualu sî parochu alu Fenesiului sasescu. —

Constituindu-se estu feliu sinodulu, P. O. Domnu Presiedente in o scurta cuventare aratandu momentosetatea alegerei Metropolitului, care in intielesulu prescrierei Marimei Sale Dlui Vicariu Capitulariu dein cerculari'a prerverita are acumu se urmeze, descopere sinodului, cá de sî nu voliesce a propune pre nemene nomine tenus de alegundu, totu-si comenda sî aduce la cunoscenti'a fia-carui alegatoriu, cá se alega pre unu atare individu, care se corespunda sarcinei, ce-i vene a supra; sî prein care baserec'a nostra se pota fi representata cu demnitatea receruta sî condusa la limanulu fericirei dorite adaugandu, cumu cá P. O. d. sa in sinulu archidiecesei afla mai multi individi demni sî destoinici a portá acea sarcina.

La aceste O. D. sa Gregoriu Chiffa capelanulu Clusiului dein parte-si observeza, cá de sî P. O. D. protopopu nu voliesce a propune nomine tenus pre nemene sî cá i stá in volia libera fia-sce-carui alegatoriu a-si dá votulu seu ori-sî-cui, totu-si d. sa crede a fi cu scopu a face cunoscuti alegatoriloru pre celi mai destoinici sî mai demni barbati dein clerulu romanu unitu sî dein parte-si recomenda pre (urmeza numele celoru recomendati de d. propunetoriu) cari dein partea sinodului se sî primira cu aplause. Dupa care s'a sî purcesu la alegere prein voture

secrete; dein scrutiniu au esitu deintre 29 votisanti (urmeza numele scosa dein urna; unulu cu 26, altulu cu 2 si alu treilea cu 1 votu; apoi) estu feliu . . . a dobenditu majoritate absoluta si s'a prochiamatu de alesulu tractului Clusiului.

In urma s'a pasitu totu prein votisare secreta la alegerea deputatului Tractului si dein scrutiniu dein 28 votisanti a esitu Gregoriu Chiff'a capelanulu Clusiului cu 20 de voture; O. d. sa Demetriu Cosm'a parochulu Feiurdului cu 6 voture, O. d. sa parochulu Munasturului cu unu votu, unu votu cadiendu pre preotii dein Feiurdu si Fenesiulu sasescu s'au nimicitu. Estu feliu O. d. sa Gregoriu Chiff'a avendu majoritate absoluta de voture s'a prochiamatu de deputatulu Tractului.

Si cu acest'a protocolulu s'a inchiaiatu si suscrisu.

Datu Clusiu, in 30 Juliu s. n. 1868.

Joane Pamfilie m. p.,
protop. ep. Clusiului si presiedentele sinodului.

Nicolau Popu m. p.,
parochu Fenesiului sasescu.

(Urmeza suscrierile tuturor celor scrisi in fruntea acestui protocolu, a fora de a dlui J. Popoviciu dela Sumurducu.)

Protocolulu

*lucrărilor la alegerea Archipastoriului pentru
dieces'a romana unita a Fagarasiului in Tran-
silvani'a la 18/30 Septembre 1850.*

Dupa ce Eminentia Sa Nunciulu apostolicu cu data dein 23 Maiu a. 1850, a incunoscentiatu pre venerabilulu Capitulu alu baserecei catedrali dein Blasiu despre primirea resignatiunei fostului in dieces'a Fagarasilui Episcopu M. Sa prea luminatulu si prea santitulu d. Joane Lemény de eadem in urmatoriale :

Venerabile Capitulum! Hisce meis litteris festino Ven. Capitulum Cathedralis Ecclesiae Fogarasiensis certiore facere, sanctissimum Patrem dignatum fuisse resignationem admittere dioecesis Fogarasiensis, quam Rsmus Dnus Lemény libere emiserat.

Cum itaque memoratus D. Eppus nullam amplius in illam dioecesim jurisdictionem valeat exercere, pertinebit ad istud V. Capitulum Cathedrale curare, ut ejusdem dioecesis administrationi per electionem Vicarii Capitularis sit consultum. Cum praeclarae vestrae animi dotes atque virtutes mihi sint perspectae, non dubito, quin curaturi sitis, ut electio in eum cadat, qui par sit tanto munere fungi, et istorum fidelium saluti apprime consulere.

Precor Ven. istud Capitulum, ut mihi suo tempore indicare velit, quinam fuerit in Vicarium Capitularem electus, atque interim sinceris observantiae sensibus (commendatus) permaneo.

Viennae, die 23 Maii 1850

obsequentissimus

X. M. Archieppus Carth. N. ap.

Maiestatea sa ces. reg. s'a induratu a determiná, cá alegerea episcopului gr. cat. dein Blasiu se se faca dupa daten'a pâna acumu deprensa; si in urm'a acesteia Escelentia sa d. Gubernatoriu civilu si militariu dein Trannia Ludovicu b. de Wohlgemuth a facutu acest'a cunoscutu venerab. Capitulu alu baserecei cated. dein Blasiu prein decretulu seu dein 26 Iuliu 1850 N.

610--614	15,360
praes.	c. m. G.

 carele asiá suna :

Se. k. k. Majestät haben mit a. h. Entschliessung vom 11. I. M. die Wahl des Domherrn-Kantors Constantin Alutan zum Kapitular-Vikar zur a. h. Kenntniss zu nehmen geruht.

Regierungskommissäre werde ich nach der höchsten Orts zu erfolgenden Bestimmung dem hochw. Domkapitel später benennen und zu dem Wahlakte am letztgedachten Tage nach Blasendorf entsenden.

Uebrigens ersuche ich das hochw. Domkapitel, den sämtlichen Dioecesan-Erzpriestern genauest einzubringen, damit bei den abzuhaltenden Eparchialversammlungen gar keine anderen als die die Wahl von Eparchialdeputirten bezweckenden Agenden vorgenommen werden und übrigens bei den hiebei allenfalls stattfindenden Festivitäten eine mit dem Belagerungszustande, in welchem das Land sich befindet, verträgliche Ordnung und Ruhe bewahrt werde.

In Betreff der angesuchten Passirung der Auslagen für die Feierlichkeit der eigentlichen Wahl-Synode wird das erforderliche nachträglich verfügt werden.

Hermannstadt, 8. August 1850.

Wohlgemuth m. p.

In intielesulu și complenirea acestoru-a p. o. d. Const. Alutanu, canon. cantoru și Vicariu capitulariu prein circulariulu seu convocatoriu dein ^{30 Jul.}_{11 Aug.} a. c. N. 31 a provocatu clerulu, că după ordinatiunile mai susu vererate se tiena adunările eparchiane, și se se adune prein representantii sei la diu'a prescria pentru seversirea actului alegerei de episcopu. Tenorulu circulariului e urmatoriulu :

Oonorate in Chsu frate! Prea bunulu nostru rege apostolicescu și dereptu credentiosu imperatu plenu de revna (zelu) spre credenti'a nostra cea romana, ingrigiatu, că nu cumu-va benecredentiosii nostri romani in credentia cu baserec'a romana uniti, fora capu și povetiutoriu sufletescu mai indelungatu remanendu, de amagitori și proroci meptiunosii insielati, spre a loru mare stricare dela adeverat'a stramosiesca credentia se scadia, si-a intorsu cu indurare bland'a și crestinesc'a sa ânima spre jalnic'a nostra prein resignarea bunului nostru parente archiereu Joane Lemény

in veduvia remasa diecesa, și prein induratulu seu dein 17 Juliu a. c. N. 3845 esitu decretu, capitulului in 26. Juliu a. c. N. 610—614, 15360 prein Esc. Sa d. gubernatoriu incunoscen-tiatu, cu ace'a strinsa indetorire ne facultà a trai cu vechiulu acestei diecese cuvenitu și prein diplom'a dein anulu 1701 prea inaltu intaritu dereptu de a ne alege archiereu după modulu și obiceiulu până acumu in alegerea episcopului observatu, că cu ocasiunea alegerei alte obiecte a fora de alegere la pertratate a luă, sub grea responsabilitate opriti, luandu la socotela starea tieriei de acumu oarmuite prein legea martiale atâtu sinodele eparchiali, câtu și celu diecesanu spre alegerea episcopului conchiamate, statului nostru amesuratu, in cea mai mare linisce a le celebră strinsa detoria se ne tienemu.

Dereptu in urm'a prea veneratului decretu după avut'a cointielegere cu Esc. Sa d. gubernatoriu alu tieriei am de a-ti comite fratiei tale, că :

a) pre 16 zile după calendariulu nou, era după celu vechiu pre 4 a lunei lui Septembre convocandu-ti preutii portării de grigia a F. tale incredentiatu, mai in a-ânte de tote aducundu sierfa neincrunata a totu poternicului Ddieu și chiamandu pre Duchulu santu intru ajutoriu spre acestu de atât'a insemnate act, prein votisatie oculata după obiceiulu vechiu se alegeti episcopu.

b) prein asemene votisare se alegeti unu deputatu alu eparchiei, spre a aduce votulu eparchiei la sinodulu diecesanu, și unu notariu adjunctu fratiei tale, care că și fratii ta va avé votu liberu, in alte obiecte după tenorulu decretului c. reg. nemestecandu-ve, și alte ordinatiuni, cari dora prein comisariatele seau subcomisariatele ces. reg. cu acesta ocasiune vi s'aru vesti fora smentela implenindu-le.

c) pre 30 după calend. nou, era după celu vechiu pre 18 Sept. Fratii ta cu adjunctulu fratiei tale și cu deputatulu eparchiei dein subordinatii preuti alesi, se ve aflati in Blasiu, unde capetandu instructie pentru tote cele de lucratu, după chiamarea santului Duchu intru ajutoriu, sub manuducerea comisariiloru imperatesci, spre acesta locrare de prea inaltele locure esmisi, vomu severs și marele actu alu alegerei episcopului, care că se servesca spre marirea și laud'a lui Ddieu, folosulu baserecci gr.

cat. sî bucurîa natiunei romane, cu ânima infranta sî smerita se rogâmu pre parentele lumineloru, se trametia preste noi darulu seu de susu, se ne lumineze mentile, se ne potemu affâ barbatulu dorentieloru nostre. —

Fratiesce remanendu fratfei tale de bene volitoriu in Chsu frate.
Blasiu 30 Juliu 1850.

Constantinu Alutanu m. p.,
Vicariu capit.

Dereptu ace'a sî clerulu plecandu-se acestoru gratiose ordinatiuni, dupa premiterea sî finirea alegeriloru eparchiali s'a adunatu la Blasiu preiu representantii sei inca in 16/28 Sept. a. c., candu la 5 ore ser'a veniâu prea marimele sale domnii, prea santit. sî prea lum. d. eppu alu Urbei-mari (Magno-Varadinu) Basiliu Erdélyi, sî prea maritulu d. consiliariu gub. Carolu Gebel, carii erâu tramesi la Blasiu in calitate de comisarii c. r. la actulu alegerei de episcopu in dieces'a gr. cat. a Fagarasiului, o multime dein Clerulu adunatu sub conducerea prea on. dd. canonici Basiliu Ratiu de Nagy-Lak can. lectoriu, sî Stefanu Boeriu can. cust. dein partea ven. Capitulu tramesi, i-au intempinatu la podulu Manaradei dein susu de Blasiu, cu urmatori'a salutatiune rostita de câtra prea on. d. canonicu B. Ratiu :

Illmi dd. regii Commisarii, dd. nobis gratiosissimi ! Gratosissimus nobis Illtum V. adventus, et quidem eo gratior, quo optatior nobis sponsor est fore, ut per funesta, eaque ingratosissima nostri antea eppi Illmi d. Joannis Lemény fata jam a duobus annis viduata Pastore et defensore destituta, diversis impostorum illusionibus et injurationibus exposita, immo vero juxta Christi verba: percutient pastorem et dissipabuntur oves, multifarie multisque modis afflicta et injuriata Chti sponsa, reperto per Illtum V. interventum, quem ejus anima quaerit et desiderat sponso, vidualis vestis squallorem exuat, luctum depodat novumque laetitiae et benedictionis paludamentum induat,

recuperetque desideratam consolationem, qua in dulci peramati sui sponsi consortio, Deo gratos, Principi charos, Patriae salutare spirituales filios generare, discolos, degeneres et abortivos regenerare, omnes materno suo sinu fovere et nutrire, familiam Deo dicatam non solum multiplicare, sed et felicitare, ac tandem sanctum depositum illaesum conservare et quum ab Archi-sponso repetitum fuerit, cum foenore reddere, et se justorum mercede dignam praestare mereatur.

Quia vero ad talem sponsae gratum sponsum deligendum vos Illmi dd. ab Alltissimo Loco estis deputati sponsores, vobis electionis sponsi directio concedita, inde vobis in limitibus occurrentes nre nostri Capituli gr. cath. Blasiensis, a quo ablegati sumus, vos venerabundi salutamus, de felici hactenus producto itineris cursu vobis cordicitus congratulantes, ceu Dei angelos, ea qua decet reverentia et humanitate excipimus, taliterque exceptos inter Cleri et populi vestrum adventum sitienter anhelantis jubila, vos ad locum missionis vestrae deducemus ea filiali confidentia animati, quod vos pro innata vestra prudentia, et singulari, qua in agendo polletis dexteritate et auctoritate, tanti momenti tamque salutaris actus cursum sciatis, velitis et possitis ita dirigere, quo et altissimae expectationi et spiritualis sponsae desiderio taliter satisfiat, ut reperto sincero et fideli, dextero et laborioso, toto sibi consecrato, et pro sua salute se offerre parato sponso, se in amati sui sponsi consortio beatam praedicare, vestramque Illmi dd. memoriam in sincera recognitione et devota benedictione recolere valeat.

A dou'a di in 17/29 Sept., fiendu Domineca, prea santîa sa d. eppu sî comisariu B. Erdélyi a celebratu sant'a liturgiã, la care erâu adunati vener. capitulu sî representantii clerului. Dupa a carei implenire acumu laudatulu d. eppu dein usiele imperatesci ale altariului cu cuventulu a facutu cunoscuta inalt'a sa misiune clerului, promulgandu totu o data implenirea actului alegerei pre diu'a urmatoria, cu care ocasiune deputatulu eparchiei Bistrei Sim. Balintu a respicatu unanim'a dorintia a Clerului de a tiené conferentia pregatitoria pentru acestu actu.

Intru acesta dî seversîndu-se Ddieescu cultu de sér'a, prea on. d. vicariu capit. in mediu loculu baserecei a cetitu in faci'a clerului adunatu, gratiosulu decretu alu E. Sale d. gubernatoriu Lud. b. de Wohlgermuth dein 26 Sept. a. c. sub N. presid. 939. c. m. G. indereptatu càtra vener. consistoriu gr. cat. dein Blasiu, prein carele se incunoscentieza acestu-a despre destinarea, cu reverentia a preumitiloru dd. comisari, sî de una data i se impune: „cá aratandu acestoru prea inaltu denumiti comisari cuvenita reverintia, se dé de buna volia ascultare atâtu insu-si, câtu sî preutîmea lui subordinata, la tote orenduelele, ce tientescu spre sustinerea ordinei sî demnitatii debateriloru.“ (Vedi cuprensulu acestei-a mai in diosu la actulu alegerei).

Cu acesta ocasiune preatinsa dorintîa Clerului de a tiené siedintia pregatitoria, de càtra acesta adunare repetîndu-se, s'a alesu sî s'a tramesu càtra maritii dd. comisari o deputatiune sub conducerea prea on. d. vicariu capit., carea se miedilocesca involîrea acestoru-a pentru dorit'a conferentia. A carei-a rezultatu fî, cà :

„Deputatiunea este indereptata, cá adunarea se-si asterna in scrisu acesta a sa dorintia.“

ce s'a sî facutu in cuprensulu acestu-a :

Marita c. r. Comisiune! E. Sa inaltulu Gubernatoriu alu tie-rei cu dat'a dein 26 Sept. a. c. N. pr. $\frac{939}{c. m. G.}$ amesuratu pre inaltei otariri a c. r. Majestâti in 25 Aug. a. c. esîte pentru alegerea de eppu gr. cat. intru acesta diecesa a Fagarasiului pre diu'a de $\frac{18}{30}$ Sept. concese, indurandu-se a ne tramete gratios'a ordinatiune, intru carea amesuratu datineloru basorecei nostre sî vechiului obicei alu acestei diecese ne lasa a seversî „debaterile tientitorie la alegere.“ (sic)

Pentru ace'a reprezentantii clerului acestei diecese de marimile sale dd. Comisari r. cu reverintia se roga, acesta gratiosa

concesiune sî in fapta a o poté infientiá mai in a-ante de actulu alegerei, intru carea :

- a) cá se ne constituimu spre acestu actu momentosu.
- b) se desbatemu amesuratu canoneloru baserecei sî pracsului preavutu miedilocele spre intarirea sî inaintarea santei uniuni.
- c) se ne fia iertata compunerea unei suplice in privintîa mai multoru trebuintie, cari poftescu mai gravnica vindecare prein Marimile sale dd. Comisari la Inaltulu Tronu susternende. Pre lunga cari cu tota reverintîa remanemu.

Ali maritei Comisiuni c. regesci.

Blasiu $\frac{17}{29}$ Sept. 1850.

umiliti sierbi.

Const. Alutanu, vic. gen. sî presied. alu deputatiunei. — Const. Papfalvi, vic. Hatiegului. — Jo. Chirilla, vic. Fagarasiului. — Theod. Pap, Archidiaconus. — Greg. Mihali, Archipresbyter Bistrensensis. — Leontius Leonteanu, Archipr. M. Ujvariensis. — Dem. Korojanu, v. Archid. Ermellékiensis. — Samuel Laszlo Vlassa, v. Archid. Pociagiensis. — Stefanu Moldovanu, Protopresvit. distr. Mediasului. — Aug. Popu, Adm. distr. Albae Carolinae. — Thomas Marcianu, parochus Déés Aknensis. — Elia Vlassa, parochulu Veresmortului — Joane Copacianu, par. Valei Sasului. — Sim. Balinth, par. Rosiei muntose. — Greg. Papdanu, par. Unimetului. — Petru Branu, par. Hidvegului. —

deputatiunea reprezentantiloru Clerului diecesanu.

Asternendu-se acesta cerere, prea laudat'a c. r. comisiune, cu parentiesca bunavolientia a primitu deputatiunea pre-insemnata, sî a datu prea gratiosulu respunsu cu cuventulu :

„Adunarea constituindu-se spre actulu alegerei episcopului, pote debbate tote acele, ce le va aflá de folosu pentru obiectulu alegerei, svatuindu cá se se alega de eppu acelu-a, carele se fia adeveratu parente alu patriei sî alu natiunei, zelante aperatoriu a mantuitoriei religiuni romanesci-catolice, sî prea fidelu supusu casei austriace, dela care avemu totu benele; era miedilocele pentru intarirea

sî inaintarea Uniunii, sî alte trebuințe, ce potescu mai gravnică îndereptare, se se arate intru una petitiune către Ssma sa Maiestate, carea Marimile Sale Dnii comisari cu osebita bunătate s'au apromisu a o susterne sî recomandă.

Respunsulu acestu-a s'a facutu cunoscutu reprezentantiloru clerului prein deputatiune.

In diu'a urmatoria adeca in $1^{\frac{2}{3}}$ Sept. la $\frac{1}{2}$ pre 8 ore demaneti'a, până candu garnison'a militaria statiunata in Blasiu sî cu una decuria de ulani, sî cu una parte de corulu musicale alu I regim. pedestru romanu, spre acesta solenitate prein gratios'a demandare a E. Sale d. Gubernatoriu civ. sî mil. Lud. b. de Wohlgemuth despusa a cupresu loculu ste-si destinat in piatia; dein baserec'a catedrale clerulu a esitu intru intempnarea maritului d. episcopu rogatu prein deputatiune spre a serbi s. Liturgia, carea s'a sî inceputu cu invocarea s. Duchu, sî s'a inchiaiatu cu una energica cuventare rostita de către prea santitulu d. eppu sî comisariu dein cathedra, a carei-a tenore se cuprende in urmatoria-le:

Liubiti in Chsu frati! De vomu socoti in apoi la anii mai de curendu trecuti, numai cu rumpere de anima ne potemu aduce a mente de tristele evenemente, cu cari Ddiu dupa necuprensele sale svature, pre toti Romanii, dara mai alesu pre credentiosii locuitori ali tieriei acesti-a, i-a cercetatu: vediendu, cumu inimicii adeverului, sî a rendului celui bunu sî a dereptatii, cu anima impietrata sî cu mania selbateca au pornitu asupr'a vostra; cumu versandu multu sange alu parentiloru, rudeniiloru, fratiloru sî alu preteniloru vostri au predatu bunurile vostre, — ba destulu de crancenii sî cumpliti au fostu a navalii asupr'a basereceloru vostre, a intră in Sant'a Santiloru, cu fieru sî cu focu a ve resipi casele sî locurile vostre a

ve despolia de derepturele vostre; — precumu mai numeroase s. baserece nu s'au ingrozitu a le preface in cenusia, a rapii vestiar'ia Domnului, vesmentele, vasa-le cele santite sî averile basereceloru; a calcă S. Santiloru; era pre slugile altariului, pre invetiatorii credentiei celei adeverate sî pastori sufletesci, parte i-au omoritu cu morte groznica sî de ocară, parte i-au pefugatu sî i-au imprasciatu, asiă câtu cu adunca dorere a animei potemu acumu geme cu profetulu Isaia strigandu: „Adu-ti a mente Domne, ce ni s'a intemplatu noue; canta sî vedi ocar'a nostra.“

Era pre lunga tote aceste misieletati ale vostre alt'a sî dora mai mare de câtu cea de antaniu calamitate s'a adausu, candu fostulu vostru Archiereu sî parente sufletescu mai mare d. Joane Lemény asupritu de nefericitele a tempului sî a impregiurariiloru evenemente, ajungundu la unsele betranetie sî la nepotentia de a portă mai incolo greutatea deregatorie eppesci, carea potesce mai vertosu in tempurile de facia umeri mai puternici, sî potere mai prospata spre radicarea zidureloru celoru sfermate a Ierusalimului sî spre vindecarea raneloru celoru multe, — a mai volitu a se lasă deregatori'a cea grea, sî a se retrage in singuretate, că baremu asiă incai numai cu neincetatele sale rogatiuni se folosesca ce-va natiunei romane sî voue, de câtu se se lupte intru slabitiunile sale in sarcin'a deregatorie. Sî asiă primindu prea santitulu Patriarchulu nostru dela Rom'a Evlavie alu IX resignatiunea lui sî deslegandu-i legatur'a, cu care in 16 ani sufletesce a fostu strinsu către diecesulu Fagarasiului, a cadiutu diecesulu estu-a in statulu legiuitei veduvie.

Dereptu ace'a prea bunulu sî prea inaltiatulu nostru imperatu Franciscu Josifu I, pre carele Ddiu la multi ani fericiti se-lu traiesca, carele cu parentiesca privire recunoscundu fidelitatea vostra cea necurmata, cu care pre cumu de pururea asiă mai desclinitu in tempulu de resbelu ati fostu sî sunteti către prea stralucita sî de Ddiu benecuventata gloriosa domnitoria Cas'a Austriei, pre cumu se nesuesce lipsele vostre cele trupesci ale deplini, asiă despre benele vostru celu sufletescu ingrigiatu fiendu, dein poterea sa cea politicesca sî dupa derepturele sale

cele imperatesci vrendu a ve dá unu pastoriu mai mare sufletescu, care se dobendesca anemele, si dragostea voastra si benele religiunei, pre cumu si fericirea de obsce, atatu se voliesca catu se si pota inainta, si acceptarii parentiesci a prea induratului Monarchu a respunde, mai in a-ante voliesce prein voi a intielege si a cunosce voturile diecesului. Pentru ace'a bene a volitu a rendui, ca dupa daten'a voastra cea vechia se poteti trai cu drepturile vostre, si a ve alege voue Episcopu si ocarmuitoriu diecesului acestui-a.

Era spre indereptarea intreprinderi acesti-a de alegere de eppu, spre dovedirea cuvenientiose intrebuintiari a drepturilor vostre, spre culegerea si cuvenientios'a aratare a voturilor vostre pre me-ne celu mai umilitu si pururea credentiosu sierbu si supusu despre partea baserecesca, era pre M. Sa d. Carolu Gebel de partea ocarmuiri imperatesci, ca comisarii sei, prea inaltiatulu imperatu a ne denumi si aici-a a ne tramete s'a milostivitu, pre cumu se pote intielege dein prea inalt'a scrisoria cetinda :

se ce tesce inalt'a porunca.

Frumosu, mare si stralucitu este dreptulu vostru iubiti in Chsu frati, spre alegerea unui eppu, dara cu multu mai mare, cu multu mai inaltu si santu, ba cumu se dice chiaru Ddieescu este scopulu si sfersitulu, spre care voi dreptulu acestu-a ve nesuiti esta-di a trai.

Ca se poteti dara cu evlavia si cu buna cuventia intrebuintia dreptulu vostru dupa pof'ta de obsce si dupa voli'a lui Ddieu, ca se benecuventeze intreprinderea voastra, si ca se se cununeze lucrarea si ostene'l'a voastra de acumu-a cu sporiu bunu si rodu fericitoriu, am doritu a ve pune in a-antea ochiloru vostri numai pre scurtu: Tipulu pastoriulu celui bunu. Apoi dein vederea acelu-asi veti cunosce si detori'a voastra, care esta-di intru insemnarea fiitoriuului vostru Archiereu ve nevoliti a o impleni.

Paulu Ap. in cartea sa catra Titu c. 7 v. 10 insemnandu insusirile intru unu eppu pof'tite dice: „Se cuvene eppului se fia fora de prichana, ca unu ispravnicu a lui Ddieu, nefacundu spre placerea sa, nu sumetiu, nu iute, nemaniosu, nebetivu, nesvadnicu, nepoftitoriu

de agonisela spurcata. — Ce iubitoriu de straini, iubitoriu de bene, treazu la mente, dreptu, curatu, infrenatu, tienendu-se de cuventulu credentiosu celu dupa invetiatura. Ca puternicu se fia si a indemnã intru invetiatur'a cea sanetosa, si pre celi ce gresiescu in potriua a-i certã. Ca suntu multi neplecati, graitori in desiertu (cetesce: dreptu) si amagitori de mente.“ Mai incolo insu-si invetiatoriu nostru I. Chsu cu cele mai luminoase vapsele arata tipulu pastoriulu celui bunu dicundu: Io-su pastoriulu celu bunu. Pastoriulu celu bunu sufletulu seu-si pune pentru oi — si celu ce intra pre usia, acelu-a este pastoriulu oiloru.

Eca iubiti in Chsu frati! numai acelu-a este chiamatu la sarcin'a slusbei archieresci ca Aronu, carele este imbracatu si daruitu dela Ddieu cu proprietatile si vertutile cele mai susu insirate. —

A fora de aceste fiendu ca societatea crestinesca adeca baserec'a lui Chsu, alu carei temeliu neclatitu este religiunea cea ortodoca si catolica, adeca pravoslavnicã, in cea mai strinsa legatura sta cu statulu civile, intru atat'a catu pacea si fericirea de obsce, necurmat'a statornicia, intarirea si infflorirea amanduru cere totu de-a un'a debuintiosa, legiuita cointielegere si imprumutatu ajutoriu.

Deci intru unu eppu se pof'tesce, ca si in privinti'a acest'a preste totu se fia preveghiatoriu, intieptu, se cere ca se aiba cunoscenti'a lucrurilor si a trebeloru tieri dein laintru si dein a fora, in catu e de lipsa spre pestrarea cu intieptiune a legaturei celei sante intre s. basereca si intre statu.

Trebuie mai in colo se aiba una energia puternica, care este de lipsa forte intru unu povetiutoriu si mai mare pastoriu sufletescu. Trebuie se fia cu neclatita fidelitate catra benecredentiosulu nostru imperatu; se fia cu credentia si dragoste parentiesca catra diecesulu, natiunea si patri'a sa; se cade, ca eppulu se fia oglind'a si form'a turmei sale celei credentiose, — se nu fia faciarnicu mascaritu, ce cu caracteru solidu si barbatescu, — nece se fia mestecatu in ce-va societati oprite si svature ale omeniloru nehodiniti si turburatori de pace. Mai pre urma se

poftesce, că archiereulu se stè pururea asupr'a sî a fora de tote partidele omenesci; cè se fia tuturoru lumina nu sub acopere-mentu, cè in luminariu pusa, că se vedea omenii tote faptele lui cele bune sî se urmeze acelor-a laudandu sî benecuentandu pre Ddieu.

Jo socotescu liubiti in Chsu frati! cumu că deintru aceste mai in susu dîsa, atātu celi ce voru cadé sub alegere cu prilegiulu acestu-a cătu sî celi cari voru alege eppu, voru cunosce deplenu, ce debue se faca; că toti se ve poteti bucurá de frup- tulu adunării sî a osteneleloru vostre de esta-dî, sî se se pota toti filii diecesului acestui-a laudá sî asemenea imbucurá intru doritulu rodu alu întreprinderi vostre.

Nadesdea cea mai buna me pasce, ba invinsu suntu despre ace'a, cumu că aceli barbati frati baserecesi, spre cari s'arn aplecá voturile diecesului, cu de-a dinsulu voru cercá cunoscenti'a sufletului seu, ore suntu indiestrati sî daruiti dela Ddieu cu potere sî insusîrile cele frumose, cari se ceru dela unu eppu adeca voru cercá totu dea meruntulu, ore suntu chiamati dela Ddieu la greutátile eppesci, de cari se infricosieza sî umerii angeriloru, — sî numai dupa derepta ispitire se voru prende de slus'b'a ispravniciei celei Ddiecesci, sciendu, că fora darurele aceste nemic'a nu potu, cè numai osinda vecinica si voru castigá sîe-sî, era pre poporulu celu alesu a lui Ddieu la grop'a nefericirei sî a perirei l'oru trage, — socotindu mai de parte cu de-a dinsulu, cumu că Ddieu cea mai strinsa sama va cere dela eli: cu frica sî cu graba va stá a supr'a loru, sî judecata cumplita va fi celoru mai mari, că celui mai micu se ingaduesca mila, era celi tari tare se voru certá. Sap. 5—6. Mai pre urma sciendu sî ace'a, cumu că celu ce nu intra prein usia in staululu oilorou, cè sare pre airi-a, adeca carele nu-i chiamatu dela Ddieu, acelu-a nu este pastoriulu oilorou, cè furu sî talchariu, este naimitu, carele pre cumu bene insemneza S. sî M. Gregoriu: Numai loculu pastoriului tiene, dara nu cerca dobend'a suflete-loru; care numai bunurele pamentesci veneza sî se falesce cu cinste, ce o ia dela omeni. Hom. 14 in Evang. — Era pastoriulu celu bunu este usia fericirei oilorou,

care-si pune sufletulu pentru oiile sale, sî care tote numai spre placerea lui Ddieu le face, era nu pentru dobenda trecutoria.

Era voi, liubiti in Chsu frati! cari sunteti aici sî in uumele poporului portării de grige a vostre incredintiati sî a celoru alalti a vostri frati tramesi sî adunati spre alegerea noului archiereu, incependu a trai cu dereptulu acestu-a se socotiti bene cumu că sfersítulu adunării sî alu întreprinderi vostre de esta-di este celu mai inaltiati, este santu sî prea maritu, adeca este marirea lui Ddieu, este sporiulu sî intarirea religiunei nostre, este cunun'a sî cinstea natiunei nostre, este mangaiare sî ferici-rea vostra sî a poporului celui non insemnatu a lui Ddieu.

Pentru acea traindu voi esta-di cu dereptulu vostru de a insemná episcopu, se nu perdeti cumu-va dein a-antea ochiloru vostri volia lui Ddieu sî a prea bunului nostru imperatu sî pa-rente: dara totu odata se nu ve uitati de cuventele lui Chsu, cari le a dîsu cătra apostolii sei, ali caroru urmatori suntu eppii, graindu: De ati fi dein lume, lumea ar' liubi pre alu seu; era că- ce nu sunteti dein lume sî eu v'amu alesu pre voi dein lume, pentru ace'a uresce pre voi lumea. Jo. 15, 19. — sî érasî ce díce s. Paulu Ap. despre episcopi: Duchulu santu v'au alesu sî v'au pusu pre voi eppi, că se chivernisiti baserec'a lui Chsu. De unde poteti chiaru intielege, cumu că macaru că aveti voi de- reptu sî slobodieni'a de alegere acumu eppu, totu-si singuru atotu-poterniculu Ddieu este, carele alege poporului seu pastori credentiosi sî carele gatesce sî dá pastoriloru poporu ascultatoriu Dnulu este, carele ocarmuesce sî pleca anim'a imperatiloru spre totu bencle. Voi dara sunteti numai tramesi sî medilocitori, prein cari Duchulu santu lucréza intru alegerea eppului vostru.

Dereptu ace'a intru adeverat'a sî fratiesc'a dragoste, cu care in I. Chsu dein tota anim'a ve liubescu, ve rogu pre toti de impreuna sî pre fia-sce-carele de osebitu, că dereptulu vostru asiá se-lu întrebuintiati esta-di, că tote cugetele vostre sî voli'a vostra intru alegerea archiereului vostru un'a se fia cu a lui Ddieu: că toti aceli-a, cari desfasia sî sfértica prein imparechiári camesi'a cea necusuta a lui Chsu, aceli-a potu fi dein ucenicii lui Chsu; inse ucenicii lui Chsu sî dereptu-credentiosii ali maicei baserece filii nece de cumu nu potu fi. — Sî depunendu tota partenirea

personale, pre cumu ur'a sî man'a, — ba punendu de una parte sî amorulu fratetătii, a rudeniei sî a preteniei, tota mentea, totu gandulu sî nesuirea voastră se fia intientata numai spre marirea lui Ddieu. Se nu fia între voi price sî desbinări pentru preuibirea unui seau altui barbatu, se luati bene sam'a, cá nu cumu-va în locu de marire sî cinste se agonisiti a supr'a religiunei sî a natiunei nostre micșiorare, scadere, ocară, bajocura nefericire sî plangere: cè pleniti, cumu dîce s. Paulu Ap: Bucuri'a lui sî a mea, cá un'a se ganditi, o dragoste avendu, cu o volia fiendu, un'a intielegundu.

Cercati cu deadinsulu, cari deintre frati vostri se afla imbracati cu tote insusîrile sî virtutile, cari s. Ap. Paulu le poftesce întru unu arhieru; sî numai pre acelu-a se-lu poftesca sî se-lu insemne anim'a voastră de eppu, pre care Duchulu s. vi-lu spune voue; sî de vreme ce voi toti sunteti în privinti'a acest'a supusi respunderei sî în a-antea lui Ddieu sî în a-antea omeniloru, vedeti, cá sarcin'a deregutoriei eppesci se nu o incarcati pre nesce umeri slabi, cari nu aru poté cu folosu sî cu vrednicia a o portá.

Socotiti cu totu de amenuntulu sî vedeti bene, cá dein întreprederea voastră de facia multu asceptá multi sî toti Romanii, sî cumu cá de aci atarna unu temeliu nou alu fericirei voastre sî a multoru credentiosi; de aci atarna marimea slusbei Ddieesci; atarna latîrea sî întarirea religiunei; atarna multu sî cinstea sî glori'a natiunei romane; cu unu cuventu de aci atarna pacea cea dorita de obsce sî in florirea diecesului vostru.

Dati dara, liubiti în Chsu frati, impreunati-ve anemele sî voliele voastre sî insemnati unu eppu, carele se fia poternicu în cuventu sî în fapta a povetiui credentiosulu poporu sî pre voi la pasiunea cea mantuitoria, sî carele se fia charnicu a vindecá ranele voastre cele de multe feliiure, sî a radecá érași zidurele cele sdrobite ale Ierusalimului nostru. Cá numai asiá veti pleni voli'a lui Ddieu sî a Imperatului nostru celu prea induratu; asiá veti face destulu asceptării toturoru: asiá se va insemná sî se va statornicí inaantarea fericirei de obsce sî a fia-sce-carui de osebi în diecesulu vostru, spre care Duchulu adeverului se ve lumineze sî se ve povetiuesca, sî apoi marirea lui Ddieu se se mai preamarea.

Era acumu dupa insemnarea notariului Adunării mergeti cu ajutoriulu lui Ddieu la insemnarea votureloru, sî în scurta vreme audîndu sunetulu clopotului celui mare érași cu totii se ve adunati aici spre seversirea lucrului.

Dupa s. Liturgia departandu-se M. Sa d. eppu sî petrecutu fiendu de numerosulu cleru pâna în resiedinti'a eppesca, adunarea reprezentantiloru clerului intorcundu-se numai de câtu în basereca s'a intocmitu spre conferentia, sî spre acestu-a scopu alegundu-si unu presedinte în person'a p. on. d. Const. Alutanu, vicariu cap., sî notariu pre d. Gregoriu Mihali, protopopulu Bistrei, sî d. Stefanu Moldovanu, protop. Mediasului, mai în a-ante de tote a votatu în numele clerului sî a popóruului Transilvanu multiamita

a) cátra inaltiatulu nostru imperatu sî rege ap. pentru parentiesc'a sî prea gratios'a involîre data spre a-si alege episcopu;

b) cátra E. Sa d. Gubernatoriu alu tieriei Lud. de Wohlgemuth, pentru aratat'a cátra acestu cleru sî adunare desclinita gratia;

c) cátra marit'a comisiune c. r. pentru neobositele ostenele sî dragoste cátra acesta diecesa aratata.

Apoi s'au luatú la lucrare sî desbatere urmatoria-le:

Adunarea pasîndu la actulu constituirei sale a aflatu, cá nu se pote constitui dupa pravil'a sî datin'a cea vechia a baserecei resaritane, sî dupa protocolulu adunarii generali a natiunei romane dein Transilvani'a tiente la Blasiu în 3/15 Maiu 1848, în carea (Sesiunea II punctulu II) s'a determinatu „cá se se alega eppi romnesci în sinodu prein deputati baserecesci sî mirenesci,“ de care conclusu totu popóruulu romanu unitu dein Tranni'a cu celu mai fierbente zelu se tiene; — sî a carui conclusu infientiare, dupa convingerea Clerului, e celu mai potente miediu-locu de a sustiené, consolidá sî

lati sant'a uniune cu baserec'a Romei, cu atâtu mai ver-
tosu, cu câtu spre sustinerea si aপরarea acelu dreptu
alu relegiunei si cu juramentu solemne s'a legatu in pre-
atins'a adunare dela $\frac{3}{16}$. Maiu 1848 pre câtu poporulu
atâtu si preutimea, carea acumu nu pote voli se devenia
calcatoria de juramentu.

Asia dara, acesta adunare compusa numai dein pre-
nti, fiendu ca de una parte nu v're a deveni frangutoria
de juramentu, prein care pana si estimatiunea morale a
preutimci s'ar' periclitá in a-antea poporului, er' de alta
parte nu pote a nu impleni mai inaltele ordinatiuni, cari
restringu si prescriu modalitatea alegerei de acumu a eppu-
lui, otaresce a se roga prein deputatiune la maritii dd.
comisari c. r. ca pentru mantuinti'a cuscientiei sale si
pentru mulcomirea poporului diecesanu se benevoliesca
„pentru acumu“ a impoteri pre intielegentii mireni uniti,
cari se afla de facia aici in Blasiu, spre a votisa in nu-
mele poporului; — care rogare deca nu ar' fi implenita
se se treca la protocolu.

Acesta umilita rogare fu aratata prein o deputatiune
in a-antea maritei comisiuni imperatesci, la care rogare
acumu laudat'a comisiune a respunsu cu graiulu:

„cumu ca nefiendu acest'a in a sa potere, nu pote
deferí.“

Acumu dara deputatiunea a poffitu, ca acesta rogare
se se improtocoloze.

La acest'a maritii dd. comisari s'au involitu.

Dupa acest'a adunarea facundu-se luatoria a mente,
cumu ca dela deputatiunea natiunale si impoterita, afla-
toria in Vien'a s'a tramesu una scrisoria intitulata Sobor-
ului, ce se va aduna la Blasiu, a cercatu dupa dins'a
si a aflu de in rostulu prea on. d. Const. Alutanu, vic.
cap., cumu ca ace'a insu-si d. sa primindu-o o a adma-

nuatu maritei comisiuni, ca c. r. presiedenti ali acestui
Sinodu. Deci s'a otaritu:

ca acest'a dela maritii dd. comisari se se poffesca a
se da si a se ceti in adunarea sinodului.

Apoi adunarea a alesu dein representatii clerului cu
votu unanimu:

de notarii pre:

- d. Gregoriu Mihali, protopopulu Bistrei,
- „ Stef. Moldovanu, ppresbit. Mediasului,
- „ Aug. Popu, protopopulu Belgradului.

era de scrutatori pre:

- p. o. d. Const. Papfalvi, vicar. Hatiegului,
- d. Dem. Coroianu, prot. Craidoroltului,
- „ Nic. Manu, parochulu Sabiiului.

In fine miedilocele pentru consolidarea si inaantarea
uniunei si pentru incungiurarea nefericiteloru diferentie
intre capulu si membrii diecesei acesteia, pre cumu si
trebuintiele, ce poffescu mai grabnica indereptare, s'a in-
chiaiatu a se compune in una petitiune ca tra Ssma Sa Ma-
jestate, prein m. c. r. comisiune inaantanda, carea se si
compuse, pre cumu urmeza:

Majestate! Credentiosulu Majestatei Vostre cleru g. c. a
Fagarasiului dein Tranni'a prein abdicatiunea si departarea le-
giuitului seu avutu archipastoriu la statu pupulariu devenitu,
atunci candu prein furi'a resbeluhii trecutu despoliatu de tote
in vietia castigate, de una data si ace'a nefericire aveá adaugata,
ca de mangaiatoriu si indereptatoriu in cele sufletesci se fia lipsitu.

M. Vostra spre incetarea acestei mari scaderi cu parentiesca
semf're v'ati induratu a da facultate credentiosului cleru dupa
stravechi'a pracsá si dreptulu indubitatu a tiené adunare diece-
sana spre a-si alege cu voture libere archipastoriu, de care ne-
credentios'a a tempului sorte l'au lipsitu — nestandu in contra

starea de asedia neamica adunărilor numeroase ori-sî-ce nume aru avé acelea, prein cari M. V. noua documente V'ati induratu a aratá despre confidenti'a sî increderea ayuta spre clerulu sî poporulu g. c. romanu.

Preatens'a inalta parentiesca incredere cu adevratu este fundata pre cea mai fidele, omagiale portare, ce totu de-a un'a in a-antea ochiloru o a ayutu, er' in tempurele catastrofei celei mai noue cu riure de sange o a sigilatu clerulu sî poporulu romanu; totu-si anim'a fia-sce-carui-a fiiu romanu pentru acest'a celu mai viu indemnu de multiamita sentiesce, care sî celoru mai tardii nepoti-lu va strapune.

Dorindu acestu Cleru romanu g. c. in tote a pasi dupa prea inalt'a M. Vostre volia in 30 Sept. acestui anu si-a descoperitu fia-sce-care individuu dorinti'a animei in privinti'a personelor eclesiastice pentru o demnitate, pre cumu baserecei in tocm'a sî statului asiá importante, prea convinsi fiendu cumu M. V. dein operatulu adunării parentiesce ve veti indurá a precepe, cumu cá credentiosulu cleru departatu de totu interesulu privatu sî personale singuru numai a colo a tientatu, cá M. Vostre spre ap. denumire individua cá acele se asterna, cari postulateloru baserecesi sî a statului se pota respunde sub totu respectulu.

Prein prea inaltele ordinatiuni date in privinti'a acestei adunări, ni s'a luat cu adevratu totu campulu de a pasi la debateri de alte obiecte, a fora de ale alegerei, caroru-a aratandu detornica supunere restringemu umilit'a nostra suplica numai la acele puncte, cari se poftescu neaperatu sî fora intardiare pentru intarirea santei uniri sî aperarea acelei-asi dela fundamental'a resipire.

Adevratu intielegenti'a clerului sî a natiunei romane precependu apostoliculu cugetu alu inaltiatului seu Imperatu sî a augustei Case austriace de a ocroti pre filii sei in sinulu santei uniri cu mantuitori'a basereca romana, nece o data a incetatu a cosantí tote poterile sale spre acestu santu sî mantuitoriu scopu: dar' pre lunga tote aceste a sentítu sî sente pana esta-di nesce greutáti sî pedece, cari pana candu nu voru fi departate sî inlaturate, nece odiniora se pote sperá profectulu doritu.

Clerulu sî poporulu romanu g. c. vede cu dorere apesata autonomi'a baserecei sale in contr'a cugetului celui santu alu

ap. sî stralucitei Case austriace, carea atunci candu a chiamatu pre romani in sinulu s. uniri, nemicu alta a poftitu, de cátu primirea celoru patru puncte de uniune. — Dereptu ace'a clerulu sî poporulu romanu cu omagiale supunere sî reverintia se roga, cá:

a) in baserec'a romana g. c. se se reasiedie Metropol'ia prein nedereptatirea tempureloru in fapta sî in autoritate incetata, sî metropolitulu se fia capulu baserecei romane g. c. atarnatoriu singuru dela ap. tronu alu M. Vostre, sî in celea spirituali nemiedilocitu dela Scaunulu ap. dein Rom'a vechia, carea este capulu baserecei universali.

b) baserec'a romaniloru g. c. amesuratu canoneloru sale dein baserec'a resaritului se aiba potere legiuita sî nerestrinsa a-si tiené Sinodu dupa vechi'a sa datena in totu anulu, compusu sî sistemisatu dein barbati alesi eclesiastici sî civili zelosi pentru organizatiunea sa interna sî morale; sî acest'a cu atátu mai vertosu, cu cátu trist'a esperientia cu dorere ne-a aratatu sî documentatu, pre cumu tota neintielegerea intre eppu sî membrii clerului sî a poporului numai de a colo a purcesu, cá-ce impiedcata fiendu acesta mantuitoria adunare sinodale, nu a avutu modru sî ocaziune de a se poté intielege intre se-ne cu intielegere fratiesca, care ar' fi potutu fi in stare a departá tote nefericitele evenemente; pre lunga aceste

c) doresce sî cu omagiale umilintia se roga adunatulu credentiosu cleru, cá dein alesii sei M. V. ap. fora intardiare se se indure a denumi pre barbatulu doririloru de archipastoriu baserecei g. cat. a Fagarasiului, sî cu ocaziunea depunerei a credentiei de omagiu de o data a-lu sî imputernici spre tiene-rea adunării mantuitorie in punctulu alu doilea cu umilintia cerute;

d) credentiosulu cleru adunatu prea bene avendu cunoscuta ace'a, cumu cá singuru cultur'a adevrata spirituala sî literaria pote intari baserec'a sî statornici credenti'a cátra inaltiatulu tronu — carea sî altu feliu in anim'a romanului dela natura a fi sadita sî in tempulu celu mai criticu a se fi aratatu dein destulu socotimu, — se roga, cá se se radice cu spelele statului scole natiunali, fora didactru, sub nemiedilocit'a invetietura sî povetiuire a fililoru sei natiunali sî patriotici, de ora ce poporulu prein furi'a resbelului pentru neclatit'a credentia cátra inaltulu tronu s'a despoiatu de tota averea sa, ba sî de locasiure sî casa locuibile

lipsitu dein a sa potere nefiendu in stare asemene a fundá sî a radicá spre, a sa nefericire, spre a baserecei adeveratu catolice scadere, sî spre a statului nespusa paguba, inca indelungatu tempu ar' fi silitu se jaca intru periculosulu intunerecu, in care pre lunga celu mai santu cugetu alu inaltului tronu, Pau tienutu pâna acum'a masteha nedereptafire a tempului apesatoriu; sî mai pre urma

e) Prea bene este cunoscutu, cumu cá unu poporu numai prein manuducerea unui cleru cultu sî dotatu pote propasî in adeverat'a cultura intielesuale sî morale. Inse clerulu romanu g. cat. dein Transilvani'a este sî in acesta privintia celu mai nefericitu, lipsitu de salariu sî de tota susistenti'a, cu cea mai crunta sudore a faciei sale, mare parte dandu mânele sale spre lucrare la straini, este silitu a-si procurá nutrementulu necesariu sî de tote dílele alu familiei sale; pre lunga care in tempulu de facia se afla silitu a portá sî greutatea contributiunei sî a onereloru publice a statului fiendu totu in acceptare sî sperantia, pentru imbunetatierea sortii de unu lungu síru de ani parentesce afidata. Credentiosulu M. Vostre cleru, carui-a cu adeveratu suntu cunoscute greutátile inaltului statu presente, se roga, cá dupa potentia cátu ar' fi modru mai curendu, se fia ajutatú dein erariulu statului, dein care sî celu mai micu alu statului sierbitoriu mirianu trage frumosu ajutoriu: Sî acest'a cu atátu mai vertosu se roga credentiosulu cleru, cu cátu preutulu neinzestratu sî lipsitu de miedi-locele vietii, fiendu silitu prein lucrulu mâniloru sale a-si cautá pana sa cea de tote dílele, sî a-si sustiené famili'a sa, nece tempu nece modru are a se inaantá pre calea culturei sî a crescerei morali, sî asiá pierdiendu-si sî vedi'a in a-antea poporului pre lunga cea mai buna a sa volia, nu se afla in stare de a-si poté implini detorintiele sale càtra Ddieu, statu sî poporu, dupa cumu ar' debuî se le implinesca; ba ce e mai multu de cumu-va va remané clerulu sî mai in colo in asemene desolatiune, cu atátu mai pucinu se voru aflá individua apte spre statulu clericalu, cu cátu in tempulu de facia suntu deschise mai multe căli de fericitare pentru barbatii calificati.

Majestate! Aceste suntu principalile puncte ale dorirei acestui credentiosu cleru adunatu, care cu cea mai viua incredentiare le asternemu Maiestatei Vostre dein singulariu zelu pentru

intarirea religiunei adeveratu catolice sî a detorniceii credentioe spre inaltulu tronu a Maiestatei Vostre apostolice, avendu tota incredentiarea, cumu cá aceste ale nostre umilite rogatiuni cu parentiesca anima voru fi primite sî implinite.

Cu omagiale devotiune remanemu ali Majestátii Vostre sacratisime

totu de un'a credentiosi supusi.

clerulu g. c. dein dieces'a Fagarasiului in Tranu'a.

Blasiu 18/30 Sept. 1850.

In legatura cu acesta cerere sî pentru incungiurarea neplaceriloru, ce aru poté urmá intre episcopu sî diecesa, dein caus'a retacerei dorintieloru celoru mai fierbinti a clerului sî poporului, a otaritu acesta adunare acumu previe a dechiará aceste-a, cumu cá poftesce dela fiitoriulu episcopu, cá acelu-asi:

a) se padiesca sî se apere baserec'a nostra in vechi'a ei libertate, neatarnata de tota influenti'a sî subordinatiunea altoru baserece, tienendu-se numai de nemiedilocit'a atarnare dela Patriarchulu Romei vechie.

b) cá la Ssma sa Maiestate se staruesca, cá vechiulu dreptu alu baserecei nostre de a se aduná in totu anulu dein cleru sî poporu, adeca dein intreg'a basereca, se se restatornicesca.

Sî cu acest'a conferenti'a preliminaría s'a inchiaiatu.

Cu sunetulu campanei celei mari s'a facutu cunoscutu inceputulu „actului de alegere.“

Deci pentru scrierea votureloru pucintelu respandit'a preutíme adunandu-se era-si, s'a dusu pornindu dein basereca cu litía, prein mediu-loculu de doue laturi resfratiloru ulani, spre mai mare solemnitatea acestui actu despusi, spre intempinarea maritei c. r. comisiuni, sî inde-reptandu o suita numerosa de deputatiune spre a o invitá la actulu alegerei, cu totii au intratu in baserec'a catedrale,

petrecuti de incantatoria-le sunete ale chorului musicale militariu mai susu memoratu.

Aici in numele unui-a Ddieu in Treime, s'a inceputu acesta pentru venitoriulu nostru prea interesante lucrare, alu carei-a decursu este acestu-a :

1. S'au publicatu notarii alesi spre acestu scopu in conferenti'a preliminaria de representantii Clerului, pre carii marita comisiune imperatesca i-a recunoscutu.

2. S'a cetitu decretulu inaltului guberniu dein 26/14 Sept. a. c. N. presid. 939 c. m. G. prein carele amesuratu prea inaltei otariri imperiali a ministrului dein laintru dein 29 Aug. a. c. N. 4747/M. I. prea santitulu d. episcopu g. cat. dela Urbea-mare Basiliu Erdélyi sf ilustr. d. consiliariu de Guberniu Carolu Gebbel in calitate de comisarii regii suntu tramesi la acesta alegere.

Era decretulu suna asiá :

Praes. N. 939/c. m. G. 1850.

Nachdem Seine k. k. Majestät mit allerh. Entschliessung vom 25-ten August l. J. laut hohen Ministerialerlasses vom 29. Aug. l. J. Z. 4747/M. I. Euer Hochwürden und Euer Hochwohlgeboren zu bestimmen geruht haben der am 30-ten d. M. in Blasendorf abzuhaltenden Wahl des gr.-kath. Bischofs in Siebenbürgen in der Eigenschaft als k. k. Kommissäre beizuwohnen, so lade ich hiemit Belobtdieselben ein, sich zu dem besagten Zwecke gemeinschaftlich nach Blasendorf zu verfügen, den Wahlakt nach der bisherigen gesetzlichen Übung vorzunehmen und jeder Abweichung von der letzt beobachteten Gepflogenheit mit allem Nachdruck entgegen zu treten, nach geschlossener Wahl-Verhandlung aber das Protokoll, welches das Ergebniss der Wahl enthält, mir vorzulegen.

Uebrigens schliesse ich den an das hochwürdige Blasendorfer gr.-kath. Consistorium gerichteten Erlass über Ihre allerh.

Ortes erfolgte Ernennung zu Wahlkommissären zur Aushändigung an das belobte Consistorium hier bei

Hermannstadt, am 26 Sept. 1850.

Wohlgemuth F. M. L.

An den hochwürdigen Grosswardeiner gr.-kath. Bischof Herrn Basilius Erdélyi, und an den Hochwöhlg. Herrn Gubernial-Rath Karl Gebbel.

Sí s'a cetitu a) nemtiesce prein d. Harkevich, adiunctulu m. d. Comisariu c. r. Carolu Gebbel, era b) romanesce prein d. Andreiu Muresianu, translatoru gubern. romanescu.

3. S'a cetitu decretulu guberniale dein 26 Sept. a. c. N. presid. 939 càtra Vener. Consistoriu dein Blasiu indereptatu ; a carui-a tenoru e urmatoriulu :

Praes. N. 939/c. m. G. 1850

Seine k. k. Majestät haben mit allerh. Entschliessung vom 25. Aug. 1850 Se Hochw. den gr.-kath. Grosswardeiner Bischof Herrn Basilius Erdélyi und den siebenbürgischen Gubernial-Rath Herrn Karl Gebbel zu bestimmen geruht, damit sie in der Eigenschaft als k. k. Kommissäre der zu Blasendorf am 30 d. M. nach der bisherigen gesetzlichen Gepflogenheit abzuhaltenden Wahl eines gr.-kath. Bischofs in Siebenbürgen beiwohnen, die besagte Wahl leiten und dabei jeder Neuerung oder Abweichung von der letzt beobachteten Wahl-Modalität mit allem Nachdruck entgegen treten, so wie auch strenge darüber wachen, damit in dieser Wahlsynode ausser der die Wahl bezweckenden Verhandlungen keine andere Fragen oder Gegenstände zur Sprache gebracht werden, und das Wahlprotokoll behufs der höheren Beförderung mir vorzulegen.

Indem ich daher von dieser allerh. Entschliessung das hochw. Blasendorfer Consistorium in Verfolg des hierortigen an das hochwürdige gr.-kath. Domkapitel unterm 8. August d. J. Z. 691 ergangenen Erlasses in die Kenntniss setze, fordere ich zugleich belobtdasselbe auf: diesen allerhöchst ernannten Kommissären

die schuldige Achtung zu bezeugen, und allen ihren auf Aufrechthaltung der Ordnung und Würde der Verhandlungen hinielenden Anordnungen willig Folge sowohl selbst zu leisten, als auch durch die untergeordnete Geistlichkeit leisten zu lassen.

Hermannstadt, am 26. Sept. 1850.

Wohlgemuth, F. M. L.

(In traducerea officiosa :) Maiestatea sa c. r. cu prea inalta otarire dein 25. Aug. 1850 a benevolitu a determiná pre prea santitulu eppu gr. cat. dela Oradea mare Vasiliu Erdelyi si pre d. consiliariu Trannicu de Guberniu Carol Gebbel, cá se asiste in calitate de comisari c. r. la alegerea de eppu gr. cat. in Trannia, ce se va servá dupa legiuita usuatune de pana acumu in 30 ale curgutoriei luni la Blasiu, — se conduca numita alegere si se pasiesca in contra cu energia la tota innoirea seau abaterea dela modalitatea de alegere observata mai in urma, asemenea se padiesca strinsu, cá in acestu sinodu de alegere, a fora de alegere si de desbaterile tientitorie la alegere, se nu se vorbesca despre alte intrebári seau obiecte si protocolulu alegerei se mi-lu asterna mie spre inaintarea la locurile mai inalte.

Incunosciantu dara pre ven. Consistoriu Blasianu despre acest'a prea inalta determinatiune, in urmare cu decretulu, ce s'a tramesu d'aci sub 8 Aug. a. c. cu Nr. 691 cátra ven. Capitulu gr. cat. provocu totu o data pre acelu prea laudatu, cá acestoru prea inaltu denumiti comisari se le arete cuvenita reverintia si de buna volia se de ascultare atatu acelu-a catu si preutimea lui-si supusa, la tote ordinatiunile loru, ce tientescu la sustinerea ordinei si demnitatii desbateriloru.

Si s'a cetitu nemtiesce prein notariulu Augustinu Popu prot. A Carolinei, si romanesce prein notariulu Stefanu Moldovanu, prot. Mediasului.

4. Se scola marimea sa prea lum. d. eppu si voteza in numele clerului si alu poporului romanu dein dieces'a Fagarasiului multiamita, si dechiaratiune despre omagiale supunere pentru gratiositatea cea parentiesca a Ssmei sale

Majestati imperiali, carele s'a induratu a otari acesta adunare, — si a propusu maritulu acestu d. eppu, cá se se improtocoloze acest'a: „cá se fia facutu spre neuitata aducere a mente.“

Dupa acest'a scolandu-se notariulu Aug. Popu inscientieza, cumu cá si clerulu in conferentia preliminarie a votatu multiamita si omagiale devotatiune Majestatii sale ssme, multiamita Esc. Sale d. gubernaturiu a tierii si maritei c. r. comisiuni.

Si acest'a s'a respunsu de cátra adunare cu intreite vivaturi !!! ce au resunatu dein gurele toturoru.

5. Se cetesce prein notariulu St. Moldovanu urmatoriulu catalogu alu reprezentantiloru clerului:

Consignatio

individuum ad electionem episcopi Fogarasiensis suffragia habentium.

Venerabile Capitulum.

- Rsmulu D. Simion Krajnik, praepositus.
- ” ” Basilius Ratz, canonicus lector.
- ” ” Const. Alutan, can. cantor. et vic. capit.
- ” ” Stepfanus Boér, canonicus custos.
- ” ” Joannes Bárna, ” scholasticus.
- ” ” Timotheus Cipariu, ” cancelarius (absens).
- ” ” Theodorus Serény, ” theologus.
- ” ” Stepfanus Manfi, notarius.

Vicarii foranei.

- Alexander Sultz, distr. Kraszna. (absens).
- Basilius Marinkás, parochus Perjccensis, dep. ep.
- Samuel Aurelián, par. Krasznensis, adjunctus.
- distr. M. Valko.
- Demetrius Papp, par. Halmosdiensis, dep. eparchiae.
- Andreas Papp, adjunctus.

Constantinus Papfalvi, distr. Hättzeg.

Athanasius Filip, deputatus eparchiae.

Bisantius Tustyai, adjunctus.

Joannes Kirilla, distr. Fogaras.

Nicolaus Raiku, dep. eparchiae.

Arsenius Buna, adjunctus.

. distr. Háromszék.

Georgius Solnai, dep. ep.

Joannes Boér Lisznyoiensis, adjunctus.

Mocedonu Papp, distr. Rodna.

Clemens Lupsai, dep. eparchiae.

Joannes Stephan, adjunctus.

Archi-diaconi.

Nicolaus Szantsali, distr. Kudzsir.

Georgius Bertsán, dep. eparchiae.

Elias Moga, adjunctus.

Simeon Fülep, distr. M. Bénye.

Joannes Ignat, dep. eparchiae.

Joannes Kopocsán, adjunctus.

Joannes Major, distr. Bistriensis.

Zacharias Papp, dep. eparchiae.

Demetrius Mathe, adjunctus.

Simeon Boksa, distr. Szamos-Ujvár.

Joannes Mika, dep. eparchiae.

Demetrius Graur, adjunctus.

. distr. Ormány.

Joannes Papp, Giroltensis, dep. eparchiae.

Jeremias Lochianu, adjunctus.

. distr. Buza.

Joannes Szilasi, dep. eparchiae.

Matheus Papp, adjunctus.

Basilius Szilasi, distr. Bethlen.

Basilius Marosanu, Kocsiensis, dep. ep.

Joannes Tohati, adjunctus.

. distr. Középfalva.

Joannes Marosanu, dep. ep.

Theodorus Deak, adjunctus.

Gregorius Mihályi, distr. Bistra.

Simion Balinth, dep. eparchiae.

Alexander Thobias, adjunctus.

Leontius Leonteanu, distr. M. Ujvár.

Basilius Papp e Geze, dep. eparchiae.

Joannes Gerasimu, adjunctus.

. distr. Aranyos.

Joannes Kokován, dep. ep.

Elias Vlassa, adjunctus.

Theodorus Papp, distr. Kolos.

Demetrius Szabo, dep. eparchiae.

Basilius Orosz, adjunctus.

Basilius Paulethi, distr. Örményszék

Michael Déak, dep. ep.

Petrus Miháltzi, adjunctus.

Josephus Nyulasi, distr. Babolna

Petrus Popovits Csebiensis, dep. ep.

Lukas Farkas, adjunctus.

Alexander Molnár, district. N. Enyed.

Joannes Nicola, dep. eparchiae.

Demetrius Boér, adjunctus.

Elias Farago, distr. Marosiensis.

Ladislaus Papp e Szabad, dep. ep.

Daniel Szöts, adjunctus.

Joannes Szakalai, distr. Tordensis.

Gregorius Rátz, dep. ep.

Nicolaus Papp, Koppandensis, adjunctus

Basilius Kertész, distr. Cibiniensis. (absens)

Nicolau Maniu, dep. ep.

Georgius Metyes, adjunctus.

Jannes Ládai, distr. M. Bago.

Athanasius Mészáros, dep. ep.

Jacobus Domsa, adjunctus.

Aron Boér, distr. Gyergo.

Gregorius Kozsokáriu, dep. ep. — solus — adjunctus deest.

Superior Monasterii.

N. Augustinus Joviani. Michael Ambrosius Elekesi.

Joannes Turcu et
Joannes Ruzs { professores.

V. Archi-diaconi.

Joannes Fekete, distr. Claudiopolitani.

Nicolaus Papp e Kolos-Monostor, dep. ep.

Nicolaus Papp e Szász-Fenes, adjunctus.

Demetrius Koróján, distr. Érmellék.

Gregorius Papdán, dep. eparchiae.

Gregorius Gacl, adjunctus.

Joannes Boér, distr. Udvárhely.

Joannes Sándor, dep. ep.

Alexander Boér, adjunctus.

Josephus Vajda, distr. Bredensis.

Georgius Papp, dep. eparchiae.

Basilus A'ts, adjunctus.

Stephanus Moldovánu distr. Mediensis.

Joannes Tilye, dep. ep.

Demetrius Dop, adjunctus.

Simeon Papp, distr. Gyulensis.

Demetrius Kozma, dep. ep.

Joannes Buhetzeli, adjunctus.

Joannes Papp, distr. Vaadensis. (absens)

Basilus Marosán e Tőkepatak, dep. ep.

Joannes Christe, adjunctus.

Panthaleon Popovits, distr. Lozsárd.

Joannes Oltyán Dobocsensis, dep. ep.

Basilus Kassa, adjunctus.

Augustinus Papp, distr. A. Carolinensis.

Thomas Albani, dep. eparchiae,

Theodorus Papp Galtöensis, adjunctus

Petrus Dann, distr. V. Hunyad.

David Zsoszán, dep. eparchiae.

Georgius Kassion, adjunctus.

Joannes Bágy, distr. Meregyő.

Basilus Porutz, dep. eparchiae.

Michael Ungur, adjunctus.

Joannes Déak, distr. Kutfalvensis.

Alexander Seusianu, dep. ep.

Clemens Tamás, adjunctus.

Samuel Lászlo, distr. Pocsagensis.

Georgius Papp e Berkes, dep. ep.

Joannes Hosszu e Pusza-Egres, adjunctus.

Georgius Papp, distr. Marotlaka.

Teodorus Bolos, dep. eparchiae.

Amphilochius Papp, adjunctus.

Joannes Szodoro, distr. Szarvadiensis.

Matheus Sylvani, dep. eparchiae.

Simeon Hosszu, adjunctus.

Joannes Kesely, distr. Csokmány.

Joannes Veres, dep. ep.

Basilus Anderkán, adjunctus.

Joannes Lobontz, distr. Perécsen.

Petrus Bran, dep. eparchiae.

Joannes Ats, adjunctus.

Georgius Krisanu, distr. Pagotsa.

Basilus Papp e Zah, dep. eparchiae.

Basilus Papp e M. Bodon, adjunctus.

Michael Krisanu, distr. Sz. Régen.

Demetrius Angyel, dep. ep.

Daniel Mathe, adjunctus.

Jeannes Keresztelki, distr. Ippensis.
Basilus Drágos, dep. eparchiae.
Joannes Papp Hatzi, adjunctus.

Josephus Lázár, distr. Radnoth.
Aron Tamás dep. ep.
Gregorius Germán, adjunctus.

Georgius Lázár, distr. Bőö.
Joannes Moga, dep. eparchiae.
Nicolaus Moldovan, adjunctus.

Georgius Ratz, distr. Laposiensis.
Nicolaus Papp, e Vaad, dep. ep.
Joannes Papp adjunctus.

Joannes Olteán, distr. Blasiensis.
Georgius Drazsa, dep. eparchiae.
Joannes Vlátz, adjunctus.

Joannes Papp, distr. N. Sonkut.
Athanasius Kototz, dep. eparchiae.
Joannes Papp e Remete, adjunctus.

Gabriel Ketzan, distr. Faragó.
Joannes Hosszu Nyulasensis, dep. ep.
Gregoriu Prećup, adjunctus.

Alexander Erdély, distr. Elekes.
Elias Luka, dep. eparchiae.
Joannes Elekfi, adjunctus.

Philippus Boér, distr. M. Ludos.
Joannes Graur, dep. eparchiae.
Nicolaus Vladutiu, adjunctus.

Basilus Nemes, distr. Derzse.
Basilus Papp Gorboensis, dep. eparchiae.
Basilus Muntean, adjunctus.

Triphon Marosán, distr. Rettegiensis.
Thimotheus Both, dep. ep.
Simeon Botiz, adjunctus.

Stephanus Papp, distr. N. Nyires.
Stephanus Belbe, dep. eparchiae.
Paulus Kototz, adjunctus.

Simionu Orian, distr. Katzko.
Thomas Martian, dep. eparchiae.
Josephus Tohati, adjunctus.

Georgius Thekár, distr. Szék.
Joannes Papp V. Sz. Ivanyensis dep. ep.
Georgius Moldovan, adjunctus.

Josephus Pascha, distr. N. Szeg.
Stephanus Papp ex O. Nados, dep. ep.
Laurentius Muntean, adjunctus.

Andreas Albon, distr. Palatka.
Petrus Orosz, dep. eparchiae.
Gregorius Elekes, adjunctus.

Simeon Kajan, distr. Czikenthal.
Joannes Aron, dep. ep.
Joannes Fekete, adjunctus.

Gregorius Nemes, distr. Sövényfalva.
Andreas Penazan, dep. ep.
Basilus Stan, adjunctus.

Georgius Czikudi, distr. M. Sz. Márton.
Joanes Marosan e Kecsed, dep. ep.
Daniel Angyel adjunctus.

Joannes Koszta, distr. Elisabethopolitanus.
Joannes Ontean, dep. ep.
Basilus Papp, Ebesfalvensis, adj.

Gregorius Papp, distr. Ilyesfalvensis.
Joannes Vitéz, dep. ep.
Daniel Vultur, adjunctus.

Gabriel Fogarasi, distr. Vajdakuta.
Joannes Papp K. Cservediensis, dep. ep.
Isaias Moldovan, adjunctus.

Jeremias Bukur, distr. Katonaensis.

Ladislaus Papp Kötetendensis, dep. ep.

Parthenius Pujan, adjunctus.

Demetrius Hosszu, distr. Szurdukensis.

Theodorus Papp e Ködményes, dep. ep.

Joannes Papp e Kis Krisztoltz, adjunct.

Cetindu-se acestu catalogu s'au aflatu a fi absenti :

- a) prea on. d. canonicu Timoteu Cipariu, carele impoteritu de vener. Capitulu se află acumu in Vien'a.
- b) prea on. d. vicariu alu Silvaniei, Alesandru Sterc'a Suluțiu.
- c) prea on. d. Basiliu Kertész, protop. Sabiului.
- d) multu on. d. Joane Popu v. Archid. Vaadului; și
- e) a lipsitu adiunctulu Archid. Giurgeului.

NB. Era in loculu mai-marelui mnnastirei, par. Nic. Augustinu Joviani, fiendu acelu-a bolnavu, s'a sustituitu p. Mich. Amvrosiu Elekesy.

6. Se cetescu otaririle clerului dein conferenti'a preliminară concesa de marit'a c. r. comisiune, la carele marit'a comisiune respunde :

„că cererile sale cele măi momentose, carele nu suferu intardiare se le asterna adunarea in scrisu cătra Ssma sa Maiestate apromitiendu parentiesca comitivare.“

Deci adunarea preinsemnat'a s'a petitiune si-o asterne maritei c. r. comisiuni cu urmatori'a rogare :

Prea lum. și prea sântite domne episcops !

și

Prea marite domne consiliarie

Cesareo-regii comisari !

Dupa ce marimile vostre v'ati induratu la umilit'a descoperire a reprezentantiloru clerului romanu unitu dein Tranni'a — intru fiesca ascultare a ordinatiuniloru mai inalte adunati aici

in Blasiu, pentru că se-si alega archipastoriu sufletescu,—despre mai multe trebuintie, cari foră periclitarea religiunei unite nu suferu intardiare, parentiesce a svatui : că de ora-ce cu privilegiu acestei alegeri nu se potu luă alte obiecte, numai cele de votisare atingutoria, la desbatere, pentru ace'a estu feliu de trebuintie se se arate intru una instantia cătra M. Sa : disulu cleru in asemenarea prea bunului svatu plecandu-se cu cea mai sincera supunere, și neslobodindu-se la pertractarea altoru lipse baserecesci, preatensele trebuintie si-le infacisieza in prea umilit'a sa petitiune, carea aci cu cea mai profunda plecatiune si-o asterne, cu tota reverinti'a rogandu-se : că marimile vostre se ve indurati ace'a cu gratiosa recomandatiune a o susterne inaltului tronu imperatescu.

Intru cuvenita reverintia remanemu ali marimiloru vostre
prea umiliti sierbi.

Constantinu Alutanu m. p.

Vic. capit. canonicu etc că preside.

Gregoriu Mihali m. p. protop. Bistrei.

Stefanu Moldovanu m. p. protop. Mediasului.

Aug. Popu m. p. protop. Belgradului.

că alesi notari și in numele reprezentantiloru clerului romanu unitu.

7. Se cetesce poff'a clerului dein conferentia, de a avé la alegere și reprezentanti mireni.

La acest'a marit'a comisiune respunde :

„cumu că acesta rogare nu se pote impleni, cè se pote trece la protocolulu alegerci.“

8. Protopopulu Gregoriu Mihali cere dela marit'a comisiune a se ceti in faci'a adunării scrisori'a venita dela deputatiunea natiunale dein Vien'a.

La acest'a marit'a comisiune se dechiara :

„nefiendu ace'a obiectulu dñlei nu se pote ceti,
— a fora de acc'a scrisori'a deputatiunei cuprende

in se-ne ace'a, ce sî rogarea dein conferenți'a clerului mai susu spusă."

9. După acest'a s'au culesu voturile pentru fiitoriu episcopu, după seri'a catalogului votisantiloru, cari s'au aflatu a fi de facia 207 inși, sî si-a depusu fia-sce-care votulu seu intru una laditia de lemnu facuta spre acestu scopu; după care desfacundu-se laditi'a prein dd. c. r. comisari, sî prein scrutatori se numerara siedulele de voture sî se aflara a fi 207. Aceste siedule repunendu-se in laditia s'au luat u fora un'a câte un'a prein scrutatoriulu d. Nicolau Manu, sî după ce s'au arătat comisiunei imperatesci, celoru alalti doi scrutatori sî notariloru, s'au publicatu prein notariulu Stefanu Moldovanu cu viersu inaltu, sî s'au sî insemnatu totu de o data de impreuna cu numele aceluor-a, care se aflău scrisa intrinsele.

In urm'a acestoru-a dara au dobenditu voture pentru episcopía :

1. prea on. d. Alesandru St. Sulatiu, vicariulu Silvaniei, noue dieci sî siesa (96) voture.
2. d. Constantinu Alutanu, canonicu cantoriu sî vic. capit., siepte dieci sî noue (79)
3. d. Constantinu Papfalvi, vicariulu Hatiegului 12 voture.
4. d. Basiliu Ratz, can. lectoriu 7 voture.
5. d. Jos. Popu Szilágyi, can. dela Urbea-mare, 7 voture.
6. d. Timoteu Cipariu, can. cancelariu, 4 voture.
7. d. Simeonu Barnuti, emeritu profesoriu sî membru alu deputatiunei romane la Vien'a 2 voture.

Seau cu totii in suma au dobenditu numerulu plenariu de 207 voture.

Asiá marit'a c. r. comisiune prein rostulu m. s. prea s. d. episcopu vestindu aceste voture clerului, sî pre celi

dein ternariulu numeru cá candidati la episcopía, sî pre celi 4 urmatori p. o. domni la publicarea numelni fia-sce-carui-a dein d. sale, cu vivaturi i-au salutatu. —

Seversîndu-se in acesta forma actulu alegerei de episcopu, p. l. sî prea s. d. episcopu, sî comisariu a cuventatu cătra adunare, pre cumu urmeza :

Prea cinstiti sî liubiti in Chsu frati !

Plenindu noi cu darulu lui Ddieu prea placut'a comisiune dela prea induratulu nostru imperatu noue incredentiata, nemicu alt'a nu remane in dreptu, fora numai cá se ve descoperimu sentiulu complacerei sî bucuri'a animei nostre, pentru pacinica sî cuvenientiosa intreprederea sî bunetatea vostra, care o ati adeveritu intru momentosulu acestu lucru. A nostra detoria va fi a arată, pre cumu se cuvine, inaltiatului sî bunului nostru imperatu neasemenata fidelitatea vostra cătra prea induratulu nostru monarchu, carea sî cu privilegiulu acestu-a o ati arătat, pre cumu ascultarea sî supunerea cea fiesca, cu care sunteti pururea invapaiati intru deplenirea toturoru orendueliloru celoru imperatesci.

Inse numai spre ace'a avemu inca de a ve indereptá, cá după ce veti dobendi pre pastoriulu vostru celu doritu, pre care prea induratulu nostru imperatu sî craiu după apostolicesculu seu dreptu-lu va denumi, sî Ddieu-lu va prepune voue, se-lu cuprendeti toti cu o volia sî cu o dragoste fiesca, cá pre parentele vostru; se-lu cinstiti sî se-lu mariti cu marirea cea cuvenientiosa; se-lu ajutati intru deregutori'a sa cea grea cu svaturile sî cu poterile impreunate, cu ascultare sî supunere fiesca, sî cu rogatiunile vostre: cá numai asiá va poté inflori diecesulu sî neamulu vostru.

Era sî până atunci invetiati pre poporani voue incredentiati, se tiena necurmatu religiunea cea ortodocsa, care o a intemeliatu, o a invetiatu Chsu, apostolii sî ss. parenti o au latitu, sî eli dela stramosii loru o au mostenitu; se fia tari in credentia, se nu fia cá tresti'a carea de totu ventulu se indoie sî se clatesce; nu asculte de proroci mentiunosi sî de amagitori; — invetiati cá se fia sî de

acumu in a-ante pururea cu neinvinsa fidelitate cãtra prea inaltiatulu imperatu; se fia cu ascultare sî debuintiosa cinste cãtra mai marii sei, cari suntu pusi in deregutoria mai inalta, — aducundu-ve a mente, cumu cã oiile asculta cuventulu pastoriului seu sî mergu dupa elu, de este adevveratu pastoriu, era nu naimitu, — sciendu sî ace'a, cumu cã Ddiu dein mânile vostre va cere suffetele credentiosiloru sei, — sî vai voue, de va peri vre-unulu deintru aceli-a. Mai pre urma se sciti, cã sî inaltiatulu imperatu va luá sam'a dela voi, sî de cumu va pentru lenevirea, negrigirea, nepreceperea sî nescienti'a, seau dora ce nu socotescu, tocm'a dein reutatea vostra, ce-va scadere s'ar' intemplá in poporulu voue incredentiatu sî prein ace'a de ar' urmá ce-va stricare sî turburare in tiera, pre voi cá pre pastorii turmei vostre la strinsa respondero nescmtitu (cetesce: nesmentitu) va trage.

Grabiti dara acumu dupa sfersítulu lucrului de acumu, la oiile vostre, cá prein mai indelungat'a a vostra departare se nu li se intemple ce-va scadere sî stricare, se nu vinia lupi sî se rapesca oiile nefiendu pastoriulu de facia, — se ve rogati in tote dílele cu totii lui Ddiu, cá cátu mai curendu se ve mângaiia cu unu pastoriu bunu sî credentiosu. Se ve rogati pentru indelungat'a vietia sî fericit'a stapanire a prea bunului nostru imperatu sî pentru tota glorios'a casa domnitoria a Austriei, cá sub arepile sî grigei ei cei parintesci (asiá) se potemu sî noi traí in buna lenisce sî fericitoria pace. Rogati-ve sî pentru noi, pre cumu sî noi in rogatiunile nostre totu de-a un'a ne vomu aduce a mente de voi.

Domnulu pãcii se fia cu voi sî se ve povetinesca la locasiurele vostre, aperandu-ve de tota reutatea sî scãrb'a. Aminu!

Dupa care a respunsu prea on. d. vicariu cap. Const. Alutanu in urmatoriulu tipu:

Illmi domini consilarii c. r. commissarii!

Domini gratiosissimi colendissimi!

Obtenta a sua Matte ssma imperatore ac apostolico rege facultate ad sedem hanc eppalem per resignationem illmi episcopi Joannis Lemény in vacantiam recidentem pro consuetudine in hac dioecesi recepta, per leges antea vigentes recognita, et

benigno diplomate Leopoldino anno 1701 sub 19 Martii emanato confirmata, eppum eligendi: capitulum et v. cleri deputati summe gratulantur, Mattem suam ssmam ad actum hunc electionis gravem, splendidum commissariorum c. r. munus illustritatum vestrarum, virorum ut pote de utraque republica optime meritorum prudentiae et dexteritati benigne concedidisse. Speramus enim, immo firmiter credimus, opus hocce celebre, quod sub prudenti illust. vestrarum praesidio et paterna manuuctione inchoatum hilari cernimus animo, favoribus earundem et potenti apud suam Mattem interpositione suffultum, in incrementum ecclesiae gr. cath. Transilvaniensis, in emolumentum et utilitatem et romanae nationis, ante constitutionem de 4 Martii 1849 omnibus destitutae juribus, supremo numine adjuvante cessurum.

Iam vel ex his paternam suae Mattis ssmae et excelsi r. Gubernii miserae cleri et nationis sorti medelam ferendi sollicitudinem, quis cum gratiarum actione non recognoscat?

Tantum suae Mattis ssmae clementiam, tantum erga hanc dioecesim collatum beneficium pia mente recolendo, cupimus a Deo ter optimo, ut Mattem suam ssmam in multos annos conservet, diesque Mattis suae caesareae felicissimos multiplicet. — In missae sacrificio et quotidianis nostris orationibus ad coelos fusis, ut Matti suae caes. regimen ad longaevos annos pacificum concedere dignaretur, Deum optimum eo a potiori orare, non antea quam diem vitae novissimum clauserimus, cessabimus, quod secus facturi ingratis hominum notam jure merito incurreremus. Etenim perbene scimus, ex annalibus patriae satis edocemur, sub principibus e patria oriundis nationem romanam et religionem oppressam et summo discrimini expositam in tenebris jacuisse nullas scholas, nulla plane scientifica habuisse instituta, per consequens omnia quibus hodie gaudet, augustae domui austriacae in acceptis esse referenda.

Natio romana fidei romanae addicta est, ad quam imperatores vere apostolici e densis, in quibus injuria temporum alte sepulta jacebat, tenebris educendam omnem curam omnemque sollicitudinem converterunt.

Penes omnes tamen piae memoriae imperatorum nostrorum conatus, impensos sumtus, nationem romanam ad aliquem culturae gradum evehendi, innumerabilia nihilominus gloriose regnanti

suae Matti ssmæ excolenda, multi defectus suplendi relictî habentur.

Ideo, altum c. r. Ministerium, item exmus d. Tranniae Gubernator eiusque intimi consiliarii, benignam in considerationem adsumendo: sacerdotes nostros, etsi idem, quod aliarum nationum sacrorum ministris, populum salutari Iesu doctrina imbuendi munus incumberet, non tamen in eadem felici versari fortuna, nostrorum enim sorte, ob defectum mediolorum ad vitam sustentandam summe afflicta existente, vocationi suae, etiamsi ardentissimo eidem respondendi flagarent desiderio, satisfacere non posse, huic malo medelam adferendi, immo e medio tollendi in animum inducentes, dotationem cleri curati e cassa status placidandam appromittere dignabantur.

Iam praevidet et praesentit natio romana et dioecesis haec suam meliorem futuram sortem, laetis intuetur oculis suam meliorem fortunam, cernit et grato recolit animo, sub paterno moderni gubernii regimine feliciter sibi affulsurum astrum.

Intellexit natio romana dignatam esse suam Mattem ssmam et ejusdem altifatae altum Ministerium defectum etiam scholarum omnium malorum fontem paterno corde revolvere, et de educatione juventutis romanae, ea quae proficua et salutifera videntur paterne disponere, ut successu temporis e scholis nationalibus utiles in utraque republica filii et cives austriaco-romani succrescant. —

Beneficia regnantis domus austriacae in nationem et dioecesim nostram collata condignis celebrare laudibus non possum, remunerabit ea Deus ter optimus, qui benefactores beatos esse praedicat.

De clero nostro, illmi Dni! velim sibi persvadeant, eundem nullam de utraque republica benemerendi occasionem praetermissurum et nihil nobis optatius esse, quam quae ad promovendum dei cultum, publici emolumentum et ad splendorem et utilitatem throni c. r. spectant, sedule curare. Faxint Superi ut sua Mattas ssmam quam diutissime ac felicissime populos sceptro suo subjectos regere possit. Deus ter optimus conservet suam Mattem caesaream ad nestorios annos, omnes suas cogitationes et consilia gubernet et fortunet in gloriam sui nominis et incrementum ecclesiae.

Dum votum nostrum et communem sensum erga augustissimam domum austriacam, sacratissimamque suam Mattem in pectore nostro fotum coram illustriatibus vestris venerabundi contestatum reddere sustinemus, pro exantlato tanti fatigii opere summas illibus vestris gratias agendo, paternis illtum vestrarum gratiis ac favoribus nos, dioecesim et nationem humillime devovemus ac commendamus.

Dupa tote aceste prein secretariulu m. s. d. episcopu, p. on. d. canonicu Josifu Popu Szilágyi, resumandu-se cantarea „Marire intru celi de susu lui Ddieu“ (Te Deum) de càtra tota adunarea s'a adusu multiamita prea bunului Parente cerescu.

Pre acest'a o a urmatu intonarea imnului imperatescu prein sunetulu musicei, ce radicara animele toturoru.

Apoi s'a cantatu Ecteni'a spre acestu sfersitu prescria, si asiá s'a finitu solenitatea alegerei de episcopu gr. cat. a diecesei Fagarasiului.

Pentru autenticitate me suscriu in Lugosiu 11 Aprilie 1869.

Stefanu Moldovanu m. p.

prepos. capit.

Nota editorului. Despre suscriere si espeditiune, eca ce se afla in chartia vicariului capitulariu adresata notariului sinodale Stefanu Moldovanu cu d. 30 Sept. stilulu v. N. 85 — 1850:

„a) spre a se poté mai ingraba tramete, unde se cade, (s'a decisu in siedinti'n consistoriale de adi) se nu fia espeduitu spre suscriere la celi doi consoci si confrati notari; de ora-ce spre dovedirea deplinei autenticei acestui protocolu este destula a mea si a m. o. Fratiei tale suscriere.

b) se nu se susterna E. Sale d. Gubernatoriu, ce cu rogamente spre a-lu inaanat la locurile mai inalte, presidentelui sinodului, mariei sale d. episcopu Vasiliu Erdelyi, . . . unde cu post'a de esta-di s'a si submisu.“

III.

Protocolulu

sinodului dela 12 Augustu 1782.

Programulu sinodului dela 1782.

Die 12-a Augusti a. 1782.

Cerculariulu

prein care Vicariulu generale, Ignatiu Darabontu, chiama Clerulu diocesanu la Sinodulu alegatoriu.

Ч. дн Хе Фпате!

Екселенция са преа дминистрация ши преа о сфиндигя Днх Архипереза пострх Г. Григорие Маер, дхпъ пре мзлга, ши вредника де пзрпреа а са сьргиндъ ши хстенеалъ кареа ши маи painте ши дн архипереска са пьсторие аз Фькхт дн виа Домнхлзи къ Фолосхл ши крещереа дкредитатеи шиеш Търмеи чеи къвхитгоаре: акъм ла аджпчиле вътрънеаде вржд ка виада, че маи аре днапои съ о петреакъ дн линце, ши Фъръ гълчавъ, архипереска са пьсторие дпълдатхлзи Дмпьрат о аз ресигнхлзи, кареа ресигнацие дпълдия са прип дмпьрхескхл Декретхм дин 5ї. Маи дрепт ла Екселенция са тримис приминдо, дхпъ ача са милостивит а порзпчи кръескхлзи Гьвернхзм, ка съ псе зи дн кареа съ съ кандидхлзиаскъ ши съ съ адеагъ г. Феце дхпъ обичах днаинтеа Екселенция ши а Мърпиор сале Грофилор Телеки Карол ши Кемин Фаркан, каре дела дпълдата Кърте сънт рьндхци спре ачасть треавъ комисарихми: ши аша аnoi ачеле кандидхлзите ши алесъ три Феце, Дпълдия сале пептръ депонинация съ съ тримидъ. Іаръ кръескхл Гьвернхзм дхпъ тепорхл дмпьрхескхлзи Рескрипт порзпчеще mie прип комиса са дин 5ї. Іаnie ка не 5ї. зиле а дхпъ лзи Август каре дхпъ календархл пострх есте 5. zi а ачелаш лзи, а лзи Август, съ адхн дхпъ обичах Депхтатхми клерхлзи.

Дечи Фрхдия та дпъдгхжд ачасть милостивъ порзпкъ, веи адхна Съвор де тоатъ Епархия, ши алегхнд doi депхтатхми (дин Фиеде каре Епархие) ла архиперескхл Сказн къ ачелаш динпрезпъ Фъръ тречере, ши Фъръ ни о мжлтхиндъ съ те афли.

Дат Блаж 5. Іаnie аџнк.

1-о Post sacra clerus et Deputati ad actum electionis convocati ad pulsus campanae congregantur in Palatio Eppali, ibi cathologus adsertorum perlegitur.

2-о Ratio congregationis per Vicarium Generalem ad captum omnium explicatur.

3-о Deputati ex parte Cleri pro invitando Excellmo Dno Eppo resignante denominantur et delegantur.

4-о Sua Excellentia functioni suae Eppali finem imponit Clero es Monasterio valedicit, uti de eo mentem suam jam nobis aperuit.

5-о Hoc facto Commissarii Regii ad agenda sibi commissa per Deputatos itidem Cleri invitantur.

6-о Qui confluxum adeundo Altissima Jussa proponunt, ordines sibi datos invicem literarum credentionalium communicant et commendata pace, ac tranquillitate Templum cathedrale cum suffragia sua ferentibus ingrediuntur.

7-о Invocata spiritus S. Gratia proceditur ad colligenda vota quae scripto sub anonymo exhibebuntur, et scrutinio imponuntur, quo in actu.

8-о Cathologus legetur et nominati solum ad votizandum accedent et facto offo citra omnem sermonem recedent.

9-о Votorum collectores tum ex Clero cum ex monachis denominandi finita votorum collectione e scrinio vota suo ordine excipient, clare legent, scriptis consignanda per constitutum ad id actuarium in praesentia Commissariorum Deputatorum Regionum qui tandem ducto calculo eorum nomina, qui ternarium numerum ingressi fuerint ab aliis secernent et publice propalabunt, sicque facto sermone brevi clerus et Deputati ad partes offerum suorum secedere in conformitate instructionis invitabuntur.

Acta Sinodi generalis

jussu Suae Mattis ssmæ Augustissimi Imperatoris DD. Iosephi Secundi in praesentia Excellentissimi Illmi Domini S. R. I. Comitis Caroli Teleki de szék S. C. R. A. Mattis status et Excelsi R. Gubernii Consiliarii Actualis Intimi nec non statuum et ordinum Trium nationum in M. Principatu Tranniae Praesidis, item Illmi Dni Comiti, Wolfgangi Kemény L. Baronis de Magyargyerö Monostor S. C. R. A. Mattis Camerarii et R. Gubernii Consiliarii Actualis Intimi et Cancelarii Provincialis, Altissime Delegatorum Commissariorum, 1782 die 12 Aug. per Excelsum R. Gubernium praefixo Balasfalvae coactae et in Pallatio Eppali celebratae, qua occasione Excellmus Dnus Eppus Fogarasiensis Gregorius Major S. C. R. A. M. status Consiliarius Act. Intimus officium Eppale sponte resignat coram tota Cleri congregatione, qua recepta Clerus in ductu B. Decreti Regii die 15 Mai anni ejusdem emanati, procedit ad electionem et candidationem Novi Eppi more antea solito.

1-o Die 11-a Aug. habita praevia Excellentissimorum DD. Commissariorum Regior. cum Vicario generali Ignatio Darabanth et Cleri deputatis successive confluentibus mutua cointelligentia et tractatione dirimitur contraversia circa praecedentiam Sessionis in Synodo et votorum collationem Clerum inter et Patres Basilianos obmota atque ut actus hic Electionis et votisationis meliori quo fieri posset ordine et summa cum tranquillitate juxta Altissimam mentem perageretur remota hic nunc omni jurium competen-

tia eaque ad futuri Eppi determinium dilata concluditur, ut hic nunc absque consequentia tamen omnes religiosi in Sacris constituti ad sessionem synodalem et votorum collationem admittantur, ac in Synodo sedent ordine a sinistris, vicarius vero cum cleri primoribus a dextris: In votisatione tamen Vicarium Praepositus et reliqui PP. Religiosi, ne dein ordo deputatorum cleri interrumpatur, ordine sequantur, postmodum Decani et Archidiaconi cum suis deputatis sicuti ex catalogo proclamabuntur, ad inponenda scrutinio vota sua accedant.

Quibus pridie superatis

Die 12-a Augusti

Post sacra clerus et deputati ad actum Electionis convocati ad pulsum campanae congregantur in Palatio Eppali, ibi Catalogus adsertorum perlegitur, dein assidentibus DD. Archidiaconis et PP. Religiosis ratio congregationis per Vicarium generalem D. Ignatium Darabant ad captum omnium explicatur et Gratiola ddo 11-a Junij a. c. Nr. 4042 ad eundem Vicarium emanata catenus Gubernialis commissio legenda traditur D. Joanni Bob Archidiacono Marusiensi qua in priori Synodo anni praeteriti occasione depositionis Homagij constituto notario et pro tali hoc quoque in actu unanimiter confirmato. Qua lecta et vicariali declaratione probe intellecta

A.

2-do Deputantur ex parte cleri RR. Decani Demetrius Kassai et Nicolaus Tatu qui Exllmum Dnum Eppum adirent significarentque clerum et deputatos jam esse congregatos, expectareque Suae Excellentiae praesentiam et Jussa, hos delegatione Synodi perfunctos

3-tio Sequitur Eppus praeferebantibus ei mitram Joanne Para Naszodiensi et Pastorale Demetrio Cajan Abrudensi Archidiaconis dumque Palatium intrat om-

nes congregati stando suam inclinationem faciunt, ac in stallo suo sedens Eppus universos sedere jubet, et eleganti oratione ad captum omnium, praesentibusque quamplurimis ex omnibus quasi religionibus viris nobilibus ac plebeis functioni Suae Eppali publice resignat, cunctis valedicit et subjecto sibi clero sui etiam ex parte alium eligendi Eppum facultatem indulget, interea ad adventum usque novi Eppi vicarium suum generalem Ignatium Darabanth confirmat, ac clero cum plena potestate consentiente tota synodo praeficit, exhibendo ad legendum Benignum Suae Mattis ssmiae Rescriptum sibi directe Vienna dtto 15 Majj missum ac in visitatione canonica die . . *) ad Déés perceptum, literam item Exllmi Dni B. a Reischah Cancelarij Aulici de eodem dato, in qua significatur, quod Canonicam Suae Excellentiae ab Eppali obligatione absolutionem, Sua Mattas Ssa occasione illa, qua pro confirmatione novi Eppi scribetur, apud S. Sedem aplicam exoperatura sit: Dumque ista per notarium legerentur ac interpretarentur, sed vel maxime dum Eppus peroraret nullus erat seu ecclesiasticus sive saecularis, qui udis oculis non suspirasset ac generosum Eppi animum laetitiam plus quam tristitiam praeseferentem admiratus non fuisset, quare

4-o RR. Decanus Daniel Pap Kataniensis de medio aliorum surgens dolorem totius cleri exponit, quod Sua Excellentia eos derelinquat orphanos, gratiasque agit nomine omnium pro pastoralis cura et affectibus paternis.

Quo facto

5-o Exmittuntur per Synodum delegati e clero RR. Theodorus Méhesi et Daniel Pap, e religiosis

*) Maioru a primitu rescriptu dimissionatoriu in 15 Juniu, cumu aderescu Acta resignationis, unde dupa reproducerea acestui rescriptu stã scris: „Indosatio manu propria Eppi: Die 15-ta Junij a. c. reduci mihi ex Partibus Traniae redditum est in Déés praecedens clementissimum Rescriptum.“

Philoteus Lászlo et Stephanus Pap, qui Exllmos DD. Comissarios Regios demisse invitarent ad proponenda et agenda sibi Altissime commissa.

D.
ad **D.**

6-o Praelaudati Exllmi DD. Regij commissarij confluum adeundo Altissima Jussa congregationi proponunt et ordines sibi datos in vicem literarum credentialium communicant, habitaque per Exllmum D. comitem Carolum Teleki ad congregatos exhortatione et facta binorum RR. Jacobi Aron M. Varadinensis et Andreae Zetkei Munkacsiensis Praepositorum speciali commendatione, ne e numero candidatorum emanent, inculcataque universis pace et tranquillitate deputati dimittuntur, ut sua schedulis apponerent vota, et ad pulsum campanae Templum cathedrale soli suffragia ferentes cum regiis comissariis ingrederentur. Ubi

F.

7-o Invocata denuo spiritus Sancti gratia proceditur ad colligenda vota. Legitur Cathalogus, et ordine praedecarato nominati ad votizandum accedunt, vota sua in schedulis subanonymo descripta scrutinio supra mensam coram Regiis Commissariis collocato imponunt et citra omnem sermonem recedunt finitaque votorum collatione

8-o Denominantur votorum collectores e clero RR. Daniel Pap, Joannes Bab notarius, Alexander Fűszkűti, e religiosis Augustinus Laday et Stephanus Papp, ac vota e scrutinio per Exllmum D. Comitem Carolum Teleki suo ordine excipiuntur, legendaque Proclamatori Stephano Pap traduntur, alta voce proclamantur intuentibus scrutatoribus in praesentia DD. Regiorum Comissariorum: vota vero obtigere ordine quo legebantur sequenti

1. Joanni Babb	37
2. Jacobo Aron	57
3. Philotheo Lászlo	16
4. Ignatio Darabont	63
5. Abrahamo Méhesi	2
6. Samueli Klein	1

7. Andreae Zetkeij	2
8. Hieronymo Kalnoki	1

ducto dein horum calculo

9-o Eorum nomina qui pluralitate votorum juxta perennem Ecclesiae huius consuetudinem ternarium numerum ordine suo ingredi debent, ab aliis secernuntur et publice propalantur nimirum:

Primo loco Ignatius Darabant Vicarius et causarum auditor Generalis cum votis	63
secundo Jacobus Aron	57
tertio Joannes Babb Archidiaconus et Parochus Maros Vársárhellyiensis	37

Tandem schedulae prius dilaceratae in ipso Templo comburuntur, totusque Electionis actus summa cum tranquillitate ac modestia absolvitur, factoque iterum per Excellimum D. Comitem Praesidentem brevi sermone clerus et Deputati ad partes offerum suorum secedere in conformitate Instructionis inviantur et excitantur ut pro impertrando tali Pastore, qui regendae Dioecesi cum incremento Religionis Populique salute luminio instar praeluceat Divinum numen communibus votis implorent, Altissimamque Suae Mattis Smae (suplensce: Denominationem) tranquille et quiete operiantur.

Atque ita terminata, solutaque est tota isthaec Synodus Generalis Balasfalvae.

Acte cetite in sinodu.

4042.

A.

Charti'a Guberniului cátra Vicariulu generale.

Sacrae caeo reg. et applicae Mattis Archiducis Austriae, M. Principis Tranniae et Siculorum Comitibus Dni Dni nostri clementissimi nomine!

Reverende nobis honorande, salutem et gratiae caeo regiae incrementum! Sma Sua Majestas Exmo Dno Eppo Fogarasiensi Gregorio Major Eppatum suum ultronee resignante, virtute b. sui Rescripti regii de 15 praeterlapsi mensis Maii emanati clementer praecipere dignata est, ut deputati ex Clero unito pro candidatura trium Individuorum Altissimae denominationi proponendorum ad diem a regio Gubernio praefigendam convocentur, eorumque suffragia per delegandos illuc Commissarios Exmum quippe Dnum S. R. I. Comitem Carolum Teleki Statuum Praesidentem, et Illmum Dnum Comitem Volfgangum Kemény Cancellarium Protém (lege: Provincialem) secundum instructionem ab Augusto Throno praescriptam recipiantur. In cuius Altissimi iussus complementum praelaudatis DD. Comitibus Commissariis ad exequendam Altissime creditam provinciam sub hodierno interpellatis, superest aliud nihil quam ut Reverentia Vostra Deputatus Cleri ad diem 12-um imminentis mensis Augusti more solito convocet; Laudatisque DD. Comitibus Commissariis candidature actum peracturis, tam ipsamet Reverentia Vestra, quam

Clerus unicus debitam reverentiam et paritionem exhibeant. Sic facturis Altefata Sua Mattas Ssma benigne propensa manet.

E Regio M. Ppatas Tranniae Gubernio Cibinii 11-ma Junii Ao Dni 1782.

B. S. de Bruckental m. p. gubern.

Car. C. Teleki m. p. Cancel. Michael de Bruckenthal secr. m. p.

Titulus erat talis:

Reverendo Ignatio Darabont Vicario Graeco-Catholicorum et causarum Auditori generali nobis honorando per Sabaesium Balasfalvae

Care chartia guberniale Vicariulu o esplicà in modulu urmatoriu:

Dein comis'ia craescului Gubernium, care acum'a se ceti, pre cumu si dein circularisiulu mieu fratiloru vostre trimisu doue lucruri ati potutu cunosce: a) cumu inaltiatulu imperatu resignati'a Exelentiei sale o au primitu. b) cum s'au milostivitu a ne lasa in locu iusiulu alu tiei dupa obiciaiulu acestui Scaunu, si tenorulu s. canone.

In catu-i resignati'a Ex. sale, mai pe largu o veti intielege dein rostulu Ex. sale, si din milostivele rescriptumuri imperatesci carele vi s'oru ceti; era pentru alegerea alta n'amu a grai, fora numai deca inaltiatulu imperatu s'au milostivitu a ne lasa iusiulu nostru in poterea sa, pentru ace'a se cuvine noue mai in ainte de tote noi intre noi se avemu pace si dragoste fratiesca, si tote intru acesta adunare cu intielegere si cu o linisce se le ispravimu. Lunga acest'a se ne rogamu lui Ddieu ca se trimitia darulu seu celu sfantu, si se lumineze inim'a fiesce carui-a ca nu din sange sau din trupu, sau din altu ce-va cugetu omenescu, ce din drept'a cunoscenti'a sufletului seu fiesce care se-si dee votumulu seu pentru unulu ca acel'a, pe care sci a fi vrednicu de o stapanire duhovnicesca si pastornicesca mare ca acest'a,

uitandu-se la binele si pacea de obsce, ca se fie indestulatu a stapani turm'a cea cuventatore in potriv'a poteriloru celoru vedute si nevedute.

Nota. Dein Acta resignationis, unde e scrisu cu cirile, ca tote cele romanesci.

B.

Cuventarea episcopului catra cleru.

Преацнетиви, Архидиакони, Декани ка Фрагии, Чинциги архипресвитери ка Фии, преаизвите дитрачест лок де овде адзнат Клер, дела дьтзория пьчии Днял постр Ис Хс паче воао, iarь дела смерениа постр пьриндеаскь Блвение!

Din tinerecele mele tialte patimi cu daptarь kз mine pьlz si akьm tokma la adьnii vьtrьneде, kь

Dьlz ce cu din nemьrdinita mьlz a marezi Dzez si mьpzi-torьlzsi postr Ис Хс mam pьskьt din pьrinii kreцини православничи, am kрескьt pin skoalele cele mьci kь destьlz dьncь si strь-pьtate prin цара зигьреаскь дитяи, apoi si in Ardeal la Клэж, de zьde ka rigop am fost primit de преаьминатял mainainte дитрачест казн шеьторьк о даьт вьrdnik de вьчникь поменире Архиепек ал Фьгьрашьlzsi словод Барон Ioan Innoцентие Klein, am fost (zims) primit la клирикь si trимic ne zьskat ne mare pьlz la roma; a колo д вестиял коллегиял vьmit De Propaganda Fide (ce cu тьлкьеще Проповедьirea kreдинii) cu д време de 3. ani isprьvind дьвьдьтрьие cele mainalte, km sint философия si Бого-слова фькьндьзмь Доктор ачелораш шинде Dьmьезьещи si дьв-цьторьк неамьридор, mam дторс iarьm prin primeждьoаселе але Мьрьи Фортьни la Патрия mea Ardeal si deazna la Блаж de zьde eram si trимic: ачии apoi de лок am inчепьт cu дтьи a дьвцьa копиланши д skoalь вькле si фьика Днял, iar афьрь prin царь a ашезьa ne чеи тьрькьраци, a indрентьa ne чеи рьтьчии la кадеа адевьрьlzsi, a ддемна ne тоди la зпьреа kreдинии, неднчегьнд зьoа si поап-теа prin сате, prin ораше, prin тоате пьрциле пьмьпгьlzsi kь аьлзл лимьлор a весть Евглия пьчии, a мьртьриси вьвьлтьл, a стьa асьпрь

къ време шѣ фъръ време, а мѣстра, а черга а дѣстна къ тоатъ рѣвдарае шѣ дѣвѣтъра, д сѣте: д фоаме, д месеретате: д дѣлзѣле де тоате пѣрдѣле: дпотрѣвѣри деа драпта шѣ деа стѣнга, дтратѣта кѣт шѣ сѣргѣит ам фост пентрѣ рѣвна касѣ Днѣлѣи, пентрѣ рѣвна преаферѣитѣ касѣ Австрѣи, шѣ анѣдема там фѣкѣт пентрѣ фрѣдѣи, анѣдема пентрѣ воѣ тодѣи, зрѣт лѣтѣи, зрѣт тѣтѣрѣр пѣлѣ акѣма. Ачестеа мѣз пресосѣт мѣе, прекѣм воѣ дѣшѣвѣ вѣне шѣдѣи, къ дѣн прѣхѣл къ воѣ леам пѣтѣит; ачестеа аз фост таре парте а вѣдѣи мѣле дѣкъ фѣнд ех пѣмаѣ Раскал, пѣмаѣ дѣвѣтъторѣи неамѣрѣлор.

Дарѣ апоѣ

Деакѣ ех дѣн Пронѣа чеа Днѣлѣаскъ шѣ дѣн сѣнгѣрѣ мѣла кесаро-крѣаскъ, ла кѣтареа порѣдѣлѣи шѣ рѣвна воастрѣ кѣтрѣ не-вредѣнѣиѣа мѣа арѣтатѣ, ам адѣнс ла Трепта чеа маѣ дналѣга а Хѣерархѣиѣ вѣсеречѣдѣи, шѣ дтрачаствѣ кадѣдрѣ а Маѣнарѣлор пострѣи там дѣвредѣнѣит а мѣдеа Архѣерѣх кѣ пѣтѣре де пѣлѣн шѣ къ Дѣх де сѣс фѣнд дѣтрѣит, там прѣпетѣт а кѣлѣка ѣарѣш зрѣмѣе чѣле дѣнтѣе, амѣ пѣлѣнѣ Дѣрегѣторѣа, а ешѣ афарѣ ла вѣдѣреа патѣмѣлор воастре, а примѣ не зѣде, не деалѣри, пѣ вѣи, д фрѣг шѣ д зѣдѣв ѣдѣанѣиѣе воастре, а вѣ аскѣлта пѣлѣнѣерѣе воастре, а вѣстѣи къ Ісаѣа прѣрокѣл, сѣрѣчѣлор тѣлѣгѣѣре, а вѣндека не чеѣи зѣрѣвѣдѣи ла ѣнѣмѣ, а прѣповѣдѣи рѣвѣдѣлор ертаре шѣ орѣлор вѣдѣре; не скѣртѣ ворѣв дтрачаствѣ време а стѣлѣпѣнѣи рѣмѣе акѣм де зѣче апѣ там невоѣт а фѣи тоате тѣтѣрѣр, там дѣчетѣт къ кѣвѣнтѣлѣ шѣ къ лѣкрѣл амѣ лѣптѣа пентрѣ воѣ акѣм къ зпѣи дѣн афарѣ, акѣм къ алѣдѣи дѣн лѣхптрѣ, дтратѣта кѣт акѣма ам слѣвѣт, шѣ зпѣл къ атѣдеа пѣ маѣ поч вѣрѣл; Кѣз корѣвѣерѣл фѣе кѣт де таре тѣкар къ Хѣркѣлес, фѣе тѣестрѣ ка Колѣмѣвѣс, кѣнд сосѣше ла лѣптѣ деодатѣ шѣ къ вѣлѣрѣе тѣрѣи шѣ къ вѣлѣслашѣи сѣи, кѣтѣва пѣтѣ тѣлѣтѣи шѣ скоате корѣвѣа дѣн дѣрѣе ла лѣман? Жѣдекадѣи воѣ фрѣдѣлор шѣ фѣлор, карѣи дѣмѣ сѣнтѣдѣи марторѣи лѣкрѣрѣлор мѣле, шѣ деа ѣнченѣт дѣрѣзѣлѣ пѣтѣамѣи. Деѣи дарѣ

Ка пѣ кѣтѣва ачаствѣ корѣвѣе де атѣтеа вѣлѣтѣрѣи дѣнаѣнте шѣ дѣнапоѣ аептатѣ шѣ де вѣлѣрѣи вѣтѣтѣ, сѣлѣт окѣрѣмѣрѣеа мѣа сѣ се кѣфѣнде шѣ пентрѣ пѣлѣгѣнѣа мѣа сѣвѣ вѣе доарѣ воао пѣ шѣи че скѣдѣре сѣз дтрѣстаре д чѣле че сѣнт ѣде овѣдѣи; ам сокѣтѣ а скрѣе шѣ а рога дѣн дѣнсѣкѣи не Преанѣлѣдатѣ шѣ де Дѣз дѣкоро-натѣл дѣлѣрат Іосѣф ал доѣлеа пентрѣ словѣзѣрѣеа мѣа деа ачаствѣ

пѣсторѣаскъ окѣрѣмѣрѣе, прекѣм шѣ преамѣлѣостѣвѣше мѣах азѣит рѣгѣчѣнеа шѣ мах словѣзѣт, дѣнѣ кѣт вѣдѣи азѣи шѣ дѣделѣе шѣи кѣарѣ дѣн преамѣлѣостѣлѣ рескрѣптѣм дѣн зѣле ѣї. Маѣс мѣе дрѣнт дѣн Бѣчѣи трѣмѣс, шѣ д вѣсѣтаѣа деакѣма ла Дѣж примѣт. (Аѣи сѣ четѣск Декрѣтѣмѣрѣе)

Rescriptulu imperatului cãtra episcopulu.

Іосѣф ал доѣлеа дѣн мѣла лѣи Дѣлѣх Дѣлѣлѣрат Рѣманѣлор пѣрѣреа азѣст, Краѣи дѣрѣлор немѣлѣшѣи, зпѣгѣрѣшѣи шѣ чѣхѣдѣи, архѣпо-вѣдѣиторѣи Австрѣи, повѣдѣиторѣи вѣсрѣндѣи, лѣтарѣнгѣиѣ, таре Прѣнѣц а Арѣеалѣлѣи, шѣ Комѣс Сѣлѣлор!

Чѣнстѣте, Крѣдѣнѣосѣлѣ, поао адеѣлѣрат Іѣвѣте! Дѣлѣт че рѣпре-сѣтаѣе та ла поѣи трѣмѣсѣ, пентрѣ лѣсарѣеа та де вѣлѣдѣиѣе, къ зпѣ-лѣнѣцѣи пѣ сѣз рѣферѣлѣит, карѣе поѣи дѣн вѣлѣт сокѣтеалѣ лѣндѣо, аѣеа рѣсѣгнѣаѣе а та преа мѣлѣостѣвѣше ам примѣтѣо, шѣ де ѣ датѣ чѣе пентрѣ траѣи ѣам рѣндѣит не ан ѣ мѣе шѣ чѣнѣи сѣте де злѣоѣи, сѣдѣи зѣмѣле дѣн кѣтѣара поастрѣ д тоате зѣледе вѣдѣи тале. Дѣтратѣта къ граѣа поастрѣ кесарѣо крѣаскъ чѣе пѣрѣреа пѣкаѣдѣи рѣ-мѣнем.

Дат дѣн четѣтеа поастрѣ Бѣчѣи Австрѣи зѣле ѣї. Маѣс аѣпѣ.

Iociv

Оѣдеѣс Барѣо а Раѣшах
ла преа мѣлѣостѣва кесарѣо крѣаскъ порѣпѣкѣ.
Алѣксандрѣ Хорѣват.

Titulus

Чѣнстѣлѣлѣи Грѣгорѣе Маѣер сѣтѣнѣкѣлѣи пострѣи дѣн лѣонтрѣ, Рѣманѣлор де лѣѣеа грѣчѣаскъ дѣн поѣшенѣиторѣиѣ пострѣи таре Прѣнѣдѣнат а Ар-деалѣлѣи къ сѣтѣа кадѣлѣчѣаска вѣсерѣка Рѣмѣи зпѣлѣлор вѣлѣдѣиѣи Фѣ-гѣрѣашѣлѣи, крѣдѣнѣосѣлѣи пострѣи поао адеѣлѣрат ѣвѣтѣлѣи сѣ се деа.

846.

Josephus II. Dei gratia electus Romanorum Imperator semper Augustus, Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae et Lotharingiae, Magnus Princeps Transilvaniae, et Comes Siculorum.

Titulus

Rdo Gregorio Major Consiliario nostro Status A Intimo, ac Valachorum G. R. in Haereditario nobis M. Tranniae Pptu S. R. C. Ecclesiae Unitorum Eppo Fogarasiensi, Fideli nostro sincere nobis dilecto.

Reverende, fidelis, nobis sincere dilecte! Representatione Tua super ultronea Eppatus Tui resignatione, horum submissa, nobis demisse relata, ejusdem Benignam habentes rationem, Tuam hanc resignationem clementissime acceptavimus, simulque Tibi pro congrua subsistentia Mille Quingentorum Florenorum annuorum pensionem applacidavimus, jussimusque, ut hi ab aerario nostro camerali a die resignationis ad dies vitae Tuae Tibi pendantur. Caeterum gratia nostra caes. regia ac principali Tibi jugiter propensi manemus. Datum in civitate nostra Viena Austriae, die decima quinta mensis Maij Anno Dni millesimo septingentesimo octuagesimo secundo. Imperii nostri Romani decimo nono, Regnorum vero nostrorum haereditiorum secundo.

Iosephus

Thadeus B. a Reischach m. p.

Ad mandatum Sae c. reg. Mattis proprium

Alex. Horvath m. p.

Scrisorea cancelariului cãtra episcopulu.

Екселенция та Дне Архиепек! Преапъдателя Амърат аз испръвѣт, ка атъпчи кжнд ва скрие да с. Скажълъ апостолическ пентръ дпгърѣеа позлъи Архиепек, къ ачелаш прилеж съ дождаеаскъ шѣ Екселенция тале каноническъ словозире, дела овлигаця влѣдичаскъ; Дечи шѣ дтрачестъ зна де грижа деспре каре д ѣѣ. зиле а лъпѣ трежъте неаѣ фост скрис, а пѣтѣ фѣ къ тотъл одѣхпѣт, къ къвѣиндъ ам врѣт а те дѣиѣнда, къ овѣчнзѣта плекъчѣне рѣмълѣнд.

А Екс. тале

Преа змѣлѣт шѣ аскълтърорѣз слагъ

Одеѣс Баро а Раѣшах

Канцеларѣш.

Бечѣз ѣѣ. Маѣз аѣпѣ.

Exme Dne Episcopo! Quum sua ssma Mattas occasione illa, qua intuitu confirmationis novi eppi Sedem Aplicam interpellatura est, canonicam aequae Exiae V. ab eppali obligamine absolutionem exoperatura sit; ejusdem sollicitudinem in aestimatissimis sub 15-ta nuper evoluti mensis ad me directis literis declaratam hac quoque in parte sublevatam perofficiose notificandum duxi, solito ceteroquin venerationis cultu perseverans.

Exiae Vestrae humillimus ac obedientis. servus
Thadaeus B. a Reischach m. p.

Viennae 15 Maij 1782.

Titulus

Wienn. Von der k. k. Siebenbürgischen Hofkanzley.

Exmo ac Rdmo Dno Gregorio Major S. C. R. et Ap. Mattis Consiliario Status Actuali Intimo, ac Valachorum Graeci Ritus in M. Tranniae Principatu Sacrae Romano Catholicae Ecclesiae Unitorum Episcopo.

per Claudiopolim

Balassalvae.

Акѣм даръ фрация мѣѣ шѣ фѣция мѣѣ! дъпъ кѣм ех одатъ ам фост де воѣ алес вълъврѣлъ ачеста каре ладѣ зидѣт ал ватжоворѣ не ел, шѣ ам дтрач каноническе адека не зше дтрачест ставл а къвѣпгътоарѣ тѣрме, кърѣа шѣ формъ ам сѣлѣт а фѣ, ашѣ акѣм пентръ адъселе причѣни, ѣаръм дпѣингеа съворнѣчѣщѣ воастрѣ адъпѣрѣ, дѣп вълъ воѣнда теа тѣ лас де стълъпѣреа ачестѣѣ Бесѣрѣчѣ а Фѣгърашѣвлѣ, шѣ ка прекъш чел дѣнтрѣ сѣѣнѣ пѣрѣнтеле пострѣ Григорѣ ал мѣѣх тѣре патрон, къ флѣрѣл чел пѣстореск ал Блѣѣ салѣ аз вѣрѣѣт трѣмѣѣде рѣторѣлор оарекънд ла Царѣград, шѣ пре алешѣ сѣѣ ѣах лѣсат д вое, ашѣ ех асѣзѣѣ не воѣ д вое вѣ лас съвѣ алѣчѣѣ д докъл мѣ повъдѣиторѣ, карѣме пентръ воѣ сѣ привѣгѣеѣ, сѣ поарте дърѣрѣле воастрѣ, шѣ че нам пѣтѣт ех, ел сѣ испръвѣаскъ. Дѣс пѣлъ съвор испръвѣ ачестѣа прип преапалтеле кесаро-крѣѣщѣ шѣ апостолѣчѣщѣ орѣндѣелѣ дѣтрѣп не преач: гѣпѣрѣрѣѣ вѣкарѣш пострѣ де акѣм Ignatie къ пѣлѣпъ пѣтерѣ дѣтрѣ тоате, ка д ѣпселе шѣ лѣкрѣрѣле воастрѣ, сѣ щѣѣ шѣ пѣлъ атъпчи ла чѣне къѣтѣ: къ ех,

къ Апостола неамъриор, іатъ тѣ жертвекъ, ші времеа десърѣііі мѣле саз адропіат: къ лѣптъ възпъ там лѣптит: кърѣреа ам плініт: крѣдінга ам пѣзіт: ші къ ачелаш Апостол, шіа ші амъ смері, шіа авѣ де пріосіт, дтрѣ тот ші дтрѣ тоате там депрінс, ші амъ сѣтѣрѣ ші а флѣтѣнзі, ші а авѣ де пріосіт ші а фі ліпсіт тоате ле почіа дтрѣ Хс чела че тѣ дтрѣще (Філ. кап 4). Нічі алтѣ міе ліпсѣше фѣрѣ пѣ-маі ліпше, сѣмі гріжеск акѣм ла ешіре ші де ал міеа тікѣлос сѣфлет департе де валѣріле лѣміі афарѣ де тоатѣ хра, ші де пізма оменаскѣ, каріле міе ашѣндоао адека ші хра ші пізма, къ ача-стѣ стѣпѣіре деодатѣ іарѣші місѣ адакѣсѣт, нічі е мінѣне: къ пре кѣм нічі о чокѣрліе нзі фѣрѣ де крѣстѣ, ашѣ нічі о тѣріре фѣрѣ пісѣіре.

Пентрѣ каріле тоатѣ еа асѣзі мѣлѣмеск ші даз тѣріре дтрѣ чеі де сѣс лзі Дпзев чед че віне аз воіт ашѣ: Мѣлѣмеск дтрѣна ші воао фрацілор ші фіілор пентрѣ тоатѣ драгостеа воа-стрѣ міе пѣпъ акѣма арѣтатѣ, іарѣ де нз ван пѣтѣт сѣлѣ дѣпъ кѣм ам врѣт, крѣдеці неаітіндіі мѣле, ші тѣ ертаці, къ ех дін інішѣ ерт тѣтѣрор: Поменіііѣв де кърѣпѣцелѣ мѣле, къ ех д кѣстѣ міеа пѣвѣвоіа зітѣ: Словозіці акѣм не вѣтрѣнзіа ровѣл во-стрѣ д паче!

Дне Дне казѣ дін черіа ші везі ші дтрѣще віа ачаста ші о спореце пре кареа аз сѣдіт дрѣпта та, пентрѣ Авраам чед ізвіт де тіне, ші пентрѣ Ісаак, ровѣл тѣа, ші Ісраіа сѣлѣтѣ тѣа. Благословеніа Домнѣліі престе воі къ дарѣ ші къ ізвіреа де оа-мені ест.

Nota. In impurulu scrisu de mâna lui Maioru, carele se afa între acte; la inceputulu acestei cuventări dupa cuventulu преачіпсітііі se vede cu-ventulu „bikari.“ stersu, — er' in purulu ce se afa acolo-si, precum si in protocolulu „Acta resignationis“ lipsesce de totu. — Eu am decopiatu cuven- tarea de pre impuru reflectandu la purulu amentitu numai intru unu locu unde este coresu de mân'a episcopului.

Dein lipsa tipografica s'a pusu: „é“ si „ea“ in locu de caracterulu ciri- licu, cu care se scrie silab'a prima in cuventulu „vede“. Totu dein caus'a ace'a s'a pusu: „ia“ „к“ si „o“ pre multe locure in locu de „o mega“, carele dein urma e intrebuintiatu fora alegere. Intru altèle ortografi'a originariului e tienuta strinsu.

C.

Cuventarea protopopului Danila dela Catin'a către erpulu.

Преа мідостіве, преа лѣмінате ші преа осѣінціте, дѣлче ал пострѣ сѣфлетеск Архіпѣсоріа ші пѣрінте!

Нѣ тѣ почіа, шіа къ адевѣрат, дін дестѣл прічене ші децѣпта дінпрезпѣ къ тот ачест ч. ші мѣлѣ обідат клер, пре кѣм сінѣр Ексц. та сѣетіші, а челор пенѣмерате, не спѣсѣ ші не маі аззіте невѣзѣте, къ дін тіперече нѣмаі патімі, че доарѣ дін веак, саз шіаі вѣртос дінтрѣ дѣтеіареа ачестѣ ч. клер. Патіміле клерѣлі ші а Ексціі тале сѣнт нешѣрїніте, кареле ноі тоці віне ле шім, къ Екс. та нѣ вѣгнѣд сеама къ віада, къ моартеа, къ трѣп, къ сѣфлет, некрѣднѣдѣці токма ші сѣлѣтатеа, дѣепнѣд ка зн дѣлче пѣрінте ачестѣ неам ал пострѣ рѣтѣлеск, дтрѣнѣсѣл ка днтро ко-равіе че сѣ дѣвѣлѣше днфортѣна Мѣрі. къ прімеждіе токма де тоарте, ка зн възп вітеаз а лзі Хс аі ошѣт, кѣм зіче Апост: дн протіва челор къ асѣпрѣ пѣвѣдіторіа, стрѣвѣтнѣд тоате хотарѣле Тірѣлі ші а Сідонѣлі ачестѣіа: дела дѣчереа ші превѣіреа врѣднѣкѣлі де велнїка поменііре Баро Клаіп влѣдіка ачестѣі Сказн, пѣпъ асѣзі зіоа ші ноантеа къ мѣлте ос-тенѣле лѣпнѣдѣте, къ чеі стрѣні пісѣмані ачестѣ ч. ші обідат клер, ка къ піше фіері сѣлѣватіче, іарна дн фрїг, вара дн зѣдѣх, къ прімеждіе дн кале, дн кълѣторіі адесе маі днчетат, дела чеі мічі пѣпъ ла чеі маі маі а стрѣбате къ днвѣдѣтѣра, а проповѣдіі Евангеліа ші крѣдінга, а децѣпта не тоці орі ксі іаз трѣвзіт фолосѣл неамзлі ші віпеле обді, а траце ла крѣдінга чеа адевѣратѣ не чеі рѣтѣціді ші дежнїаці дн зілеле рѣносатѣлі Клаіп, къ пророкѣл чед мінчінос че сѣ нѣмеа сѣлѣнт, акѣм дн зілеле ноастре къ тѣлѣзрѣріле клеветі-рілор лзі Софроніе, ші алтор протівіторі а с. знїрі, таре аі стат, пентрѣ карі дн лок де мѣлѣмітѣ ші лѣдѣ дела фраці аі авѣт хрѣ, дела пород клеветіре, дела пізмаші із-гоніре; ва пентрѣ рѣвна касі Домнѣліі, ші а шілор лзі пѣцін нѣмаі нѣ теаі жѣртвіт де възп вое.

Акѣм дарѣ чеі віне, саз чеі фрѣтос, де кѣт а пе-трече фраці днпрезпѣ кѣм зіче псалмісѣл 132; ла ачаста зітнѣ-дѣмѣ, къ тот ачестѣ ч. ші обідат клер, възі (asia) драгостеа днстрѣі-

пaтъ, петречереа дитрѣн лок а съ деспърци, каре ници одатъ нам пѣдъждѣит, почѣз зиче преа милостиве Дне, ши пѣтем зиче тоѣ, кѣм адевереще дитрѣтѣл Соломон зиканд: Фрателе каре съ аѣтореще де фрате ка о четате вѣртоасъ стѣ, ла пѣде кап 18. кѣ кѣт маѣ вѣртоасе фѣи пѣлѣ кѣнд вѣд не Пѣринтеле лор дн касъ, ла тоатѣ пѣдежде аз, ши лѣи днѣши разитъ, паз грѣжит дн фоамете де хранъ, кѣ дндрѣзпире сѣлѣт дн вреѣме де рѣзтѣѣи, съ зѣврѣск сѣлѣт арѣилѣ пѣринтелѣи съз, ѣаръ кѣнд прин оаре карева прѣнеждѣи, аз моарте, аз алтѣ днстрѣипаре, дѣши пѣерд ачел разѣлѣт ши зѣврѣ пѣринѣаскѣ, че аз алтѣ а фаче фѣрѣ пѣмаѣ а вѣрса не днчетате лакрѣми.

Ънде те дѣчи преа милостиве Дне? Кѣи не лашѣ? кѣм теѣи дндрѣт ши те дндрѣи а те деспърци, кѣм поѣи де атѣта неам ши преодѣ сѣлѣнтъ, де зп клер ка ачеста, кѣ атѣта пѣлѣдѣме де пород днподоѣит, каре доарѣ ниѣ дитрѣн Regnum асеамеѣеа нѣ съ аѣлѣ, — веѣи акѣм дн прежѣрѣтѣрѣле ши сѣрѣмстанѣиѣе зѣлелор ачестора, кѣт сѣлѣт де грѣде, веѣи фѣраѣи ши фѣи тѣи, кѣм стаѣ кѣ окѣи пѣли де лакрѣми, съ зѣтѣ ши сѣспѣнтъ, а лор де кѣтрѣ Ексѣѣи та деспърѣре, — пре чѣне вом авѣ ноѣ акѣм дарѣ днскѣрѣвеле поастрѣ пѣлѣгѣере?

Пентрѣ ачаста тѣтѣрор воѣз тѣртѣрѣи, кѣчи поаѣ чѣнстеа, лѣзѣа, ши кѣ алѣи Дзѣз ажѣторѣ ажѣтѣндѣне неѣи фост поваѣт, дарѣ пре чѣне вом чѣнстѣ? Пророкѣл тѣ днваѣт: нѣ да слава та алтѣѣа ши вѣрѣдѣнѣѣа та неамѣлѣи стрѣип Варѣх кап 7. Дѣчи дарѣ де оѣ тѣчѣ ши вом тѣчѣ кѣ гѣра, ѣнѣма рѣтѣпѣндѣсѣт ва рѣспѣнде, ши кѣ пророкѣл дн преѣлѣ ноѣ тоѣи вом кѣпта: Пѣринтеле мѣз ши маѣка мѣа маѣлѣсат пре мѣне, ѣарѣ Домнѣл ши Стѣлѣлѣлѣ маѣ лѣат. Пентрѣ ачѣѣа дарѣ а Ексѣѣи тѣле тоате зѣлеле, тот деаѣна днтрѣ ачѣа фѣрѣдѣаскѣ ши пѣринѣаскѣ драгосте, ѣзворѣте де вѣне фачерѣ, ка неѣе ѣсвоарѣ арѣтате пентрѣ рѣспѣлѣтѣреа, ла преѣд непреѣзѣте, чѣне ле ва слѣне?

Лас прѣнѣѣи съ пѣлѣнтъ крѣѣцѣарѣи карѣи дела адѣѣи нѣ ѣѣз кѣлѣтат ши нѣи вор авѣ; лас сѣрѣчѣи съ стѣе акѣма ла зѣна каре тѣтѣрор а фост дешѣкѣсѣт, ши тѣ тем съ нѣ съ днѣдѣ; лас пре чѣи кѣ неѣстерате ѣшѣанѣѣи ши днлѣнсѣрѣ, съ прѣваскѣ акѣма ла чѣла че алерга ши кѣ драгосте дѣ кѣспѣндеа де де парте; пѣлѣнтъ тѣкар ши сѣспѣне ши черѣлѣ ши пѣтѣлѣнтѣл, еѣ кѣ Дѣлѣс Фѣлѣсѣфѣл Грѣчѣлор зѣк: кареле Бозѣлор сѣи пентрѣ трѣ лѣкрѣрѣ ера ѣвѣнѣлѣт а да

пѣлѣдѣмѣтѣ, ѣ.) пентрѣ кѣ ла фѣлѣт ом, ши нѣ доѣиток. ѣ.) кѣчи вѣрѣват, ши нѣ фѣтѣе. 7.) кѣчи Елѣн, ши нѣ варвар. Амѣдарѣ еѣ дѣлѣчеле мѣѣз преа лѣмѣнате ши преа о сѣнѣдѣте Дне, лѣздѣ чѣлѣи днтрѣ тот пѣтернѣк ши а тоате дѣлѣтѣрѣл Дзѣз, пѣлѣдѣмѣтѣ фак, ѣ.) пентрѣ кѣ макар атѣѣа аѣ авѣт ши авѣаѣ пѣзѣмѣш, дарѣ ка кѣ ѣарѣва кѣ тоѣи аѣ днѣне. ѣ.) пентрѣ кѣ днп сѣнѣгѣрѣ прѣнѣѣа лѣи Дзѣз фѣинд кемат аѣ фост влѣдѣкѣ нѣ неѣкѣт, 7.) пентрѣ кѣ макар аѣ фост вѣндѣт ши днстрѣипат, нѣ теѣз пѣрѣсѣт мѣла лѣи, ши асѣтѣи еѣѣи маѣ фѣрѣчѣт ши маѣ марѣ Домн де кѣм аѣ фост, кѣ вѣреднѣк лѣкрѣѣ ѣесте, акѣма съ фѣи словод де сѣрѣѣна поастрѣ, ка маѣ пѣлѣт съ не поѣи слѣжѣи пре кѣм ши пѣдѣждѣсим Amin.

D.

Decretulu, prein care se denumescu comisarii re-gesci.

4042.

Exme Dne S. R. I. Comes statuum Praesidens, Illme item Dne Comes Cancellarie Provlis, Domini nobis colendissimi!

Ssma Sua Mattas Exmo Dno Gregorio Majer Eppo Fogarasiensi Eppatum suum ultronee resignante, virtute B. Rescripti sui Regii de 15 superioris mensis Maij a. c. emanati Clementer praecipere dignata est, ut deputati ex Clero unito pro Candidatione trium Individuorum Altissimae denominationi proponendorum ad diem a R. hocce Gbnio prafigendum convocentur eorumq suffragia per Excias Vestras Cssarios quippe illuc delegandos secundum In-structionem Altissime praescriptam recipiantur, — in cu-jus B. Jussus consequentiam datis ad Unitorum Vicarium congruis sub hodierno ordinibus quo deputatos Cleri ad diem 12-um imminentis mensis Augusti more solito con-vocet, atq praelaudatis Exciiis Vestris actum candidationis aggressuris tam ipsemet Vicarius quam Clerus Unitorum debitam reverentiam et paritionem exhibeant, reliquum est,

ut Exciae Vestrae pro sua in rebus agendis Augusto etiam Trono cognita dexteritate ad praestitutum terminum Balasfalvam comparere provinciamq benignè conceditam juxta adjacentem isthic Altissimam Instructionem exequi non graventur. In reliquo decenti veneratione perseveramus

Exciae et
Illti Vrae

obligatissimi servi
B. Samuel Brükenthal m. p.
Carolus C. Teleki m. p.

E Regio M. Ppatus
Tniae Gubernio Ci-
binii die 11-a Men-
sis Junij A. 1782.

B. Ant. Josika secr. m. p.

Titulus talis erat:

Exmo Dno S. R. I. Comiti Carolo Teleki de Szék S. C. R. Ap.
Mattis Statús et Ex. R. Gubernii Consiliario actuali Intimo ac
Statuum et Ord. trium nationum Praesidi etc. etc. nec non
Illmo Dno Wolffgango Comiti Kemény L. B. de M. Gyerö Mo-
noster S. C. R. Ap. Mattis Camerario et Consiliario Gbli act.
Intimo ac Cancellario provinciali etc. etc.

Dnis nobis colendissimis Cibinii

Ex offo.

•. ad D.

Instructiunea comisariloru regesci.

846
4042 — 1782.

Sacrae Cao et Regiae Aplicae Mattis Dni Dni Nostri
Clementissimi Nomine, Dnis S. Romani Imperii Comiti

Carolo Teleky de Szék Sacrae Cao Regiae et Aplicae
Mattis Statús et Regii Gubernii Consiliario Actuali In-
timo, nec non Statuum et Ordinum trium Nationum in
M. Tranniae Ppatu Praesidi, nec non

Comiti Wolffgango Kemény Libero Baroni de Magyar
Gyerö Monostor Scrae Cao Regiae et Aplicae Mat-
tis Camerario et Regii Gubernii Consiliario Actuali In-
timo, et Cancellario provinciali hisce intimandum

Altefatam suam Mattem Dno Eppo Fogarasiensi Grego-
rio Major Episcopatum suum ultronee resignante, hanc
ipsius resignationem clementissime acceptare, unaque Be-
nigne jubere dignatam fuisse, ut Clerus Graeci Ritus
Unitus more eatenus solito per Deputatos suos die per
Regium Gubernium Trannicum ad id praefigendo, Balas-
falvae confluat, atque trium Subiectorum Altissimae De-
nominationi proponendorum candidaturem in praesentia
Commisariorum ad id exmittendorum instituat.

Quem etiam ad actum summe fata Sua Mattas eos-
dem Dnos Comites pro Commissariis denominare, iisdem
specialem etiam pro sui directione eo impertiri jussisse
instructionem, ut in praevia Candidatione Rdos Jacobum
Aaron, Dioecesis M. Varadinensis, et Andream Zetkei
Munkacsensis Praepositos Majores, ternario Candidato-
rum numero inferendos et fati Cleri suffragiis proponen-
dos adlaborent.

In ipso vero hoc Cleri Uniti confluxu Iidem Dni
Comites specialem adhibebunt sollicitudinem, ut ille, me-
liori quo fieri poterit, ordine et summa cum tranquillitate
peragatur, neque in illo ullum quodcumq aliud negotium
tractandum suscipiatur, atq candidature pro ocyori ac-
celerata atq terminata, Clerus illico e Congregatione dis-
solvatur.

Cujus proinde Altissimae Mentis in conformitate Iidem

Dni Comites die per Regium Gubernium eatenus preafigendo se Balasfalvam conferendo praevidiam Candidationem institui facient, illamque Regio Gubernio eandem horum promoturo consveta eatenus modalitate exhibebunt.

Quibus in reliquo Altefata Sua Mtas Gratia sua Caea Regia ac Principali benigne propensa manet. Datum Viennae Austriae die 15 Maji Anno 1782.

Tadaeus B. Reischach.

Alexander Horvath.

Ambe dupa orig. dein Archivulu Metropolitaei.

E.

Propositio regionum Commissariorum.

Venerabilis Congregatio! Si dignitatem negotii, cujus nos provinciam Altissimo jussu regio in hac v. Cleri congregatione hodierna luce exequimur, altius perpendamus, quid nisi aplicam Ssmae Suae Mattis dni Josephi II Principis nostri haereditarii ac clementissimi pietatem demonstrat.

Haec est nempe inter alias illa virtus, quam altefata sua Mattas a divis suis majoribus jure quasi haereditario in se transfusam obtinuit, ac possidet, quamve pro suo in s. Unionem zelo et paterno in v. Clerum populumque unitum affectu in praesentiarum exercere volens augustam suam mentem inter alias licet arduas, quae cum novo imperio plerumque conjunctae esse solent, curas, eo praecipue convertisse videtur, ut anxiiis v. Cleri universisque populi uniti animis per spontaneam Exmi ac Rdmi d. Gregorii Major resignationem, (quam etiam benignissime sua Mattas ssma suscipit) de novo Praesule primo quoque tempore clementer provideret.

Electio itaque novi praesulis est hodiernae congregationis obiectum, quae ut propitio Dei omnipotentis numine, suae c. Mattis ad nutum universique v. Cleri et populi uniti ad vota suscipiatur, termineturque sequentia venerabili huic congregationi vi instructionis regiae nobis specialiter impertitae praeviae proponenda habemus, ut nimirum :

1-mo Pro ritu in similibus usitato tria subiecta eligantur quae et a morum probitate, et a doctrina commendata eminenti praesulis functioni, virtute, exemplo ac charitate cum incremento religionis et universorum expectatione facis instar praeesse ac praelucere valeant; suffragia autem libera, et seposito omni partium studio candida sint.

2-do Ssma sua Mattas pro paterna sua pietate et in populum graeci ritus unitum Tranniensem amore, hac quoque occasione, ubi de re magni sane momenti agitur sollicitudinem ven. hujus congregationis quoad electionem subiectorum eo clementer sublevare voluit, quod in praevia candidatione Rdos Jacobum Aron dioecesis M.-Varadinensis, et Andream Zelkei dioecesis Munkatsiensis praepositos majores (viros a requisitis ad pastorale hoc munus qualitibus suae Matti commendatos) ternario candidatorum numero inserendos, et v. cleri votis proponendos ultronee, ac specialiter commendet.

Quemadmodum igitur parte ex una de qualitibus praenominatorum Rdorum Praepositorum dubitandum minime est, ita etiam ex parte v. congregationis certissima spe confidimus futurum fore ut eadem b. hanc ssmae suae Mattis commendationem non tantum ceu regiae pietatis et singularis amoris pignus, devotione subditali amplexura, sed simul velut regium mandatum prompta quoque homagialis obsequii contestatione executura suffragiisque suis ultronee sit secundatura. Caeterum vero denominatio individui tertio loco candidandi liberis v. congregationis votis ita relinquitur, ut illud quoque a morum integritate, doctrina et capacitate probatum dignas primaria hac functione virtutes praeseferat.

His proinde pro directione et complemento v. congregationi modo praevio declaratis superest, ut omnes et singuli v. cleri in hac congregatione praesentes deputati in spiritu pacis et aequitatis, sicque prout quisque recto corde sentit sua suffragia scripto, anonymo nomine secundum catalogi seriem libere conferant; suffragia autem collata assistentibus juxta veterem receptumque morem duobus ex ordine religioso et aliis duobus e statu ecclesiastico in qualitate commissariorum per nos in templo denominandis colligantur, coramque nobis, et universo

praesente clero alta voce praelegantur, ac sincere prout cuique obtingent, (sic) et in calculum redigantur, nobisque separata demum in charta consignentur.“

La acesta propunere facuta de regimu prein rostulu comisariului Teleki, a respunsu vicariulu generale in numele clerului multiamindu cu vorbele aceste :

Clementissimam suae Mattis ssmae in nos et ecclesiam hanc propensionem, curam et sollicitudinem plane aplicam, quam ex b. altissimis ordinationibus coram lectis, et e gratiosa Ex. V. propositione clarius intelleximus, homagialis devotionis cultu veluti fideles subditos decet, suspicimus et veneramur, et quamvis nos Praesule nostro moderno utpote exmo illmo ac rdmo dno Gregorio Major contenti omnino eramus, cum tamen eadem sua Extia ex praedeclearitas rationibus nobis quidem insciis officium pastorale ultronee resignaverit, sua vero Mattas ssma resignationem hanc clementer acceptaverit, superest aliud nihil, quam ut ssmae quidem suae Matti pro clementissime indulta nobis juxta perpetuum usum et diplomaticam consuetudinem hujus ecclesiae liberis cleri suffragiis fienda novi eppi electione immortales agamus gratias, quemadmodum humillime de genu agimus, non secus et Extiae ac illmis dominationibus vestris ad hunc solennem actum altissime delegatis commissariis regiis pro gratiose data nobis instructione et exhibito patrocini sui affectu, et qua par est demissione grates referimus, unde nos nequid aut sanguinis, aut alterius cujusvis humani respectus propensio atque affectus in tanti tamque sublimis momenti negotio, a quo plurimorum salus dependet, irrepit, domum Dei continuo adibimus gratiam et assistentiam Spiritus Sancti ad dictamen sacrorum canonum porro imploraturi, atque ita dein suffragia nostra in subjecta ad tantum culmen pastorale idonea juxta rectum conscientiae uniuscujusque nostrorum dictamen collaturi. Caeterum nos et desolatam ecclesiae hujus sortem gratioso Extiae et illmarum dd. vrarum patrocinio atque favoribus interea quoque humillimeo commendamus et devovemus.

F.

Catalogulu votisantiloru.

Religiosi et eorum officia.

Rsmus Ignatius Darabonth, vicarius et causarum auditor gralis.
Rsmus Philotheus László, praepositus monasterii seu Hegumenus.

P. Augustinus Ládaj, seminarii praefectus, consistorial.	
„ Basilius Keresztesi,	„
„ Hieronymus Kalnoki,	„
„ Stephanus Papp,	„
„ Spiridion P. Fogorasi, syntaxeos profess.	
„ Parthenius Jacob, rhetorices	„
„ Benedictus P. Fagorasi, gramatices	„
„ Joachimus Papp, theologiae	„
„ Josaphat Devaj,	„
„ Germanus Peterlaki, principiorum	„
„ Joanicus Vissolyi, parvae	„

Decani.	Districtus.	Deputati.
---------	-------------	-----------

Rsmus Theod. Mihesi, Thordensis, Popa Petru ex Koppánd, P. Juan ex Röd.
„ Demet. Kassai, Kassaiensis, Popa Vasilie ex Retteg. Szovárosiensis, Popa Gabor ex O. Bogáta, P. Todor ex M. Bogáta.
„ Daniel Katonai, Katonaiens., P. Juan ex N. Czég, P. Gligor ex Buza Görgényensis, P. Urszu ex Orsova, P. Juan ex Serbenij.
„ Nic. Tatu, Szadensis, P. Juan ex Szakadát, P. Steph. ex Vestenij. Koluniensis, P. Nyikolaé ex Czikingyál, P. Maftéj ex Kertz. Resinariensis, P. Daniel parochus Cibiniensis.

Archidiaconi.	Districtus.	Deputati.
---------------	-------------	-----------

Addm. Rnd. Const. Ivanovich, A. Venecziens., P. Jacob ex Butsum,
P. Ignat ex Sebes.

Archidiaconi.	Districtus.	Deputati.
Georg Majer, Kapusiensis, P. Szand ex Gerebenyes, P. Juan ex N. Ölves.		
Nic. P. Benyei, Benyeiensis, P. Nicolae ex Panád, P. Dumitru ex Hozsupatak.		
Rádnothiensis, P. Petru ex O. Kotsárd; P. Joan ex Radnoth.		
Sövvényfalv., P. Juan ex Lepinde, P. Nic. ex Királyfalva.		
Nicol. Butján, N. Sonkutiensis, P. Gabris ex N. Sonkut, P. Vasilie ex monasterio ejati.		
Joannes Fiszkuti, Keteliensis, P. Bán ex Szász Ujfalu, P. Juan ex Szentegyed.		
Simeon Zdrengye, Töriensis, P. Kostantin ex Szászpatak, P. Samuel. ex Bago.		
Artemon Samu, Lekentziensis, P. Niga ex Ludos, P. Szandu ex Detrehen.		
Theodorus Orhá, Szamos Udyarhelyiensis, P. Jantso ez Kis Goroszlo.		
Joannes Babb, Marusiensis, P. Todor Madarasi, P. Sava ex Szabad.		
Basilus Popovits, Milvanensis, P. Vasile ex Poklostelke, P. Timothei ex Brág.		
Abrahamus Méhesi, Szomos Ujvariensis, Popa Todor ex Iklod, P. Indrej ex Szilvas.		
Gabriel Kályáni, Apafaiensis, P. Mihaj ex Szakal, P. Gligore ex Lőérd.		
Jos. Pap Szatsali, Hatzegiensis, P. Petru ex Szilvás, P. Simion ex F. Szilvás.		
Petru Papp, ex Déés Okna honorarius.		
Joannes Balamiri, Babolnensis, P. Petru ex Bakanya, et P. Dumitru ex Bábolna.		
Joannes Timandi, N. Sukiensis, P. Nisztör ex Borlá, P. Georgie ex Doboka.		
Joannes Farkas, Szépvizensis, P. Miháj ex Szépviz, P. Juon ex Sz. Domokos.		
Joannes Kökényesdi, Szantoiensis, P. Kosztán ex Szór Demeter.		
Basilus Koruly, Oláh Posiensis, P. Todor et Vaszilie ex Bojéreny.		
Arhemius Tohati, Tohatiensis, Popa Simion ex Kájla.		
Joannes Aron de Bistra honorarius.		

Archidiaconi.	Districtus.	Deputati.
Georgius Liptsej, K. Doroltziensis, P. Vaszile ex Sz. Király, P. Kosztán ex Baszesty.		
Petrus Vida, Forogoiensis, P. Miháj ex Fölpös, P. Petru ex Ludvég.		
Joannes Gradovits, Kovasiensis, P. Georgie ex Kapnik.		
Joannes Solomon, Aranyosiensis, P. Todor ex Kotsárd. P. Sim ex Dombró.		
Andreas Mezei, Haportoniensis, P. Kratsun ex Megykerék P. Juon ex Sz. Benedek.		
Georg. Popovits, Haraklaniensis, P. Juon ex Horoklján, P. Farkas ex Dobrin.		
Kosmas Enyedi, Diomaliensis, P. Nikulaje ex Nyirmező, Popa Ariton ex Tövés,		
Joannes Kalyani, Sz. Martoniensis, P. Todor ex Lomperd, P. Jakob ex K. Ölves.		
Joannes Papp, Szászvarosiensis, P. Nikolaje ex Szereka, P. Juon ex Vaidejei.		
Theodorus Andrika, Illyesfalvensis, P. Simon ex Illyesfalva, P. Todor ex A Várca.		
Theod. Nászodi, Szász Nyiresiensis, P. Vaszilie ex Sz. Nyires, P. Todor ex Benedek.		
Daniel Ungur, Méregjoiensis, P. Georg ex F. Föld, P. Gerontie ex Morloka.		
Joannes Para, Nászodiensis, P. Giraszim ex Majer, P. Mihaily ex Rusinnuncozi.		
Alexander Fiszkuti, Bistricziensis, P. Nicolae ex Borgo, P. Mihail ex Galatz.		
Alexander Fogarasi, Somkorekiensis abs, P. Todor ex Cs. Keresztur, P. Nicolae ex Kaján.		
Petrus Popovits, Somlyoviensis, P. Nicolae ex Somály,		
Macabaeus Kantor, Strazsensis, P. Miháj ex Sospatak, P. Opre ex Sztrázsa.		
Joannes Kloncz, Kalboriensis, P. David ex Boholecz, P. Joan ex Bürgös.		
Emanuel Mitarka, Köhalmensis, P. Jonásk ex Soná.		
Trailla Popovits, Inokfalvensis, P. Pásk ex Gerend, P. Kosztán ex Détése.		

Archidiaconi.	Districti.	Deputati
Theodorus Almási, Budensis, P. Joán ex M. Matskás, P. Simon ex Báts.		
Michael Papp, Erdőfalvensis, P. Stephán ex Monostor, P. Nikolaj ex Sz. Király.		
Basilus Masóvits, Egeresiensis abs. NB. hic ad nullam Synodum comparuit.		
Matheus Papp, B. Vároliensis, P. Görg ex Figa, P. Iván ex Bretye.		
Stefanus Rotsi, Padsagiensis, P. Sintion ex Styopi, P. Todor ex Hagymás.		
Artemius Lemnij, Somfalvensis, P. Joanikie ex Simontelké, P. Kratsun ex Nétz.		
Demetrius Takáts, Krasznensis, P. Georgie ex Peretseny.		
Basilus Papdán, T. Sz. Kiraliensis, P. Aléxa ex Berend P. Leontie ex Sz. Király.		
Michael Eremias, Háromszekiensis abs: dicitur apostatasse.		
Joannes Ferentz, Aronyenziensis, P. Vaszilye ex Bébény.		
Tyron Dragosi, Albensis, P. Juon ex Igen, P. Todor ex Fényes.		
Demetrius Kajan, Abrudensis, P. Thoma ex Lupsa, P. Vaszile ex Lupsa.		
Georgius Petrask, Fagorasiensis, P. Sandru ex Skorej, P. Juon ex Besimbak.		
Joannes Fölep, Remetensis, P. Todor ex Szekeseny, P. David ex Kolczire.		
Inspectores.	dto	dto
Thomas Papp, Mediensis, Popa Andre, et P. Stephán ex Lodromany.		
Stephanus Alomori, Dalyensis, P. Juan ex Dalya, P. Kosztantin ex Kut.		
Joannes Papp, V. Hunyadiensis, P. Todor ex Seulesti, P. Thoma ex Soszény.		
Notarii.	dto	dto
Stephanus Balomiri, Sabaesiensis, P. Györg ex Sz. Biány, P. Száv ex Vizokna.		
Emanuel Nyagoé, Örmenszékienis, P. Grigorie ex Guszú.		
Joannes Erdélyi, Kiskerekiensis, P. Candid ex Saldorff.		

Jurati.	Districtus.	Deputati
Iobus Papp, Illyiensis, Popa Dumitru ex Illyia, P. Juon ex Bukurest.		
Zacharias Papp, Dobrensis, P. Petru ex Dobra.		
Arsenius Popovits, Holmagiensis, abs.		
Michael Timár, ordinandorum professor.		
Michael Papp, parochus Balasfalvensis.		

A d a u s u.

Impreuna cu Actele Sinodului dela 1782 merita a se tipari si epistol'a episcopului G. Maioru, prein care raspunde cancelariului anlicu, candu l'a provocatu, se se lase de episcopia. Ea se afla in fruntea colectiunei „Acta resignationis“ si suna asiá:

Exme et Illme Dne L. Baro Cancelarie Aulice Dne et
Patrone mihi Gratosissime Cldme!

E gratiosis Extiae V. sub 13-a Maii (pote: Martii) ad me literis mihi vero 7-ma praesentis primum redditis intelligere licuit Mattem Suam Ssmam e re servitii fore invenisse ut ego Eppatus resignationem erga pensionem annuam mihi clementer determinandam altissimo conspectui submittam.

Quam voluntatem Altissimam, quantum meam indignam concernit personam nihil moror, sed profundissima cum gratiarum actione homagialique devotione ultra amplector, veneror, exosculor, atque Eppatui meo, pro cuius spirituali incremento vires omnes, honorem, vitam ipsam exposui, sacravi, ac ipso prope sanguine rigavi, cernuus resigno, eo quidem aequiore animo, quod per eandem Ssmam Mattem ita providentia Dei, in cuius manu cor Regis est, dirigente et movente de septenni exilii mei loco clementissime eductus sim, et fuerim, quod fui.

Quantum vero sponsam Ecsiam attinet, ne quid ei exinde triste accidat, vel quid forte detrimenti eveniat, humillime supplico, ut

Quam ego plerissimis semel Cleri suffragiis Populique voce expetitus ac electus, Apostoliceque nominatus, ac per S. Sedem confirmatus consequenter Ecsiae huic eo tum viduae. Eppus canonice sim factus, liceat mihi per gratiam c. regiam sponsae meae Ecsiae in conformitate Altissimae Voluntatis valedicere, ac aequè canonice renunciare, ne mercenarius fortasse ac non legitimus Pastor fuisse videar.

Porro

Communi rumore paulo ante circumferebatur, imo et certis relationibus referebatur, eam ad Excelsam Cancellariam Hungarico Aulicam dedisse resolutionem, ut ego ad Eppatum M. Varadinensem et D. Eppus ejas ad Fogarasiensem transiret; per hoc sane et Ecsiae utriusque bono et characteri meo Eppali condigneque meritorum et indefessorum a teneris laborum meorum pro tanto hocce Publico locatorum rationi amplius consultum fuisset; tunc etenim sicut mea vivendi, agendi, regendique ratio et innocentia alibi gentium inter catholicos hominesque a partium et praecipue nationalitatis studio alienos, intra breve tempus procul dubio eluxisset, ita partialitas Trannorum ex mero religionis odio es jurium eppalium, clerique ad vim sacrorum c. reg. Diplomatum subsecutarumque b. ordinationum exigentiam instituta tuitione, enata, et exinde adversus omnes Antecessores meos continue vigens invidia et aversio certo certius cum translocato quoque Eppo aequè brevi in apricum prodisset, itaque Augustissimus facile certoque penetrasset causas ob quas nec ego ipse, nec reliqui in Trannia Antistites adeo pro domo Dei, Unctique eius zelantes, summumque servitium ad quam-

vis occasionem fideliter promoventes, pacem hic et concordiam assequi valeant, valuerintque. Ceterum

Ego ad benignissimam Suae Mattis Ssmae voluntatem me totum compono, et munificentissimae gratiae c. reg. plene committo, una et speciali Ex. Vrae patrocínio, totiusque Excelsae Cancellariae favoribus intime commendo; utque pro his omnibus debitas Augustissimo gratias coram agere, ac sacram c. reg. dextram de genu in vita adhuc ultimo desvaviari laetusque dein obire per idipsum Exiae Vrae patrocínium valeam, iterum iterumque instantissime orare sustineo aeternum emoriturus Balasfalvae 15-ta Aprilis 1782.

Ex. Vestrae

humillimus et obsequiosissimus servus

Eppus **Greg. Major** m. p.

Nota. Dupa originariu, carele se afla in Archivulu Metropolitiei impreuna cu programulu sinodului, in care s'a alesu Rednicu. Programulu are datulu: Blasiu 9 Juniu 1764 si contine si unu formulariu pentru siedulele de votisare, asiá:

Es n. N. nrot. deza N.

Es n. N. denstársu din enapficia .

(A: II:)

(dupa instructiunea cuprensa in programu pecetulu asiá trebuia se fia pusu cátu cele de pána aci se cadia sub elu si se nu se pota ceti; era cele urmatoria se se desvelesca in Sinodu.)

азер нентрз ення Фьгърацъзъи нъ ч. н. N. din N.

IV.

Alte Acte electorali.

A. Dein 1764.

Epistol'a tesaurariului cátra vicariulu despre concederea alegerei.

Rssme dne gralis Vicarie! Hodierna ordinaria supervenit clementissimum suae Mattis Rescriptum, in quo clementissime jubetur, ut in locum pie defuncti, dum viveret, episcopi Fogarasiensis, modalitate antehac observata in praesentia commissariorum ex parte r. Gubernii et alterius, (sic) a ven. Clero Unito tria subjecta pro eppo candidentur et benignissimae denominationis sine eidem suae Matti Ssmae quantocyus repraesententur. Quam b. Resolutionem Rssmae D Vestrae dum pro consolatione significarem, una et informari peto de termino praefatae candidationis instituendo, ut eundem r. Gubernio in futura profesta sessione guberniali proponere valeam. Praestolabor proinde Rssmae D Vestrae responsum. Qui in reliquo solita obstia maneo

Rssmae D Vestrae

paratissimus servus

Ig. Bornemissa de Kaszon m. p.

Korneczel 5 Junii 1764.

Titulus:

Rssmo dno Athanasio Rednik Ord. D. Basilii Magni, et Ven. Cleri G. R. Uitorum Generali Vicario, Dno colendo. Balasfalvae.

B. Dein 1751.

Epistol'a monachiloru dein Blasiu cátra doi frati, ce petreceau in Vien'a, in caus'a alegerei.

Charissimi Fratres! Innotuit jam vobis, prout non dubitamus, resignatio Illmi d. Klein, post eamque suae Mattis ad V. Clerum pro nova trium candidatione clementissimum rescriptum, quod eo majori cum gaudio recipimus, quo magis et magis sua Mattas ex materno suo in clerum et populum nostrum affectu nostra jura confirmare intendit: nam per hoc rescriptum anni eurentis 30 Augusti emanatum benignissime indulisit, ut in praesentia duorum regionum commissariorum, utpote illorum DD. Davidis Mariaffi et Petri Dobra, v. Clerus solemnitate et ritu hactenus rite observato, seposito partium studio, liberisq' suffragiis ad acephalum hunc Eppatum tria apta, idonea, ac tanto muneri paria subjecta candidet, et pro clementissima Suae Mattis electione medio I. Status Catholici, adjecta ejusdem demissa informatione ac opinione humillime submittat: nec enim vult

diutius Sua Mattas, ut v. Clerus et populus in spiritualibus aut temporalibus quopiam afficiatur detrimento.

Optime fratres, nam sua ssma Mattas confirmat jus usumque nostrae Ecclesiae Graecae, quem a graecis imperatoribus quondam Joannes Cantacuzenus imperator a seque violatum aliquoties, vehementer dolebat, dum in oratione sua ad eppos synodaliter congregatos clare fatetur, ubi ait: „in eppis eligendis usu venit. Cum namque sciamus nefas esse nos prius animo decernere, cui Ecsiae imperium committere velimus, postea nugantes aperte, et Deum irridentes, sinere vos supernam invocare gratiam et nos eum eligere, quem ipsum multo ante non verbis tantum, sed opere ipso insuperelegeramus, nihilominus male et stulte sumus audaces: quod a me non solum factum est saepius, sed et a superioribus Romanorum imperatoribus, si non omnibus, at certe pluribus.“ proinde dolens de suis actis restituit Ecsiae Graecae veterem libertatem, ut tres per electionem Clerus proponat, ex quibus unum imperator dein in pastorem nominet: prout haec inveniuntur in oraone ejusdem imperatoris, quae habetur in Archieratico Graecorum auctore Isaaco Haberto Parisiis impresso pag. 482, quod pro majori uberiorique sua informatione in Bibliotecis Viennensibus exquirere et perpendere potest.

Et quoniam sua Mattas ssma clementissime mandat quantocius fieri candidationem, Rdmus d. Vicarius Generalis jam etiam currentales ad v. Clerum pro 4-ta Novembris stylo vet. anni cur. pro comparatione ad Synodum de ea candidatione tractaturam expedivit, pro quo termino et nos hujus Monasterii Balasfalvensis Religiosos per literas, prout moris est, invitavit, et merito; nam eligitur eppus pro hac fundatione eppatus fogarasiensis,

vi cujus fundationis anno 1738 mensis Augusti die 21 emanatae huius monasterii Religiosi Capituli loco et canonicorum habentur, proinde vi harum majus prae reliquis praesulem eligendi jus nobis competit; de usu etiam graecae Ecsiae monachi magnam Cleri constituunt partem, prout Leo Allatius Romae impressus in opere de 8-va Synodo fatetur.

Proinde cum reliquis et vos vestram candidationem seu votum prout Spiritus S. quemque vestrum illuminabit scriptotenus pro termino praescripto per notarios pro illa actione deputandos aperiendo in illa actione transmittite, ad eosq vestras literas nostris inclusas dirigite, neq in longum tempus rescribere nobis differatis.

Quantum vero vota pro hac actione electionis danda ab unoquoque concernit, sua Mattas satis in hoc suo clementissimo Rescripto innuit, dum ait: idoneum, — in spiritualibus et temporalibus — ne diutius orbatu praesule; ex quibus satis colligimus debere esse idoneum pascendi clerum et populum verbo Dei, et in temporalibus succursu; idq in actu secundo talis requiritur, prout loquuntur philosophi, nam qui in actu primo est idoneus, seu potest esse tantum idoneus, hic et nunc tamen non est idoneus, ad candidationem horum trium intrare non posset, pp (propter) verbum diutius, nam cum tali adhuc diutius contra voluntatem suae Mattis et piam intentionem orbatu adhuc existeremus praesule idoneo, pastoreque in spiritualibus et temporalibus nobis profuturo: talem in actu primo tantum idoneum et jura canonica excludunt. Ad hanc in actu 2-do idoneitatem vi decreti Leonis 4 pont. cap. 5. et vi can. 19. Conc. Trullani requiritur in Eppo vi ipsius officii in ipsius ordinatione secundum utrumq ritum clare expressa immediata per se ipsum principaliter exercenda obligatio docendi primum clerum sua munia, deinde populum omnibus diebus dominicis et festivis, imò etiam alijs diebus; adeo ut dictio eppi ad populum pluris habeatur, quam sexcentae aliorum quantumvis

exultae orationes et elaboratae, prout Archieraticon graecae Ecsiae, seu liber pontificalis superius citatus pag. 91 habet.

Hinc ad electionem officialis in graeca Ecsia secundum Bullam Leonis X. et Clementis II. pontificum de ritibus Graecorum requiritur, ut talis sit ipsis Graecis gratus et per ipsos eligatur Graecos, ex quo graecus vir, melius graecos mores novit quam latinus: Quos inter ritus secundum Bullam Innoc. 4 datam ad regnum Cypriae praecipue horarum canonicarum et missarum officii secundum distinctionem temporum exequendorum notitiam officialis graecus habere debet. Latinus vero (praecipue ignorans ritum moresque graecos) Graecos Latinis nequit regere moribus: prout S. Stephanus Rex Hungariae in l. I. Decr. cap. 8. ad S. Emericum clare fatetur.

In hoc vero Ppatu secundum piam piissimi quondam imp. Caroli VI-i fundatoris nostri intentionem in fundationalibus expressam ad promotionem S. Unionis apta subjecta requiruntur Personae, quae idiomata in hoc Ppatu necessaria videlicet valachicum et hungaricum calleant; et ideo inter conditiones ad officium praesulis in nostra Ecsia requisitas adjecta etiam est haec: ut lingvam populi cui praeficiendus est, familiarem habeat, adeo ut agere cum suis absque interprete possit, sacrasque scripturas ex suggestu facile in lingvam vernaculam interpretari: prout in quodam authore etiam latino Eusebio Renaudotio de Liturgiis orientalibus tractante, Parisiis impresso pag. 400 tomi I-mi reperitur. Et merito; nam quoniam necdum cum plena conscientiarum quiete status S. Unionis hic in Ppatu sedatus sit, necessarium erit praesulem habere, qui pro sedatione conscientiae populi, lingua eorum vernacula Valachica cum iis communicare queat, Clurusque noster ex majori parte ignorans aliud idioma praeter Valachicum, confidentius sua negotia praesuli futuro proponat per se quam per interpretem.

Quod bene praevidentes in Hungaria Magnates articulum etiam condidere, quo beneficia eccae et dignitates extraneis iisq, qui Hungariae non essent nationis, conferri non posse decreverunt: ne propter non intelligentiam idiomatum et sermonum vicariorum, ipsi causantes tam interpretibus, quam etiam procu-

ratoribus eorum superfluas solutiones facere; potissimum vero, ne in responsionibus eorum, medio interpretum fiendis, deviare, causam quoq ipsam amittere cogantur: prout art. 35 anni 1500 in corpore juris habetur: haec reperiuntur in libello cui titulus: praerogativae clero Ungariae competentia authore Ladislao Szöreny Posonii a. 1729 impresso.

Accedit et illud, quod saepius contingere potest, ut cum quis casum suum Sedi applicae reservatum pro absolutione non nisi praelato suo notificare possit, idq per se et non per interpretem; si eo in casu praesul ignoret idioma poenitentis, poenitens multas pro quietatione et tranquillitate sollicitudines subire deberet, ut pote medicum, quem habere deberet, non inveniens.

Cum igitur tam clementissimum suae Mattis Rescriptum habeamus, ut liberis suffragiis tradamus nostras animas regendas praesuli futuro per liberam trium electionem; quod etiam S. Scripturae 2 Cor. 8 v. 5. conveniens est, ubi laudantur a b. apostolo, qui se ipsos dederunt primum Deo, deinde ipsi apostolo propter voluntatem Dei: qui etiam suam erga eosdem obligationem ostendit dicens 1 Cor. 9. vae mihi, si non evangelizavero: conveniens item juri canonico utriusque ritus: nos proinde cum clero eligamus tria, prout mandatum est, idonea quae per se imediate possint suum munus exercere, prout loquitur Trid. ses. 7 de reform. cap. 3, taliaq quae nobiscum cum clero videntur licet et populo diutius conversata sunt, prout Gregorius M. cap. 3 loquitur: easq personas, quae aut jam professae sunt ordinem religiosum S. Basilii, aut profiteri jam determinarunt, prout de jure graeco juxta superius citatum Renadotium pag. 402. et saepius in eadem dissertatione annotavit, ipse etiam Leo Allatius in libello de 8-a Synodo similem in modum expressit; quae 8-a synodus eos, qui in monachos attonduntur ut eppatus honorem nanciscantur, vocat ambitiosos ideoque rejiciendos.

Quos S. Canones et alios, si observaverimus, et a Deo O. benedictionem, et a sua Matte ssma gratiam nobis spondere possumus, prout illius eppus Klein in suis ad clerum et nationem literis ex clementissimo suae Mattis mandato in rescripto moderno expresso per Rdmum d. Vicarium ad clerum universum mittendis nos hortatur.

His ita peragendis, in consecratione eppi futuri per clementissimam suam Mattem caeo r. nominandi forma de ritu supra consecrandum recitanda a consecrante optime conveniet, haec videlicet: electione et comprobatione Deo dilectissimorum sacerdotum hujus Dioecesis — divina gratia — promovet N. Rdum Hieromonachum etc. Nosque vicissim cum toto populo cum gaudio ter *ἄστος*, seu dignus decantare poterimus.

Haec vobis fratres notificanda duximus, non ut vos doceamus, verum si bona essent speramus fore, ut vestra etiam comprobatione majus robur et effectum habeant, quae proinde sternite ubi opus fuerit et utile judicaveritis, ut dum facta electione a v. etiam Clero preces et instantia Viennam venerit, locum stratum invenire queant; ante omnia vero preces ad deum, prout in commissis habemus, fundite, ut Deus provideat huic Ecsiae de pastore, qui suam gloriam promoveat, sacrae item Unionis sit pro emolumento, prout piissime semper intendebat et ad hoc usq tempus intendit Aula. Cibinio aliquas ad vos dederam literas, facite, ut commissa exequamini, S.que Clymacum emere nullatenus negligatis. His nos in preces vestras commendamus et manemus

Balassalvae 8. 8-bris 1751.

servi humillimi et fratres
Religiosi fundaonis caeae r.
Balassalvensis.

Adausu de alta m̄ana: **P. S.** Electio haec probabiliter instituetur sicut et debet, juxta omnem modum, quem s. canones de praelati ecci electione agentes praescribunt: praesertim modum eligendi per scrutinium. Hinc cum suffragia sint in ipso scrutinio secreta et singillatim danda minime possunt votum suum in literis exprimere, siquidem illae debent prius inspici a capitulo, num sint authenticae et manu vestra exaratae, consequenter votum

et suffragium vestrum non esset secretum. Ad evitandum ergo ejusmodi canonicum defectum operae pretium erit precise suis literis auctoritatem omnem concedere procuratori quem constituere loco sui volunt et debent: ut is nomine vestro suffragium cui vellet prudentissime et sanctissime in Dno judicaret, det. Cum responso properate.

Adausu de m̄an'a antania:

Tuas 28 7-bris ad me datas his finitis percepi. De negotio Voilensis sacerdotis occisi I. D. Director facta per cancelistas legali authentica relatione credo nos, et apud quos negotia nostra tractantur, informabit, qui etiam ex commissione In. Status catholici negotium hoc urgere legaliter jam exorsus est. De facto inquirunt ibidem cancelistae; credo etiam Rdms d. V. de hoc negotio ad te aliquid daturus est.

Nupernas tuas literas Rdms percepit. Quae a nobis uni vestrum scribimus, utriq esse nota volumus. De libris scripseram tibi, ut aliquos mihi cum suo aequivalenti pretio perscriberes, tardas negotium. Fac me igitur quantocius certiozem S. Thomam Aquinatem et S. Nilum abbatem emas ad fidem Rdmi d. Vicarii, qui de rei mai afaa n̄ Montanije d̄k̄ cea mai k̄m̄epi.

Ex nostra visitatione multa scribere data occasione potuissem, haec pro vestra et quorum interest informatione vobis perscribo: Coronenses Bulgaro Valachi (apud quos eramus) qui sub illmo Athanasio eppo erant eidem subjecti, hoc anno ibidem Viennae vobis inscientibus obtinuerunt decretum, ut libere etiamsi Unionem non profiteantur, fungantur eorum sacerdotes Coronae in suburbio, qui antea nunquam tali decreto gloriari poterant, cum usque ad illum Pataki eppum semper subjecti erant nostro Veneczensi Archidiacono, et illum Pataki etiam accesserant. Verum quibus artibus effecerunt, longum esset narrare (non tamen legaliter) se subjecerunt Carlovicensi eppo, nos tamen semper nostrae jurisdictioni eos subijcere conabimur, sicut et antea erant; hi enim nostros vicinos unitos

variis artibus ad defectionem adducere conantur, illegalia matrimonia sustinent in quiete, et alia quibus tamen s. Unionem ex libris Valachicis ostendimus, et eam in conspectu nostro quidem confessi sunt esse doctrinam S. Patrum, aliter enim respondere non poterant et quibuscumq; eam declaramus negare nequeunt. Incidimus enim in libros antiquos valde in Valachia impressos, in quibus clare s. Unionem invenimus, quos nec illi negare possunt. Haec ubi opus fuerit, narrate.

Nota. S'a copiatu de pre originariu, carelo se afla la editoriu.

V.

Actele sinodului
santei baserece unite a Fagarasiului

tenutu

la Blasiu in 14 Maiu cal. nou,

a. D. 1742.

Generalis Sinodi Anno 1742

*die, juxta vetus Calendarium 3-a Maij juxta novum 14 ejusdem Balasfalvae in aedibus Ep-palibus celebratae *)*

Acta.

1. Post exhortationem Illmi D. Eppi salutarem ad S. Synodum factam, et brevem Rdmi D. Vicarii Benyensis responsionem exhibuit Illmus D. Eppus quaedam Ssmi D. N. D. Benedicti divina providentia. Papae 14 per S. Nunciaturam submissa Brevia Apostolica, quae quoniam multa ac proluxa sunt, privatim legenda prius judicavit S. Synodus.

2. Lectum est Decretum Suae Mattis intuitu Adm Rdi Patris Theologi, Josephi Balogh e S. J.

3. proposita sunt ab Illmo Dno Eppo haec puncta: 1 ratione pecuniae pro Monasterio appromissae. 2-do ratione constituendi Syndici ex clero qui adinstar Directoris vel VComitis procedat in causis. 3-io raone futurae Diaetae, qualiter Cleri in eadem tractanda sint negotia.

Ad quae absente Illmo D. Eppo et R. Patre Theologo, аз сокотит С: С:

*) In margine stà scripsi; „NB. absentes a Synodo: прот: Станчъ дела пръръ, Овнцъ дела сорват, Иоанъ дела хворхеи. — пентръ Тарца аз фост Жьратъ — пентръ ковъшанъ аз фост фечоръ.

ad 2. а. пентръ Пър. патер ъеолог сокотит С: С: De vreme че д Декретъмъ ачеста днъдатеи крѣясеи съ фаче мендия Дипломѣ а в. днъдатеи орекнд днърат Леополд, шѣ лънд Дзех Бѣржнѣ С: С: карѣи доаръ аз авѣт кѣпо-щѣнцъ де ачѣ Дипломѣ, С: С: сокотит съ съ чѣѣа ачѣ Дипломѣ in originalibus де Фацъ, ка съ вазъ шѣ съ съ лѣми-нѣзъ маѣ вѣне, че кѣп аз фост рѣндѣит лѣнѣ Архѣеръ шѣ ч: клеръ зп ъеолог, апоѣ съ ва фаче сокотинцъ де свѣршѣит.

ad 3. в. пентръ ванѣ С: Мънѣтѣрѣ сокотинца С: С: ѣacle ачаста: ванѣ карѣи саз сѣржнѣ пѣнѣ акъм шѣ нѣ саз дат де времѣ че ачастъ фѣндациѣ ѣacle сѣп контрадѣкциѣ, шѣ дѣнѣ кондициѣ сѣпт карѣе аз фѣгѣдѣит ч: клеръ ачѣ ванѣ, нам довѣндѣит нѣче о тѣжнѣѣаре, пѣнѣ вом довѣндѣи евик-циѣ съ съ дѣе ла тѣжна перценторѣлор рѣндѣѣѣи. ѣаръ карѣе нѣ саз сѣржнѣ шѣ сѣпт арѣнкаѣѣи, съ съ сѣржнѣгъ дѣрекнѣ кѣ тоате рецѣнциѣ анилоръ трекъѣѣи шѣ съ съ админѣстръ-лѣѣаскъ ла тѣжна перценторѣлор, пѣнѣ прекъм маѣ сѣс саз дѣсѣмнат вом довѣндѣи евикциѣ шѣ дѣнѣ ачѣле кондициѣ консолациѣ.

ad 4. г. С: С: кѣ о ѣнѣмъ шѣ кѣ зп вокш съ ашезъ пе ачаста, кѣм д сѣборъл мѣк, де ва екдѣдѣлѣи врѣп прѣот д чева, ч: прот: лок: съ рѣндѣѣаскъ ом карѣе съ пѣраскъ, аз дѣсѣшѣ прот:, де ва врѣ сѣл пѣраскъ. ѣаръ д алѣнѣл врѣнѣѣи ч: прот: де ва фѣ ѣнѣсъ съ съ процѣквѣлѣѣаскъ, пентръ атѣнѣѣи Мър: D: Владка кѣ прѣ ч: вѣкар. съ рѣндѣѣаскъ пе чѣне ва сокотѣ врѣднѣк де ачѣ трѣвѣ; алт сѣндѣк съ нѣ съ рѣндѣѣаскъ, фѣнд кѣ пѣнѣ акъм ачест обѣѣаѣнъ нѣз фост д ч: клеръ кѣ съ фѣе сѣндѣк. Амѣж-дѣреа алтѣ обѣѣаѣнѣри, карѣе пѣнѣ акъм нѣз фост д клеръ, съ контрадѣкѣлѣескъ съ нѣ съ факъ.

ad 5. д. De ѣнѣсъ сокотѣ С: С: кѣм ла ачастъ вѣ-тоаре Дѣѣтъ съ фѣе лѣнѣгъ M. D. Владка прѣч: вѣкареш, карѣи пентръ кѣлѣѣѣалъ прекъм саз фост ашезат маѣ днѣнѣте съ аѣвъ талѣрѣ; дѣсъ тѣмѣлѣндѣсъ а зѣбовѣ д Сѣвѣѣѣ времѣ мѣлѣтѣ

Делівератзм.

Де време че ч. прот: Аврам іасте ом пѣмеш, ші кз рѣзи-денціе, нх саз кѣзѣт сѣл сорочаскѣ д тѣрг че де акасѣ, ші Фѣрѣ ачѣіа нѣмаі зѣ рѣізіш аз фост іскѣлїт; нх стѣ сорочаѣа, пенѣрѣ ачѣіа Попа Іаков сѣ сорочаскѣ де ізнов дѣлѣ овїчаіш ші пе лѣѣе не ч. прот:

Казжа поні Дома деіа Братеі дпротїва ч. прот: Арон дїа цїкїа-деал, ші П. Іліе дїа нѣмїтѣл сат Братеі. попа Дома аз дат пе ларг жалба д інѣанціе, каре саз четїт д Фаѣа сѣворѣлї. прот: тѣгѣдї кѣ ел ар фї дат пе попа Тома д тѣпа челор дїнафарѣ, кѣткѣ сѣлѣрѣрїе каре аре деѣа сѣтени іар венї дѣлѣ порѣпка ші воїа лї. Нѣлѣченїа п: Іліе ел ам скосо деѣа Мѣрїа та, дѣтра честа кїа сѣ тѣргѣ ла Мѣрїа та кѣ че деѣа алт Архїереѣ, ші пе врѣнд а тѣрѣе; ел лат опрїт де понїе.

Делівератзм.

Ч. прот: Арон деѣа цїкїадеал сѣ тѣлѣтїаѣе де сѣшїціа пенѣрѣ нѣлѣченїа п. Іліе. іарѣ попа Тома пенѣрѣ сѣлѣрѣрѣе каре аре кѣ ачѣі оатени ші Дїмї дїа Медїеш сѣ каѣте пе Мѣр. D. Влѣка ші прѣ цїнѣтїтѣл патер деолог ла Сївілс кѣ інѣанціе, ші сѣ ва да лѣкѣрѣ знде сѣ ва кѣвїні.

Acta Diei Tertiae.

Саз четїт д Фаѣа М. D. Влѣка ші а ч: патер деолог нѣлѣтѣлѣрїе зїлїе а доаоа. Іарѣ ешїнд афарѣ ч. патер деолог саз четїт форѣмѣла жѣрѣтѣлѣлї пенѣрѣ патер деолог, ші де tot C: C: mare саз апроѣлїт. Дѣлѣ ачѣіа патер деолог аз дат рѣспѣлс д скїсоаре, черѣнд д скрїсоаре сѣ ісѣ дѣ форѣмѣла *juramenti*. Ла каре C: C: іаз рѣспѣлс прїа чч: прот: Георге Добреанѣл ші ч: пр: Ласкѣ деѣа Бѣргїш кѣ ісѣва да *in coria*. Прекѣт жѣдекѣ сѣ сѣ дѣ.

Д претензіа прѣч. вїкареш Ніколае Беїанѣл деспре патрѣ сѣте де Флїдї каре претендѣлїаѣе кѣ іар фї дат лї Боер Френз ка сѣї трїмїцѣ Мѣрїї сале ла Мѣпкач, сокотї C: C: дтрачеста кїа.

ч. Клер шїе кѣ tot че саз арѣкат аз шї dat денлїа знде саз кѣвїніт, пенѣрѣ ачѣіа нѣсѣ кѣпоаѣе dator; дсѣ пенѣрѣ маї вѣлѣ черчетарѣе, шї лѣмїнареѣ ачѣдїї претензії сѣ порѣлѣѣе, кѣт tot ч: прот: шї рѣтѣшїціле рѣлѣлїсадїлор прот: ла алт C: Mare сѣшї адѣкѣ тоате кѣїетанціїле деспре тоате арѣлѣрїе дїа рѣлѣлїсарѣе влѣкї Мѣр: Потокї, пѣлѣ д венїреѣ Мѣр. D. Влѣка Інокентїе амїждїреѣ шї прѣч: вїкареш претенденшїл, шї алдї перценторї дїа ачѣіа време сѣшї адѣкѣ кѣїетанціїле знде че аз dat, че аз фост пердѣелїт ла тѣпа са. аша лѣмїнжндѣсѣ де сѣлѣршїт сокотїцѣ сѣ ва фаѣе пенѣрѣ ачастѣ претензіе. *)

Д казжа М. D. Іоан Інокентїе Клаїа влѣдїка Фѣлѣрашїлї. дпротїва ч: прот: Гавор деѣа Совареш.

Делівератзм.

пенѣрѣкѣ кїар сѣ кѣпоаѣе дїа облїгаторїа ч: прот: деѣа Совареш, кѣт кѣпоскѣлїдѣшї грешала шї вїна дїа вѣлѣ воїнда са саз легат а плѣтї ачѣ сѣтѣ, ла каре тїлостївїндѣсѣ Мѣрїа са аз фост кондесцендѣлїт, нх ісѣ дѣ ешїшїе ка сѣ тѣі влѣлѣлїаскѣ, че нѣ-маї Мѣр: лѣлѣлѣ нѣтѣреѣ облїгаторїї аре вое афаѣе екѣкѣлїе де плїа де пе Молїтва сѣ. шї нефїнд сорочїт акѣт ла ачест C: C: нѣ-мїтѣл прот: рѣлѣлїе д цїнѣсте са, пѣлѣ ла алт сѣвор шї атѣлї фї-їнд пе лѣѣе сорочїт сѣ ва фаѣе жѣдекатѣ шї пенѣрѣ ачаста.

Пенѣрѣ попа Паск дїа Мїнїш.

Делівератзм.

Де време че попа Паск дїа Мїнїш аз дїдрѣлїнїт несте опрїреѣ ч: прот: локѣлї, шї Фѣрѣ влѣгословенїа Мѣр: D. влѣкї аз (sic) слѣжї чѣле преоцѣлї, сѣ сѣ нѣе д прїнсоаре пѣлѣ ва плѣтї вїршагѣл овїчлїт, шї нїче одатѣ сѣ нѣ сѣ словозѣлѣ ла сѣлѣба преоцаскѣ.

*) La margine: „NB. прѣч. вїкареш Нікѣлае Беїанѣл д Фаѣа C: C: Mare протѣлѣлї, кѣт чч: прот: сѣшї адѣкѣ кѣїетанціїле, прекѣт саз дат ресолѣлїа; неадѣлїнд, атѣлї сѣ нѣсѣ опѣчаскѣ finalis resolutio маї нѣлїндѣсѣ ла алт термїнлїш пенѣрѣ неадѣчереѣ кѣїетанцілор. iterato protestatus.“

Кажа ч: прот: Basilie дела Фьгъраш, ut A. дпотрива попи
 Иоан Хъра ші попи Иоан Ешанъя дела Сѣмъята де жос ut II.
 А. аз дат пжра д инданѣе, каре саз четит д С: С: Маре. Ші
 релаторіа де сорочалъ. ажждіреа саз четит инданѣя п. Иоан Ешанъя.
 Pro Pora Jon Hira nemo.

Делівератзм.

Деврѣме че попа Иоан Ешанъя де доаорі фінд сорочит, нах
 мерс ла събор; vine саз фост жѣдекат съ дѣ віршаг кѣте ік. Флѣд;
 іаръ пенѣтръ къ ч: прот: нх лаз адмонѣлѣит дѣпъ лѣіле цѣрїї ла
 екжекѣдїе, жѣдекъ С: С: ч: прот: съ процѣдѣлѣаскъ прекѣт съ
 кѣвіне пе лѣце ші аша съ факъ екжекѣдїе пенѣтръ ачѣле віршагѣрї.
 Іаръ пенѣтръ къ аз дѣрѣлїт а слѣжі д потрива опрѣлїдї Архїерѣдї,
 II: Ion рѣтѣне віршаг 3s. de флѣдї. Каре віршаг пѣпъ дл ва
 пѣлїні съ рѣтѣне д прїнсоаре. дсѣ кѣт ва рѣтѣнѣ д прїнсоаре
 о зі ші о поапте і съ ва сокотї дрепт зн флорїнт.

Mai s. zile.

Кажа жѣпѣнѣсеї Хедрї Кълара дїн Дошад, дпотрива ж. поп
 Дѣмітръ Дѣланъя. ж: Хедрї Кълара прїн инданѣе пѣрѣ къ ж: Дѣ-
 мітръ нар ста пе Делівератзмѣ С: Събор, ші къ іар фї лѣат ко-
 пїла де 6. ані фінд. ші къ іар цїнѣ оаре каре хѣіне; похтї дѣжі
 Делівератзмѣ С: С: съ съ дѣ екжекѣдїї, келѣзіала трапѣдѣл, хѣі-
 пеле сѣї дѣоаркъ, ші пенѣтръ деспѣрѣдїне чїпчї сѣте флорїндї.

ж: Дѣм: рѣспѣнѣсѣ 1. къ фата де ачѣіа аз лѣато, къ неавѣнд
 ч. жѣпѣнѣса Кълара касѣ, ші шежнд сѣпт гардѣрї, мїаз фост рѣ-
 шїне ші мїлѣ сѣмі лас прѣпка теа д врѣмеа ерпї сѣпт гардѣрї. нїчї
 нам фѣкѣт вро потенѣїе, къ аз фост д каса теа, ші аша ам опрїто.
 Нїчї нам опрїто дакъ шѣз кѣлѣтат каса. 2. тѣгѣдї къ іар фї дат
 ла логоднѣ вро хѣіпѣ. 3. де алте хѣіне тоате леам дат, нѣмаї о
 пѣлїнгѣ аз рѣтѣс. 4. де лѣпц де ардїнт, ші кѣларїше нїміка нѣ
 щїс. 5. Дѣпъ делівератзм iam дат пе зн ап дѣпъ фачереа Деліве-
 ратзмѣ кѣт аз фост фата ла Дмїеї.

Делівератзм

Пенѣтръ къ Дмнеалѣ Поп Дѣмітръ дѣпъ Делівератзмѣ С: С:
 фѣкѣт д а. дѣм. Ав: К.Ф. зїле нах фѣкѣт дестѣл, че Дмнѣеї
 Хедрї Кълара д мѣлте рѣндѣрї аз трѣпѣдат пенѣтръ дѣчереа д віг

а Делівератзмѣ ші маї дпѣнтѣ де опрїреа прѣпчї, жѣдекъ С: С:
 тоатѣ келѣзіала, каре аз фѣкѣт пѣпъ ла опрїреа прѣпчї ші ва пѣтѣ
 прїн крѣдїнѣоасѣ ремонѣтраѣїе ва арѣта, Дмнеалѣ II: Дѣмітръ съ
 дѣоаркъ ж: Къларї. Пенѣтръ іѣпѣтѣл каре похтеце Дѣмнеаеї, де-
 врѣме че дѣтръ Дѣмнеалор нах фост кѣсѣторїе пе лѣце ші Дѣмнеаеї
 нѣмїта жѣпѣнѣсѣ дѣкъ аз щїст, къ іасте дѣтръ Дѣмнеалор кѣпѣлѣїе
 нѣ і съ жѣдекъ нїміка. дсѣ пе че ва пѣтѣ дѣмїнат доведї ж. Къ-
 лара къ ла логоднѣ іар фї фѣгѣдїт ші іар фї дат ж. Поп Дѣмітръ;
 тоге ачѣле съ фїе дѣтор Дѣмнеалѣ але да; амїждїреа тог че аз дѣс
 ла Дѣмнеалѣ, мї нах дѣорс, сѣї дѣоаркъ. Іаръ пенѣтръ рѣндѣл прѣпчї
 съ арате ж. Поп Дѣмітръ къ д ачѣіа врѣме кѣнд аз опрїт прѣпка,
 жѣпѣнѣса Кълара нар фї авѣт касѣ, че пе сѣпт гардѣрї ар фї ше-
 зѣт; пѣтѣнд арѣта ачѣста, кѣ нїміка нѣсѣ дѣрѣзіазѣ, фїнд къ съ
 вѣдеа дѣторїа прїнѣдаскъ а фї пѣлїт: дарѣ де нѣва пѣтѣ арѣта ача-
 ста, пенѣтръ къ аз кѣлѣат Делівератзмѣ С: С: съ дѣ віршаг 7г. de
 флѣдї д к. пѣрѣдї жѣдекѣторїлор д атреїа парте пѣрѣпчї маї. ші
 тоатѣ келѣзіала, ші трапѣдѣл, каре аз авѣт ж. Кълара де атѣпчї д
 коаче д ачѣстѣ кѣжѣ. амїждїреа ші пенѣтръ крѣщереа прѣпчї сѣї дѣ
 ж. Дѣмітръ. Дѣрѣзѣпъ ші прѣпка прекѣт саз фост жѣдекат д цї-
 тѣлѣїтѣл С: С: *)

Кажа Млѣвї сале Попа Тома дпотрива ч: прот: Иоан дела Беїа.

II. Тома аз дат жалѣа д инданѣїе пѣрѣнд къ нх іаз дат ч:
 прот: нїмік нїчї дїн попор, нїчї дїн локѣрїле весѣрїчѣдї. Пенѣтръ
 ачѣіа похтї Млѣва са дѣрѣдїре дїрѣпѣтѣ, ші фѣрѣдаскъ.

Pro I. ч: прот: Аврам дела Даїа дѣтрачѣстѣ кѣжѣ а рѣспѣнде
 сѣ конѣїтѣлѣеце пенѣтръ ч: прот: Иоан дела Беїа. Ла каре solenni
 cum protestatione похтѣце релаторїа чѣ де сорочалѣ пе лѣце фѣ-
 кѣтѣ, іаръ пенѣтѣнд Дѣмнеалѣ А. арѣта съ рѣтѣне in poena inde-
 bitae vexae, ші сѣшї дѣчѣлѣ процесѣшѣл де поз.

Делівератзм.

Нефїнд сорочала кѣ опт зїле дпѣнтѣ, акѣт каде процесѣ-
 шѣл А. нѣмаї съ дѣчѣлѣ деа доаоарѣ juxta illud qui perdidit nu-
 merum, incipiat iterum. Пенѣтръ неѣмѣлѣреа пе каде дїн граѣїа
 С: С: съ іарѣ Аѣтор.

*) In margine „NB. pro remonstracione ab utraque parte fieri necessaria praefigitur terminus quindenarius a hodie inclusive computando.

Кажа Дмнеалор Моток шандор дин Съшчори ши Моток Матіаш дин нѣмїгял сат пентрѣ даторіа каре ла ч: клер претендълъеск.

Делівератзм:

Дѣлъ ліста каре арътаръ Дѣмнеалор, Моток шандрѣ ши Моток Матіаш, ачеї чїпстїдї прот: ши рѣмѣмїдеде челор рѣпѣзсацї, карїи аз Фост ретас рецанцїе пѣлѣ жої дѣлѣ рѣсалїи съ адѣкѣ ла екжекторї ачѣле рецанцїи де пѣлїн. Іарѣ не адѣкѣндѣї пѣлѣ атѣнчї; кѣ нѣмїдї претенденші екжекторї съ процѣдълъіаскѣ ла екжектѣде, ши съ нѣ іасѣ дела даторашї пѣлѣ вор пѣлѣтї тот. ши знде ар фї ліпѣ съ чѣе Бракхїзм дінафарѣ. Пентрѣ трапѣд съ рѣндѣеде дїнтро епархїе, знде вор фї рѣшан. деачеле, зндїа екжектор зї талер афарѣ де пѣлкаре ши вѣзтѣрѣ. знде нар фї нїче о рѣмѣшїцѣ съ пѣлїескѣ епарфїа. Екжекторї съ рѣндѣеск де пре партеа вїкарїетѣшлї делѣ Беїа ч: прот Іоан делѣ Бѣлгр. . ши ч: прот ласкѣ делѣ Бѣргїш. д партеа вїкаретѣшлї делѣ цѣк: ч: прот: Кїрѣ (ori pote Кара) делѣ Соват, ши ч: прот пѣтрѣ дин Даїа; Іарѣ ванї дакѣ съвор адѣна де пѣлїн съ съ адѣкѣ ла Мѣрїа са D. вѣдка, ка дѣндѣсѣ ванї, ши претенденцїи съ дѣ квїетанцїе ши тоате дѣкѣментѣмѣрїе кѣ евїкїе.

Саа а шасѣ сътѣні дин Боїд ка А. днотрїва попї тома вѣсіаїе деаколо, ut I.

А. прїн інцанцїе пѣрѣрѣ кѣ пентрѣ мѣлте лѣкрѣрї пѣкѣвїоасѣ, каре съ араѣ д вѣлѣташ, нѣ пот съл цїе преот, че похтеск алт преот.

Pro I. procurator Nicolaus Székési de Szasz-Sebes Cupit exhiberi ab expressis Pagi 6 hominibus Plenipotentiā, qđ nne totius expedi sint, et quoniam in gravi materia accusatio instituta est subjiсiatur cautionini qđ velint ad finalem causae decisionem agere. *)

Делівератзм.

Де врѣме че пѣрѣшї де сѣс нѣ пѣтѣрѣ дѣ нїчї о пѣнїпѣтенцїе, каре о похтї пѣрѣшїл де жоc, кѣткѣ кѣ тот попорѣл зндїа сѣлїт пѣрѣшї днотрїва пѣрѣшїлї де жоc; че дѣт пѣрѣшїл де жоc

*) In margine: „д какса лї Nna Pagensium конц лѣлѣ, мїергеш грїгорїе, тома вѣсілїе, хосѣ Іосїѣ, рошка Мїкѣ, рошка онїцѣ, сѣлїт нѣтѣде дор ши а гѣтѣрор сътѣнїлор ді Боїд ка пѣрѣшїлор де сѣс, днотрїва попї Тома деаколо ка пѣрѣшїл де жоc.

adsc testimoniāliu kredinчос кѣткѣ зї. оашенї дѣ воеск, жѣдекѣ С: С: съшї рѣтѣе, д літѣвѣ; пѣрѣшї де сѣс дѣл фї. Флорїнт, саз съ стрѣде де треї орї кѣ аз мїнцїт че аз грѣїт. Іарѣ лѣде дѣапѣ д съворѣл прѣтопѣеск де нос, ши не лѣде, дѣлѣ концїтѣцїїде С: С:; де знде ва фї словод, fїїnd ліпѣ а съ лѣа лѣдеа д апелацие ла сказнѣл маї де сѣс.

Пе рѣгареа ч: патер Дѣолог Балог Іожев пѣлѣзѣах дтрѣг С: Маре кѣп ачѣ сѣтѣ де фїї пѣмѣшїї каре іаз Фост лѣат дѣлгѣ овлїгаторїа са дпрѣмѣт дела прѣч: вїкареш Нїколае Беїанѣл дин ванї Клѣрзлї сѣсѣ іарте, пентрѣ оменїа ши вїнеде кѣ каре съ вѣде, ши съ съ пѣдѣждѣїашѣ а фї кѣтрѣ тот С: С: Маре дѣс ачастѣ вѣеволенцѣ съ нѣ съ кѣпоаскѣ а фї зѣшї, ши генералїш перцѣптор вїне съ грїжаскѣ овлїгаторїа ачѣїа, ка съшї поатѣ да сама кѣ іа, кѣ съ ва лѣа д лок де квїетанцїе. Пе каре ресолѣцїе съ съ мїлостївѣскѣ Мѣрї. D. вѣдка а съ іскѣлї, ши ч: прот. Аврам Дѣїанѣл дѣкѣ съшї пѣе нѣтѣле.

Ресолѣцїа ла іцанцїа лї попї петреа дин Іацк. *)

Деврѣме че ачѣл преот аз Фост прїнс кѣ ачастѣ кондїїе ка съ нѣ съ словоазѣ фѣрѣ шїреа Мѣр. D. вѣдка, ши Сфїнцїа са прѣч: вїкареш дела жѣк днотрїва Делївератзмїлї лѣлѣ словозїт фѣрѣ шїреа Мѣрїї сале; жѣдекѣ С: С: дѣлгѣ ачѣї М. де Флцї, каре аз лѣат дела ачѣл преот, сфїнцїаса съ пѣе ши чѣї зїс. де фїцї каре саз Фост жѣдекат, дин каре съ ва фѣче дѣстѣл лї попї петреа кѣлѣвїалѣ. Ашїждїреа ши не ачѣл попѣ съл адѣкѣ ла Мѣр: пѣлѣ дтрѣо лѣлѣ де зїде. Іарѣ де ар маї дпрѣснї сфїнцїа са маї мѣлѣт асѣтѣнеа лѣкрѣ а фѣче, ва нїерде пѣтѣреа а жѣдека казѣеле апелѣлѣїте дела ч. прот. ла сфїнцїа са, каре аз авѣт, ши акѣп дѣкѣ і съ ласѣ.

*) In margine: „д какса лї попї петреа дин Іацк кѣ прѣч: вїкареш шѣфан дела жѣк Делївератзм.

Adausu

la actele Sinodului dein 1868.

Cuventarea prea s. episcopu Ales. Dobra.

Asiá dice Domnulu: se incete viersulu teu dela plansu si ochii tei dela lacremele tale. Ierem. 31, 16.

Urmarindu cu omagiale obedientia demandarei prea gratiosului nostru Imperatu si Rege ap. de a conduce in consortiulu Ilustr. sale d. capitanu supremu alu Naseudului si consociulu meu comisariu r. Ales. Bohetielu, alegerea candidatilor pentru complenirea vacantelii scaunu arhiepiscopescu si metropolitanu a provinciei nostre baserecesci de Alb'a Julia am venitu la voi cá cu ajutoriulu a-totu-potentelii Ddieu si concursulu vostru, se implenescu ace'a, ce mi s'a concediutu.

Inse ve marturisescu sinceru, prea amatiloru in Chsu frati si fili sufletesci, cá ori-cátu de onorificá e pentru me-ne acesta misiune, venerandu in acest'a speciale gratia a augustului nostru rege apostolicu, inaltu carele s'a induratu a destinge neinsemnitatea mea prein prea inalt'a sa incredere; totu-si sentiendu nepotentiele betranetiiloru mele si greu apesatu fiendu de multele calamitati si loviture a sortiei, cari mai vertosu de unu tempu in coce asiá greu au cercetatu nou-infientiat'a mea eparchia, destinata pentru latirea santei Uniri in poporulu nostru impilatu de mân'a inimica a unui elementu strainu; — apoi si mai alesu avendu in considerare si situatinea presente a clerului si multu superatului nostru poporu, dein acelu Principatu; — forte cu grea m'am potutu resolvá, a luá pre frantii mei umeri acesta grea si cu multa respundiaveretate impreunata sarcina.

Inse totu-de-un'a promptu de a fi cu omagiale supunere si

obedientia prea gratiosului imperatu si rege ap., pre cumu si inaltului seu regimu, incredentiandu-me in potentele ajutoriu a ilustrului meu consociu comisariu, si basatu pre loialitatea si circumspectulu tactu, si maturitatea fratiieloru vostre, condusu si de dorulu si buná volienti'a de a servi in dílele adunceloru mele betranetie clerului nostru si mai alesu cestei Archidiecece, dein a cárei senu si eu am esítu, si la a carei pieptu plenu de amore parentiesca si eu am suptu dein cele mai frágede teneretie ale mele, laptele educatiunei si solitudinei scolastece, unde au fostu si voru fi concentrate piele mele reminescentie pentru celi, ce repausa a colo in Domnulu, unu parente, cuveniosu preutu Simeonu, cu mam'a mea in Sioptieriu, unu unchiu Joachim, teologu de Lembergu, cu Simonetti, — mai antaniu v. rectoriu seminariulu de de aici, apoi parochu si protopopu in Ocni'ta lunga Tec'a, unu frate, Petru, teologu de Posionu in Sangerulu de Campia, — altu frate Avramu, teologu si profesoriu gimn. in Blasiu cá parochu, protopopu si canonicu onorariu in Timisior'a; — 3 veri primari, cá preuti, si 2 surori, mai multi nepoti si nepote, deintre cari unii inca vietuescu a colo; mai multi conscolari si amici, demnulu de eterna memoria metropolitu Solutiu, chiaru in o dí nascuti si cu unu nume botezati; — canoniculu Alpini, Sodoro, Tobias etc. Dupa ce multu m'am rogatu lui Ddieu, implorandu luminarea Spiritului santu, m'am detiermuru se lieu a supra-mi misiunea destinata.

In acesta calitate a mea ve salutu, prea ven. frati si fili in Chsu, in numele augustulu nostru mandataru si inaltului seu regimu, ve beneventezu in numele il. meu consociu si alu meu, si veniu a ve enuciá cu bucuria, — pre cumu ve-ti intielege dein acusi publicandulu gr. decretu, — cumu cá M. Sa c. r. ap. cu prea inalt'a sa detiermure dein 24 Maiu a. c. s'a induratu a radica doliulu generale alu vostru si alu nostru, care acumu chiaru de 11 luni, cá unu noru greu si una cetia desa acoperia animele nostre prein urmat'a pierdere a fericitului de eterna memoria archieppu si metropolitu, c. Sterc'a Solutiu, care acumu repausa de grelele lupte pentru baseric'a si natiunea nostra, er' sufletulu lui se bucura in fericirea vecinica, carea Ddieu o a destinatu credentiosiloru sei.

Preste una luna se implenescu anulu, de candu voi si altii

petrunsi de sentiulu religiosu și natiunale, apropiandu-se de Blasiu și vedindu turnurele acestui maretiu santuariu a nostru, plangeau amaru, că nescari orfani, că veduvele după repausatulu mire, pre cumu am plansu și eu cu glot'a nenumerala a credenciosilor veneratori și tota plasa clericale și popularia, candu chiamatu am venitu și am petrecutu la mormentu remastiele cele trupesci ale repausatulu nostru archieppu și metropolitu. Pre cumu și Mantuitoriulu nostru scoborindu-se dein muntele maslineloru a plansu preste cetatea Ierusalimului, că și profetulu Ieremia. Mantuitoriulu a plansu pentru cumplitele pecate a locuitoriloru Ierusalimului, pentru impetrierea ânimei loru a se intorce cătra Ddieulu loru; eră noi plangemu amaru pentru pierderea capulu Ierusalimului și Sionului romanu, și a santei nostre ierarhie baserecesci. Asiă e, prea stimati frati și fili sufletesci, nu aveti arhieru, nu aveti parente nu aveti pastoriu conducatoriu.

Er' eu dîcu: nu plangeti, că elu n'a moritu, cè dormè. Inse bucurati-ve și ve desfatati, că prein grati'a induratulu nostru Domnitoriu vi se facu acumu dî de bucuria sufletesca dandu-vi-se stravechiulu dereptu de a ve alege insi-ve altu parente sufletescu in loculu celui pierdu. Depuneti dara doliulu și amaretiunea, că acest'a e diu'a, care o facu Domnulu se ve bucurati și desfatati intr'ins'a. Ps. 117 v. 42.

Maiestatea Sa c. r. ap. s'a induratu a aplacidă, — in urm'a (propunerei?) inaltulu ministeriu de cultu și publica institutiune alegerea candidatiloru pentru viduat'a Metropolia după norm'a până acumu usuata — rezervandu-si pre venitoriu dereptulu de denumire.

Ascultati veneratiloru frati, in a-ante de tote cu omagiale reverintia cuprensulu prea inaltei resolutiuni in cesta privintia (se cetesce gr. Rescrisu)

Dein acest'a ati întielesu ven. frati, că încă pentru esta data desemnarea candidatiloru pentru cea mai înalta și mai momentosa demnitate a baserecei și natiunei nostre e repusa in ânimele și mânu-le vostre. Dela conscientiositatea, devotamentulu și întieptiunea voastră depende acumu ce-ne se se chiane acumu la servitiulu arhierescu că Aronu? cui se se concredia destinele poporulu nostru? cene se fia capulu și conducatoriulu Ierachiei nostre impetate de multe pericole și situate in forte critice cercustări?

Cu unu dereptu fromosu și maretiu aveti de a ve folosi esta-di, inse credu, că fia-carele dein fratele vostre va fi petrunsu aduncu și de greutatea imensei rcsponsaverități impreunate cu acesta deprendere.

Precugetati numai, că Ddieu cauta esta-di la voi dein inaltime, augustulu nostru rege și inaltulu regimu ascepta se veda resultatulu actului, a carui efeptuire e concrediuta voue, — dar' mai alesu sciti, că întreg'a nostra Ierarhia și provincia metropolitana, totu sufletulu romanu concentreza tote aspirările, ilusiunile și sperările sale in votulu vostru; — toti dorescu a scî in ce-ne ati asediatu increderea voastră pre ce-ne ati alesu se fia preutul celu mare și mentorele clerului și alu poporulu?

Că se poteti folosi cu pietate după voli'a lui Ddieu pre benele santei nostre baserece și a poporulu nostru acestu momentosu dereptu alu vostru, amu imploratu esta-di cu fierbinti rogatiuni darulu și luminarea santulu Spiritu, amu cerutu ajutoriulu lui Ddieu, carele ne-a ascuratu: cumu că unde vomu fi doi seau trei adunati in numele lui, a colo va fi in mediu loculu nostru. Spiritulu santu va preamari și in acestu actu, pre Mantuitoriulu, pentru că dein a lui va luă și va spune voue. Jo. 16, 14. Radicati-ve dar' inca una data mentea și ânimele vostre la ceriure, că Ddieu e radiemulu tuturoru, cari spereza in dinsulu, Ps. 17, 13, și pentru că tota darea cea buna și totu darulu deplenu de susu este pogorindu-se dela Parentele lumineloru. Jac. 1, 17.

Mai restă inca, că după chiamarea mea se ve sucurgu și eu cu svatulu și cu indemnurele mele, cari după nepotentiele mele le cugetu a fire salutarie și conforme voliei Ddieesci, și intentiuniloru s. nostre baserece. In loculu lui Christosu ve rogu, II Cor. 5, 20, ce e bunu, ace'a se alegeți. Nu ve insielati fratii miei celi amati. Jac. 1, 16.

Icon'a unui arhieru bunu, cumu v'asiu poté-o mai bene arată, de cătu se indereptu cugetele vostre cătra Isusu, pre carele inca (in) testamentulu vechiu-lu numesce Ddieu preutu mare Zach. 6, 11. Er' elu se dîce pre sene pastoriulu celu bunu, carele pune sufletulu seu pentru oi.

Cumu se cavine se fia arhierulu, ne spune s. Spiritu,

prein rostulu marelui ap. alu gentiloru Pavelu, carele a invetiatu pre amatii sei discipuli Titu sî Timoteu, ce insusîri voru se caute in aceli, cari voru se fia Eppi „Se cade Eppului se fia fora de prichana, trézu; întregu la mente, cucernicu, iubitoriu de straini, invetiatoriu, nebétîvu negrabnicu a bate, neagonisitoriu de dobanda urita, cè blandu, nefaciarnicu, neiubitoriu de argentu. Tim. 3, 2—3. Sî se cade lui sî marturia buna se aiba dela celi dein afora. Tim. 3, 7. Se nu fia sumetiu, tienendu-se de cuventulu celu credentiosu a invetiaturei, cá poternicu se fia sî a indemná cu invetiaturá cea sanetosa, sî pre celi, ce graescu in contra a-i certá. Titu 1; 7—9. Se fia invetiatoriu poporaloru, intru credentia, sî a de veru, Tim. 2, 7.—Se fia gata a patimî pentru ali sei, cá-ce suntemu chiamati spre a patimî, dîce Verhovniculu Petru 1 ep. 2, 21. Se se lapede de sene, mai multu cá altii, sî se liè crucea sa urmandu Mantuitorului nostru. Eta acest'a este icon'a bunului archiereu.

Cautati fratiloru! cá celi alesi ali vostri se fia credentiosi neconditionati ali Baserecei nostre celei adeverate cat. resaritene, a carei capu vediutu este urmatoriulu s. apostolu Petru, prea fericitul patriarchu alu Romei vechie, léganulu stralucitei nostre descendente, sî de unde ne-á venitu tota lumin'a sî darulu.

Nu voliu, amatiloru frati, a ve osteni cu insîrarea aceloru dovedi, cari vorbescu sî ne convingu; cá numai aceli tienu credentia adeverala, cari suntu in legatura cu s. scaunu apost. dela Rom'a.

Credu, ca toti sunteti petrunci sî convinsi de cestu s. adeveru. Santului Petru s'au incredentiatu chiãile imperatîei ceresci. Mat. 16, 18. Numai lui s'a concediutu a pasce oiile sî mielusiei turmei lui Chsu. Joane 21, 15—17. Pre s. Petru lu-a pusu Christosu, — pre cumu dîce s. Atanasiu — in verfulu cetãtiei, carea este baserec'a, sî i-a demandatu se porte grige de tote baserecele, cá pre toti se pota ajutá.

Lauda Dlui, cá noi ne-amu alipitu de acestu s. Scaunu, sî pre cumu odiniora s. Atanasiu, patriarchulu Alesandriei sî Flavianu sî s. Joane Gura-de-auru a Constantinopoliei, sî alti multi Eppi a resaritului, in asuprelele sale, au alergatu la patriarchulu

Romei, cá la capulu a tota baserec'a, pentru judecata sî a perare; — asiá sî noi in dilele necasuriloru nostre mai amare, candu erámu persecutati de toti, sî de neme aperiati, candu pre archierei nostri-i bateáu cu toiege, candu preutii nostri eráu degradati la rusinatori'a rola de porcari, atunci candu bietulu nostru poporu gemeá mai greu, atunci luminati de Spiritulu s. sî condusi de geniulu celu bunu alu gintei nostre, — pre carea Ddieu nu a lasat'o se piera, cé o a audítu in necasurele sale; — atunci dîcu: ne-amu aruncatu in braciale mamei nostre naturali, dein a carei senu plenu de amore, in ainte de mai multi seculi, ne-a smulsu reutatea inimiciloru religiunei sî natiunei nostre. Sî bene sciti fratiloru, cá acesta mama dulce Rom'a, ne-a cuprensu cu bracia deschisa, luandu-ne sub scutul seu. Ea ne-a crescutu sî tramisu apostoli luminatori, sî intaritori. Prein s. unire, cu Baserecele nostre, despoiate mai de tote averile sale sub principii calvinesci, s'au provediutu cu multe ajutoria. Prein unire s'au datu mai multe derepturi sî privilegiuri preutiloru nostri, prein care s'au scutitu de ocaritoriele tractári, caroru eráu supusi mai inainte de unire. S. unire a nascutu scolele Blasiului, acesta maretia palestra a museloru, dein carea, — pre cumu frumosu dîce unu barbatu memoritoriu alu nostru, — au resaritu o multíme de lumini intre Romani. S. unire a dusu pre celi 3 meteori Klein (Miculu), Sinkai, Maioru la Rom'a, de unde condusi de unu Cardinalu (Borgia) sî de altii ne-au adusu memori'a inceputului sî a sangelui nostru, dela Romani sî au semenatu de nou virtutule strabune in poporulu nostru. — S. unire a desceptatu pre poporulu nostru dein lesinare sî somnu letargiosu, insufflandu-i spiritu de vietia, spre indereptarea sortiei sale mai inainte asiá greu apesate. S. unire ne-a datu archierei mari sî straluciti, precumu Miculu (Klein) sî Maioru, sî pre altii, cari au fostu splendorea sî glori'a acestei catedre, sî a caroru zelu sî munificentia au creatu prein midilocene, er' prein unire subministrate, totu ce vedemu aici magnificu. Apoi ce se mai vorbescu de alti barbati mari, cari s'au crescutu aici la léganulu s. uniri?

Aceste avantariuri intelectuali, religiose morali, sî materialile avemu dela Rom'a, sî dela s. unire. — Dara spuneti voi fratiloru, ce a adusu poporulu nostru pâna la unire, sî dupa ace'a pseudo-apostolii grecesci sî slaviani, ma chiaru sî renegatii ro-

mani? Orbă, intunerecu, nescientia, limba straina, espatriarea literelor strabune dein basereca și oficiu, misielia și periclu esistintiei nostre natiunali.

Pentru ace'a alegeți fraților! barbati cu totul devotati santului scaunu apostolicu și s. uniri, că numai in acest'a e mantuirea noastra.

2. Concentrați-ve mai incolo fraților, increderea voastra in barbati, cari sunt cu neclatita fidelitate și omagiale supunere către Maiestatea Sa c. r. a. Imperatulu, regele și marele Principe alu nostru, cari se posieda mai multu că altii aceste virtuti ereditate dela strabunii nostri, și cu cari in tote temporele amu escelatu. Cugetati la trecutul și presentele nostru. Deschideti și perlustrati foile istoriei nostre, și veti observă nenumeratele benefaceri a augustei case domnitore absburgice, reversate preste poporul nostru, de candu avu fortun'a de a deveni sub blandulu sceptru acestei case gratiose.

Sciti ce privilegia și imunitati a datu clerului și poporului nostru credentiosu, de locu dupa pasulu s. uniri, gloriosulu Leopoldu I, prein diplomele sale dein 1699 și 1701. Relegiunea și natiunea noastra nu s'a mai consideratu de atunci intre paria, ele s'au receptu in sênulu tierci. Ce se ve repetiescu dein cunoscutele fapte de adeverala gratia și munificentia, imperatesca a nemoritorilor Carolu VI și Mari'a Teresi'a, marinimosiloru fundatori a Episcopieloru nostre dein Fagarasiu și Urbea mare! Fietoriele și sempiternelle isvora a luminarei și prosperitatiei nostre.

Au urmatu dupa acesti alti 4 Domnitori, Josifu II, Leopoldu II, Franciscu I și Ferdinandu V. A căroru benefaceri inca sunt aduncu imprimate in anitele toturoru Romaniloru. Inse la tote acestea a impusu una corona nevescedita, carea va sustiené in anitele nostre pi'a reminiscencia pentru tote vécurile, Maiestatea Sa c. r. a. acumu gloriosulu Domnitoriulu nostru Franciscu Josifu I, eredele toturoru vertutiloru a mariloru sei antecesori. Ce a facutu acestu mare imperatu și rege pentru noi e in memori'a cea mai prospeta a toturoru. Acestui, cu dreptu cuventu a eschiamatu cu ocasiunea instalarei sale fericitulu Metropolitu Alesandru cu cuvintele imperatesei Sav'a, rostite lui Solomonu: „Fericitu omenii tei, carii stau inaintea ta, pururea, celi ce audu tota intieptiunea ta. Fia Domnulu

Dumnedieulu teu benecuventatu celu ce bene a volitu intru tene, că se te dè pre tene pre scaunulu lui Israilu, că-ce a iubitu Dlu pre Israilu se-lu intaresca in véci, și te-a pusu imperatu preste eli, că se faci judecata dreapta, intru judecătii loru.“
3 Imp. 10, 8—9.

Maiestatea Sa c. r. a. ne-a facutu judecata dreapta, a facutu partasia pre natiunea noastra și pre filii ei in tote drepturile și beneficia-le tierci, a ajutatu și infientiatu institute de crescere pentru poporul nostru, a implenit dorulu nostru celu mai fierbente, a restauratu metropol'a noastra, a radecatu și dotatu doue episcopate, și capitule noue, a infrumsetiatu baserecele nostre, prein acestea consolidandu s. unire a credentiei și deschidendu noue și mai multe căli pentru inaintarea noastra in tote dreptiunile; asiă cătu se vede că pre Maiestatea Sa c. r. a. Ddieu l'a alesu deschlinitu, intocma că ore-candu pre Solomonu, că se radice Baserec'a noastra. 2. Samuilu 7, 12—13.

Aceste benefaceri a augustei nostre case domnitore, aduncu intiparindu-le in anitele nostre, și totu de-a un'a aducundu-ne amente de ele, se fimu cu nealteravera recunoscentia, fidelitate și supunere către inaltulu tronu, și se cautamu aceste virtuti in gradulu supremu, se le aiba acelu, pre care voliti a-lu desemná spre conducerea destineloru vostre.

3. Ve recomendu mai departe: că se alegeți atari barbati, cari se fia cu receruta supunere, reverintia și loialetate, facia cu inaltulu Regimu alu Maiestetei Sale. c. r. apost. că-ce scrisu este: De Ddieu ve temeti, pre imperatulu onorati, (1. Petru 2, 17.) Dati dara toturoru, cele, ce sunt cu datorria; celui cu frica, frica; celui cu onorea, onore. Rom. 13, 7. Dati cele ce sunt ale chesarelui, chesarelui. Luca 20. 25. Supunendu-ve cu frica Domniloru, nu numai celoru blandiși bunicii și celoru nesilnici. 1. Petru 2, 18. pentru că nu este stapanire numai dela Ddieu, și stapaniele, carile sunt dela Ddieu, suntu renduite. Rom. 13, 1. Prein mene imperatii domnescu, și celi poterneci scriu dereptatea. Prov. Er' S. apostolu Pavelu dogenesce pre Titu: se aduca a mente crestiniloru, că domniloru și stapaniloru se se supuna, se asculte spre totu lucrulu se fia gata.

Titu 3, 1. Er' pre Tim. lu roga: se faca rogatiuni pentru imperatul, sî pentru toti cari sunt in deregatorie, cá se petrecem vietia lina sî cu odichna.

4. Deschilinitu inse preveghiati, cá alesii vostrii se fia adevirati pastori ai turmei loru concrediende, se iubescá pre poporulu credentiosu, cumu se cuvene a iubi parentele pre filii sei, se fia urmatoriu mantuatoriului Christosu, a prentului celui mare, carele si-a datu vietia pentru lume; pre celi nepreceptuti i-a luminatu, pre celi misiei i-a ajutat, pre nepotentiosi, orbi, schiopi i-a vendecatu, pre celi superati i-a mangaiatu, pre celi morti i-a inviatu, pre celi flamendi i-a saturatu, pre celi setosi i-a adaptatu; — carele mai antaniu pre gentea sa a volftu se o mantuesca, — Alegeti pre unii cá aceli, cari cunoscú doririle sî necesurile poporului nostru sî sunt sî petrúnsi de acele, cari au voli'a sî poterea de a vendecá sî aliná ranele poporului nostru, multu cercetatu; — carii se fia cu incredere sî amore parentesca catra clerului seu, care se pota fi esemplu, oglinda turmei sale credentiose; carele se fia veghiatoriu, custode supremu a averiloru baserecesci sî scolastece, acele inmultindu-le; — carele se fia marinimosu, spriginitoriu a junimei studiose scapitate, sperarea sî fulcuru fiitoriu alu natiunei; — alegeti cu unu cuventu pre barbatulu doririloru comune, carele in tote dreptiunile se ve pota fi parente, conducatoriu adevratu la calea mantuirei eterne sî temporarie.

Eu sciu bene, cá dein mai multe respecte e trista anim'a vostra; inse mangaiati-ve, sî sperati in Dlu, carele e Ddieulu mangaiarei, cá nu este santu cá Dlu sî nu este dereptu, cá Ddieulu nostru, nu este santu a fora de elu. 1 Imp. 22. carele cu poterea bratiului seu face minuni, carele radica dein pulvere pre celu misielu, sî apesatu, sî lu inaltia pre elu, carele scaimba temporele sî anii pune imperati sî muta; dá intieptiune celoru neintiepti. Danilu 2, 21, cá se cunoali vii cá Dlu este celu prea inaltu a imperatiei omeniloru, sî ori-cui va vré, o va dá pre ea, sî pre celu, ce este ocará la omeni, lu va inaltia preste ea. Dan. 4, 14. Se sperámu in Domnulu, carele a mantuitu pre Israilu, sî i-a datu deplena mangaiare, nu ve va lasá sî parasi Domnulu. Jos. 1, 5.

Elu va intorce plangerea vostra intru bucuria sî ve va face pre voi veseli. Ierem. 31, 13. cá-ce precumu pornirea apei, asi'a anim'a Imperatului este in mânilé lui Ddieu, ori in catrau va vré se o plece acolo o va plecá. Iov. 5, 8—9.

In scurtu veti avé archipastoriu sî acel'a va propune locureloru mai inalte rogárilé sî necesurile vostre silindu-se dupa potentia a procurá vindecarea raneloru vostre. Fiti cu incredere cátra parentele patriei nostre, sî cátra inaltulu lui Regimu, carele informatu fiendu mai de a prope, prein unu organu competente despre postulatele fatieloru vostre, ve va indestuli, precumu sperezu, nu numai pentru liniscirea vostra, ci chiaru sî in interesulu bene cuprensu alu tieréi. Pána atunci se ne computem (compunemu) spiritele sî se sperámu bene.

In ainte de a-mi inchiáiá cuventarea, inca mai o data ve rogu, socotiti bene pre cene se alegeti. Si acumu mergeti cu ajutoriulu lui Ddieu sî ve insemnati voturelé. — La sunetulu campanei benevoliendu a ve aduná er' aici pentru complenirea grandiosului opu, care lu-amu inceputu. —

Nota editoriului. Acesta cuventare s'a tienutu de prea santi'a sa d. episcopu Dobra in diu'a de alegere sub s. Liturgia. Caus'a pentru care nu s'a tiparitu la locul seu, este, cá o am capetatu in Aprile 1869, dupa ce tiparirea actelorú sinodului dein 1868 se terminase.

rec'a romana orientale, in Approbatae Constitutiones Pars I Tit. 8 Art. 1, unde dupa cuventele:

Noha az Oláh Natio az Hazában, sem a Státusok közzé nem számláltatott, sem Vallások nem a' recepta religiok közzül való; mindazáltal, propter regni emolumentum, miglen pátiáltatnak, az Oláh Egyházi rendek e'hez tartásák magokat:

urmeza: ex Art. A. 1579.

I. Püspököt a' Fejedelemtől kérjenek olyat, a' kit egyenlő tetszésekből az Oláh Papok alkalmatosnak esmérnek; kit ha a' Fejedelmek illendőnek ítélnek lenni, úgy adgyanak *confirmatiót* reá, mind a Fejedelmek' hűségére, 's mind az Ország' javára, és egyéb szükséges dolgokra nézendő *conditiók* és módok szerént.

Adeca: De sî Natiunea romana în patria nece nu s'a numeratu între stature, nece relegiunea ei nu se tiene de cele recepte; totu-si baserecanii romani, pâna voru fi suferiti, pentru folosulu terei, se se tiena de aceste; ex Art. A. 1579.

I. Se cera dela principele estu feliu de episcopu, pre carele preutii romani cu involfire comuna-lu cunoscú aptu; deca principii voru judecá, cumu cá alesulu este cuvenientiosu, se-lu confirme punendu-i conditiuni privitorie la credenti'a cátra Domnitori, cátra benele terei sî cátra alte lucrure necesaria.

Prein urmare Art. 3. dela 1579 nu se pote lua, de cátu despre garantarea dreptului de alegere alu baserecei romane-orientali.

Domnitorii, ce au fostu dupa tempore intru acesta tiera, toti au lasatu baserec'a romana orientale, se deprendia in pace acestu dreptu stravechiu alu seu.

Istori'a nu ne pestreza nece unu documentu, ma nece macaru una simpla notitia despre ace'a, cumu cá acestu dreptu s'ar' fi calcatu ore-candu.

Dein contra ea ne pestreza documente mai pre susu de ori-ce indoieila, cá domnitorii acestei tieri, ori-cumu s'au numitu eli, ori-cátu de diverse au fostu masimele

Despre dreptulu de alegere.

Baserec'a romana de Alb'a Julia dein tempore neamentite a fostu sî este in usulu dreptului de a-si alege pre capulu spirituale.

Acestu dreptu asiá concrescutu erá cu fienti'a ei, in cátu nece domn'a calvinismului — cea mai nefavoritatoria pentru romanii dein Ardealu sî in respectu politicu sî in respectu baserecescu — nu si-a potutu permite a-lu nemicí, cumu a nemicitu mai tote alalte drepture ale romaniloru: cè dein contra l'a garantatu prein lege, in adunarea generale a terei, ce s'a tienutu la Turd'a in a. 1579, unde s'a legiuitu:

Art. 3. Popii romanesi se-si alega episcopu romanescu, pre ce-ne voru volí, dupa-ce episcopulu loru de pâna aci a moritu. Sî Domnitoriulu se intaresca pre celu, ce voru fi alesu eli deintre se-ne. ¹⁾

Adeveratu, tiesutulu acestui Articul, dupa cumu-lu avemu in loculu citatu, este dubiu, in cátu nu potemu sci: ore vorbesce elu de episcopu romanu-orientale, seau de episcopu romanu-calvinu? Cá la a. 1577 romaniloru trecutí la calvinismu li s'a fostu datu volia de a-si alege episcopu propriu. ²⁾

Inse elu este explicatu deplenu sî aplecatu la base-

¹⁾ Vedi Archivu p. filologia sî istoria pag. 302 sî 360.

²⁾ Archivu p. filologia l. c.

loru de statu, — ori au domnitu eli in a-ante, ori dupa facerea s. Uniuni, toti au respectatu acestu dreptu.

Avemu despre acest'a probe de cele mai stralucite sî inca dein tempulu, candu apesarea sî umilirea natiunei romane intru acesta tiera aperata sî cu sangele ei, candu vitreg'a regimului facia cu romanii pre tote direptiunile vietii erá in culme.

La a. 1643 in 10 Octobre Georgiu Rakoci dede una diploma, prein care adeveresce, cumu cá tienendu-se sinodu generale de toti protopopii sî de popi romani, metropolitulu Elia Forestu a fostu depusu sî in locu-i s'a alesu Stefanu Pop'a Simonu dein Alb'a Julia, pre care — dupa cuventele diplomei — Rakoci la rogarea sinodului-lu sî intaresce:

... Facto Conventu Generali universorum Seniorum et Pastorum Valachicorum Graeci et Rasciani Rituum in eodem Generali Conventu servatis de jure, et eorundem Consistorii consuetudine servandis, in jus attractus (Helias Forest) omnium errorum, quibus accusabatur, scelerum nefandorum . . . reus compertus officio suo Vladicali dimovendus, . . . unde cum de alio Superintendente vulgo Vladica vocato in locum illius surrogando sermo inter eosdem esset, atque tandem honorabilis vir Popa Stephanus Simonius Alba Julianus in Vladicam eligendus in omnium eorundem Pastorum ora venisset, supplicatum Nobis illico exstitit, quatenus Nos quoque idem munus ecclesiasticum eidem gratiose conferre, eundemque officio in eodem Vladicatus clementer confirmare, ac gratia Principali hac in parte prosequi gratiose vellemus, quorum supplicationem modo praemisso Nobis factam justam omnino et veritati consentaneam agnoscentes, . . . in eodem Vladicatu ipsum (Stephanum Popa Simonium) benigne confirmandum duximus. ¹⁾

¹⁾ Vedi intregu tiesutulu la Maioru in Ist. baserecei romaniloru p. 72—77 latinesce, er in versiune romana in Chronic'a lui Sincai la a. acestu-a publicata dupa manuscrisulu lui Klein, — apoi in Acte sî fragmente de Cipariu, p. 198 sî in Documente istorice de Laurianu, p. 112 sî urm.

La a. 1680 in 28 Decembre Mich. Apafi I inca a datu una diploma, prein care adeveresce depunerea lui Sav'a Brankovics prein judecata sinodale sî alegerea lui Josifu Budai totu prein sinodu. Documentulu acestu-a intru cele ce se reporta la depunere, alegere sî confirmare, consu-na mai dein vorba in vorba cu celu datu de Rakoci. S'a publicatu in Acte sî fragmente dupa unu MS, ce se afla in posesiunea dlui Cipariu. Ací aducemu deintru insulu numai cuventele, ce se reporta la alegere, cari asiá suna:

... Facto conventu generali universorum seniorum et pastorum Valachorum Graeci et Rasciani rituum (urmeza cá mai susu, apoi) . . cum de alio Superintendente vulgo Vladica vocato in locum illius surrogando sermo inter eosdem, atque tandem honorabilis vir Josephus Budai de Piskincz in Vladicam eligendus in omnium eorundem pastorum ora venisset, supplicatum nobis illico exstitit, etc.

Deintru aceste se vede, cumu cá baserec'a romana in dílele principiloru natiionali erá in usulu dreptului de a-si alege metropolitulu; ma inca dreptulu acestu-a erá sî garantatu prein legi sî respectatu de regimú pre lunga tota vitreg'a lui cátra romanii.

Sub domnitorii dein august'a casa austriaca, — de sî baserec'a romana-orientale s'a unitu cu cea apusena, in carea pre pucine locure mai custa ore-cari urme dein dreptulu de alegere, totu-si cáte regime au fostu dein facerea s. Uniri pàna la a. D. 1868, tote au respectatu acestu dreptu alu baserecei nostre (restringundu-lu numai, pre cumu se va aratá mai diosu,) sî au concesu libera folosirea lui.

Regimulu absolutisticu alu lui Josifu II, ma chiaru sî absolutismulu incarnatu dela 1850 recunoscú sî respectá sant'a acestui dreptu sî incuvenientiá resultatulu deprenderei lui.

Regimulu actuale fú celu de antâniu, carele prein

inaltulu rescriptu regescu dela 6 Juniu 1868 si mai multu prein charti'a ministeriale emanata in obiectulu alegerei cu datulu acelu-asi, suprese baserec'a nostra si o implu de de grige descoperindu intentiunea sa de a-i supprime pre venitoriu cu totulu acestu dereptu si a provede scaunulu metropolitanu de Alb'a Julia prein denumire. ¹⁾

Deci dereptulu de alegere, ce basereca romana-orientale dein Ardealu avea dein tempore neamentite, a fostu garantatu prein legile tierei, si in a-ante si dupa uniune recunoscutu si respectatu de regimu, si numai una data amenitiatu, a nume prein scrisorea regimului de acumu. —

Ce se tiene de modulu deprenderei acestui dereptu si largimea lui, dein Articululu dela 1579, dein Aprobate si dein diplomele lui Rakoci si Apafi, cari le-amu citatu mai susu, este invederatu, cumu ca in secl. 16 si 17

- a) alegerea se facea prein sinodu,
- b) sinodulu alegea una singura persona,
- c) sinodulu roga pre domnitoriulu se intaresca alegerea.

Acest'a se adeveresce si prein „Zaoniculu“ publicatu in Acte si fragmente de Cipariu pag. 257 si urm., unde se cetescu aceste:

Деспре аледереа Влѣдичіеі.

Аледереа влѣдикѣі пострѣ рѣтѣнскѣ аича д Ардеал есте ден мѣла шѣ ден воеа краѣлѣі, каре лѣкрѣ не есте поав дргѣдѣит дела краѣі чеі маі де демѣл рѣпосадѣі. кжнд ва фѣ ліпсѣ, се се стрѣнѣтѣ тоѣі протопопѣі шѣ дѣкѣ шѣ ден-тре чеіаламѣі презѣдѣі шѣ ден воеа а тот съборѣл, знін-

¹⁾ Vedi chartiele aceste mai susu la p. 2 si 29, er' observările editoriu-lui a supr'a lucrului voru urmá mai diosu.

дѣсе тоѣі ла зп кѣвѣнт ашеа сел алѣгѣ. каре се ва пѣреа шѣ краѣлѣі кѣ есте харник, ашеал ва дѣпрѣ д влѣдичіе, прекѣм се вѣде д пробата конѣитѣционеш. тітѣл ал опѣл. і артїкѣш дѣтѣ. ¹⁾

Alesulu dupa intarirea Domnitoriului, mergea la Bucuresci cu doi protopopi, despusi lunga dinsulu ca martori, si se santia de cãtra Metropolitulu Ungrovlachiei si Esarchulu Plaiureloru ²⁾

Asia se facea alegerea metropolitulu pana la unire.

Cumu s'a facutu ea in data dupa deplenia s. Uniri, numai asia se va poté cunosce, deca se voru fi scosu la lumina actele sinodului dela 1714 ori 1715, intru care fu alesu Joane Pataki, — cumu si ale sinodului dela 1729, intru care se alese J. Inocentiu Klein.

Samuilu Klein si altii ce au scrisu urmandu pre dinsulu, asia ne infacisieza lucrulu, catu se pare cumu-ca la anulu 1714 ori 15 s'au alesu doue persone; adeca Pataki dein Strembu si alu doilea secretariulu metropolitulu Atanasiu; — era la a. 1729 in Sinodulu de atunci numai una persona, J. Inocentiu Klein.

Inse calugarulu S. Klein nu aduce documente adeveritoria de lucrulu acestu-a. Airi inca nu amu vediutu scrisu seau publicatu ce-va cu putere probatorie: nece acte sinodali, nece rescripte regesci.

Pentru ace'a nece cutezu a dice, ca la alegerea lui Pataki si Klein curtea a cerutu, ca clerulu se alega si propunia spre intarire unu numeru de trei persone in loco de un'a, — nece a afirmá contrariulu.

Dar' ace'a este adeveritu, cumu ca la a. 1751 prein

¹⁾ Acte si fragmente de Cipariu p. 259.

²⁾ Vedi documentele publicate in Acte si fragm. p. 234—240, de unde se vede, ca si Atanasiu, celu de antaniu metropolitulu dupa urdrea s. Uniumi, s'a santitu in Bucuresci.

rescriptulu dela 30 Augustu ¹⁾ și prein tote alalte rescripte emanate de atunci in obiectulu alegerei s'a cerutu numeru ternariu. Este adeveritu mai in colo, cumu că sinodulu dela 1751 in coce, la siepte ocașiuni folosindu-se de dereptulu seu, totu trei persone a alesu, și propusu spre intarire. Asiá

1. in 4 Novembre v. ²⁾ 1751 s'au alesu și propusu **Petru P. Aronu**, Gregoriu Maioru și Silvestru Kaliani. ³⁾ Denumirea lui P. P. Aronu a urmatu in 1752, ⁴⁾ era santirea in 21 Augustu 1753 la Pociu prein eppulu Muncaciului Manuel Olsavszky. ⁵⁾

2. in 30 Juniu v. 1764 s'au alesu Gregoriu Maioru cu 90, eppulu Klein cu 72, Silvestru Kaliani cu 16, **Atanasiu Rednicu** cu 9 voture. ⁶⁾ Atanasiu Rednicu fu alu patrulea și esí dein urna cu minoritate neinsemnata. Cu tote aceste fu denumitu, dîcundu-se pote, că voturile date lui Klein suntu pierdute, și asiá Rednicu luandu-se de alu treilea alesu. — Denumirea lui Rednicu urmá in tomn'a acelu anu, er' bul'a papale in idurele lui Maiu 1765. ⁷⁾ Despre santire și Sam. Klein la p. 118 și Joanicu Basilovics ⁸⁾ spune, că s'a facutu la Muncaci de acelu -asi Manuel Olsavszky. Numai despre tempu nu se unescu. Că pre candu S. Klein o pune la a. 1765, Basilovics dîce a se fi templatu in 1764. Inse mai multu crediementu merita Klein, carele erá calugaru in Blasiu și descrie pre largu evenimentele acelu tempu. Pentru asertulu dînsului militeza și bul'a amenfita mai susu: că Atanasiu II nu se va fi santitu in a-ânte de sosirea bulei.

Merita a se insemná, că vacanti'a acest'a (și cea urmatoria)

¹⁾ Cuprensulu acestui rescriptu se cunosce dein epistol'a monachiloru tiparita mai susu la p. 137.

²⁾ Vedi not'a 1, adausa in urma.

³⁾ Sam. Klein in Acte și fragmente p. 104.

⁴⁾ Sam. Klein loc. citatu.

⁵⁾ Vedi not'a a 2, adausa in urma.

⁶⁾ Sam. Klein l. c. pag. 114.

⁷⁾ Se afla in museulu dein Blasiu.

⁸⁾ Notitia fundationis Koriathovics. Kassoviae 1799 Pars III p. 111.

a duratu forte pucinu: in care anu a moritu Aronu, intru acelu-urmá și alegerea și denumirea.

3. in 15 Aug. 1772 se alesera **Gregoriu Maioru** cu preste 100 voture, Ignatiu Dorobantu și Jacobu Aronu. ¹⁾ Deintre acesti-a se denumi Greg. Maioru in 27 Octobre 1772. ²⁾ Apoi in 23 Aprile 1773 se chirotoni in baserec'a cea dein curtea imperatesca dela Vien'a, fiendu de facia imperates'a, imperatulu Josifu și tota curtea. Eppu santitoriu a fostu Basiliu Božickovii dein Croati'a.

4. in 12 Aug. 1782 se alesara Ignatiu Dorobantu cu 63, Jacobu Aronu cu 57 și **Joane Bobu** cu 37 voture. ³⁾ Denumirea cestui dein urma s'a facutu in 21 Octobre 1782, ⁴⁾ inse Curtea diferi mai unu anu a se pune in contielegere cu Rom'a și asiá bul'a papale abiá esí in 15 Dec. (18° Cal. Jan.) 1783. Bobu s'a chirotonitu in catedral'a sa prein eppulu Gregoriu Maioru, la 6 Juniu 1784, apoi Domineca in 11 Jul. cal. Greg. s'a instalatu ⁵⁾ cu pompa mare, pre cumu l'a svatuitu predecesoriulu. ⁶⁾

5. in 15 Maiu 1832 fura alesi: **Joane Lemény** cu 179, Isidoru Alpini cu 20, și Teodoru Popu cu 8 voture. Lemény s'a denumitu in 23 Aug. 1832, a capetatu bul'a cu d. 16 Aprile (16 Calend. Maii) 1833, apoi in data s'a santitu la Orade in Domineca dupa Rosalia 6 Juniu n., și Domineca dupa S. Pietru adeca in 14 Juliu n. s'a și instalatu. ⁷⁾

¹⁾ Sam. Klein, citatu p. 126,

²⁾ Diplom'a se afla in museulu dein Blasiu.

³⁾ Vedi actele acestei alegeri mai susu pag. 112.

⁴⁾ Vedi Acta Resignationis.

⁵⁾ Despre tote aceste vedi documentele adunate pre atunci cu multa grige in „Acta Resignationis.“

⁶⁾ Corespondentie, ce custu in Archivulu Metropoliiei, probeza că intre Maioru și Bobu eráu relatiuni forte bune

⁷⁾ Vedi: Complexus Orationum hab. tam occasione institutae pro eppatu gr. c. Fogarasiensi candidationis, quam vero installationis illmi ac rsmi d. Joannis Lemény. N. Enyedini. 1833, și Memoria inaugurationis pontificiae, Claudiopoli 1833 de Dr. Basiliu Popu. Dela Klein in coce nece unu archiereu de ali nostri nu s'a alesu cu majoritate cá Lemény, carele dein 212 voture capetá 179.

6. in 30 Sept. n. 1850 se alesera: **Alesandru St. Solutiu** cu 96, Const. Alutanu cu 79 și Const. Papfalvi cu 12 voture. ¹⁾ Solutiu se denumi in 18 Nov. anulu acelu-asi, preconisatu in Rom'a la 17 Febr. 1851 s'a santitu in Orade de càtra eppulu Basiliu Erdélyi in 22 Juliu nou, ²⁾ dupa care in Septembre si-a ocupatu scaunulu fora nece una instalare. Reinviandu-se apoi metropol'a de Alb'a Julia, ³⁾ Solutiu cá denumitu Archieppu și metropolitu de Alb'a-Julia ⁴⁾ in calitatea acest'a fú instalatu cu mare solenitate in 28 Octobre n. venindu anume spre plenirea acestui actu Pronunciulu ap. dein Vien'a Cardinalulu Viale-Prelà, gubernatoriulu tierii princ. Schwarzenberg, toti trei epii tinentori de acèsta provincia, eppulu de r. latinu Dr. Lud. Haynald.

7. in 11 Augustu n. 1868 se alesera: **Joane Vancea** cu 59, Timoteu Cipariu cu 49 și Joane Fekete cu 36 voture. Prea sant'a sa dr. Joane Vancea, carele in 4 Juliu 1865 fusese denumitu eppu alu Gherlei și in 3 Dec. nou a. acelu-asi santitu la Orade prein Il. Sa d. Jos. P. Szilágyi, capetà diploma regesca pentru denumirea sa de metropolitu alu Albei Julie cu datulu Bud'a 21 Novembre 1868, dupa care intaritu fiendu și de Pontificele prein bul'a dein 21 Dec. 1868 in 11 Aprile 1869 se intronà serbatoresce.

Asià dara dela 1751 in coce baserec'a nostra, de câte ori a venitu scaunulu in vacantia, totu de-a un'a trei

¹⁾ Actele sinodului acelu-a vedi-le mai susu pag. 98.

²⁾ Literale fundatiunali ale dinsului in Federatiune 1868. N. 57.

³⁾ Búl'a papale, prein care pretens'a potere a primatelui se sterge și se radica provinci'a metropolitana de Alb'a Julia, vedi-o in Foi'a pentru mente si lit. 1855 pag. 249—254. Datulu ei dupa Transumtulu dein Foi'a este sexto Cal. Dec. 1853, era dupa cerculariulu dein Blasiu datu in 21/9 Aprile 1855 N. 299 datulu acelei bule este nono Cal. Dec. 1853.

⁴⁾ Diu'a denumirei de metropolitu in cerculariulu citatu in not'a precedente se dice a fi fostu 12 Decembre 1850, er'a preconisarei dein partea Scaunului apostolescu 16 Novembre 1854.— Dein contra in literale fundatiunali citate preconisarea se dice a se fi intemplatu in 10/22 Decembre 1854, era despre diu'a denumirei de metropolitu nu se amentesce nemicu. — Insemnu și ace'a, cà in Archivulu Metropolei dein Blasiu decretu. seau diploma de denumire imperatesca nu s'a aflatu necairi, nece amentita.

persone alese și propuse Domnitoriului spre intarire; pre candu de alta parte e adeveritu, cumu cà in a-ante de 1700 numai câte una persona se propunea Domnitoriului, carele aflandu-o „cuvenientiosa“ — cumu se esprimu Aprobatele, — i dá intarirea. Deci

Merita a se cercetá: ore cumu s'a introdusu la noi alegerea de trei, seau cu alte cuvente: in ce modu s'a restrinsu dupa unire acestu dereptu prea momentosu alu baserecei nostre?

Pàna candu nu cunoscemu dein documente autentice alegerea lui Pataki și Klein, spre deslegarea acestei intrebàri nu avemu, de càtu conjecture.

In diplom'a lui Carolu VI prein care se denumesce Jo. Klein, dupa formul'a indatinata, intempinàm de in vorba in verb'a urmatoria-le:

nominamus . . . hac tamen conditione: ut idem episcopus summo sanctae romano-catholicae Ecclesiae Pontifici et nobis successoribusque nostris fidelis et obediens esse: *nec non iuxta diploma a serenissimo quondam Imperatore Leopoldo genitore ac praedecessore nostro gloriosae remincentiae Clero ac Populo in dicta Transilvania et Partibus eidem adnexis sanctae romano-catholicae Ecsiae unitis benigne largitum, dependentiam suam in spiritualibus a moderno futurisque Archieppis Strigoniensibus habere, Theologumque ad ejusdem diplomatis mentem tenere, et sacram unionem cum sancta r. catholica Ecsia in omnibus punctis et clausulis rite, sancte ac intaminate servare velit ac teneatur, sitque obligatus, nec ea quae a Populo in spiritualibus sibi subiecto pro excontentatione stolae aut sub aliis titulis praetendere posset, aliter, quam cum praescitu et annuentia nostrorum in Trannia Consiliariorum Catholicorum exigere queat.* ¹⁾

¹⁾ Acesta diploma porta datulu 25 Febr. 1729 și se afa in fruntea colectiunei „Miscellanea,“ unu MS in foliu; cuprendietoriu de acte si documente dein tempulu eppului Klein. Acestu MS se afa la editoriu.

Diplom'a Leopoldina, la care imperatul se provoca, nu pote fi cea dein 16 Febr. 1699, ¹⁾ pentru că acolo nu se face amentire de atarnarea episcopului unitu dela Archieppulu dein Strigoniū și nece de teologu. Dara nu pote fi nece cea dein 19 Martiu 1701, prein care metropolitulu Atanasiu se denumesce episcopu alu baserecei unite și se daruesce cu icon'a imperatului versata in auru ²⁾ pentru că intru acesta diploma numai de atarnarea lui Atanasiu dela Archieppulu Strigonianu este vorba, era nu și de teologu.

Ea cauta se fia diplom'a leopoldina ce se numesce a dou'a. Că intru acést'a se amentesce și detorinti'a eppului unitu de a depende dela Archieppulu Strigonianu și ce'a de a tiené lunga se-ne (seau mai dreptu: preste se-ne) teologu.

Acumu de-ora-ce in denumire se citeza a II diploma leopoldina, mi vene se crediu, că și sinodulu alegu-toriu dela 1729 (seau pote mai bene dela 1728) se va fi convocatu totu pre bas'a acéstei diplome, carea in Art. 12. cere, că in casu de vacantia se se faca propunere de trei persone.

Asiá alegerea de trei persone se ar' fi introdusu prein asiá dís'a a II diploma leopoldina și s'ar' fi practisatu antâniu la alegerea lui Klein, — de nu la a lui Pataki.

Cè se vedemu, ce este acesta a II diploma leopoldina; se cercetâmu antâniu cuprensulu, apoi autentí'a ei.

Ea este una scrisoria forte lunga, ce porta numele imperatului Leopoldu și datulu Vien'a 19 Martiu 1701, faurita a nume spre amagirea romanilor și sierbirea baserecei lor. Dupa in-

¹⁾ Tiparítá de P. Maioru, ist. bas. p. 82—4.

²⁾ In dilele Metropolitulu Solutiu s'a furatu dein catedrale.

troducere, in care „bunavolenti'a desclinita càtra natiunea romana“ și cele 4 puncte nu suntu uitate, urmeza 15 Articli cuprendietori de drepture concesã unitiloru și normative pentru afaceri basericesci de ale lor. Ací aducemu celi mai insemnati deintre acesti 15 Articli.

Art. 1. Ecclesiele și personele eclesiastice unite se investescu cu tôte privilegia-le, scutelele și prerogativele, ce Domnitorii tierii au impartitu candu-va ecclesieloru și personeloru ecce de ritulu latinu.

Art. 2. Spre a arata și mai mare bunavolentia spre personele ecce romane le scutesce de tôte vamele și diecuiellele.

Art. 3. „Ma inca gratiosu ne involimu, că toti celi, ce se voru fi unitu cu baserec'a mentiunata, amesuratu normei, ce va prescrie teologulu, și seculari și omeni de stare plebéa, se se numere nemidilocitu in statulu catolicu, și asiá se se computeze intre stature; și se fia capaci de tôte legile și beneficiale patriei, nu că numai suferiti, că pâna acumu, cè că și celi alalti fili ali patriei.“ Urmeza amenitâri pentru celi ce aru cutezá a se opune imunitatei ecce a uniunei.

Art. 5. De-ora-ce dein nescienti'a dreptului canonicu s'au comisu forte multe smentelo și scandale mari, prein episcopulu și prein popi (per popas,) vomu despune noi seau archieppulu dela Strigoniū unu teologu, carele că causarum auditor generalis va veghiá strinsu, că se nu se temple necuvenientie de aceste, „nece va suferi, că sinodulu, la care totu de-a un'a va fi présente, episcopulu seau popii supusi juredictionei lor se se abata dela prescrierea dreptului canonicu și preceptele baserecei. Apoi acelu-asi eppu de ritulu grecescu cu totu clerulu va depende de-a dreptulu dela prenumitul archieppu strigonianu că și dela patronulu lor singulariu“.

Art. 7. Episcopulu fora scirea teologului se nu pedepsesca vre-unu preutu, nece se escomunice pre cene-va, și cu atâtu mai pucinu se pota despartí. Cãrtile romanesci se supunu censurei teologului.

Art. 9. Se nu traga pre protopopi, nece se-i mute fora voli'a sinodului; cè avendu a se plange in contr'a lor, prein teologulu se-i deferesca archiepiscopului și sucesoriloru lui.

Art. 12. „De-ora-ce conferirea tuturor beneficiilor atât în Trani'a cât și în părțile împreunate, în puterea prerogativei de rege ap. cu dreptul cel mai bun ar' fi se competișca Majestății nostre, că la rege ap. și patronu prea înaltu al eclesieloru. Deci acum și în venitoriu, și în vacanți'a fiitoria, se propunja Majestății nostre regescitrei persoane apte pentru demnitatea eșpesca; și pre carele ne vom îndurá a-lu alege și denumi, — de va volí se aiba demnitatea de episcopu grecescu, pre cumu și alti eclesiastici cu oficia mai înalte, — voru dobandí colatiuni și donatiuni numai și numai dela noi, și i se voru estradá prein cancelari'a aulica; era cele dobandite dela altii, în puterea acestei scrisori se voru judecă de nule“.

Art. 14. Tote deregutoriele civili și militari, cele de acumu și cele fiitorie, suntu provocate a scuti și aperi pre uniti intru imunitățile lor.

Acesti-a suntu celi mai momentosi articli ali numitei Diplome. Prein eli metropolitulu nostru, celui degradatu la rang de episcopu, i se lega mânu-le și tota puterea se dá unui teologu (jesuitu) despusu lungu dinsulu în tipu de mentoriu. Era în scambu pentru acesta umilire a capulu baserecei nu se dá chiaru nemicu, preste ace'a, ce s'a fostu datu prein alte diplome de mai în a-ante.

Ei! Ba se dau prein diplom'a acest'a și drepture până aci neaudite și nevedite, în Art. 3, unde se promite marea și sarea la toti romanii, ce voru imbracisiá s. unire după norm'a prescrienda de teologu jesuitu; nu numai preutii, cê și secularii, fia eli chiaru de condițiune plebéa, în virtutea acestui Articlu suntu a se computá nemediatu în statulu catolicu și au se se bucare de tote beneficia-le patriei, nu cá suferiti, cê cá filii ali patriei.

Frumosu! inse mai multu la aratare și spre amagire, de câtu în realitate.

Sa lasámu și se nu amentimu, că între cele, ce Domnitorii predecesori ali M. Sale Leopoldu I. au fostu despusu cu respectu la catolicii dein Trani'a, câte una data intempinámu lu-

crure forte curiosa, asiá de exemplu: cá persoane eclesiastice de relegiunea catolica — numai pentru că eráu persoane ecce catolice, — intru atât și atât dle se se curatia dein tiera. Se lámú lucrulu dein partea cea buna, pe cumu-lu intielege și diplom'a.

„Romanii.—fia și plebei — deca se unescu, se se numere în statulu catolicu și se se bucare de tote beneficia-le tierii.“

Ce castigáu romanii prein acest'a? Nemicu și era nemicu?

În Ardealu usulu dreptureloru politice dependeá dela doue condițiuni: un'a cá omulu se se tienia de ore-care dein cele trei natiuni, și a dou'a cá se profeseze vre-un'a dein cele 4 relegiuni recepte.

„Nobilulu“, „secuiulu“ și „sasulu“ numai asiá se bucurá de drepture politice, deca profesá un'a dein relegiunile „catolica“ „reformata“ „augustana“ „unitaria“: și în desiertu erá cene-va catolicu seau reformatu, cá numai cu atât'a nu se fericéá intru imperati'a Ardealulu, deca nu erá totu una data și cu prerogativa nobilitaria, secuiesca seau sasesca. Plebeii catolici, cá și plebeii reformati și augustani, nu aveáu alte drepture, de câtu dreptulu de a asudá în brasd'a proprietariloru câte una data până la espirarea sufletulu. Diet'a tieriei nu-i mangaiá cu alta, fora numai cu ace'a, că în legi mai pre totinde-i numeá „seraculu și vaieratulu poporu.“

În desiertu a staruitu Klein pre bas'a acestei diplome, cá se dobandesca ce-va liusiorare pentru poporu romanu. În desiertu imperatulu Carolu alu VI a demandatu cu datulu 11 Dec. 1732 și după ace'a de repetite ori, ¹⁾ cá în comisiunea catolica se se lié în a-ante rogatiunile clerulu și ale poporulu romanu și se i-se dè informatiune.

Carolu ar' fi potutu se detune ori-si-cátu a supr'a privilegiatorulu, ar' fi potutu se-i amenitie ori-si-cátu cu indignatiunea sa regesca, ²⁾ cá eli mai bucurosi aru fi moritu până intru

¹⁾ Vedi Miscellanea, carea cuprende una multime de suplice de ale lui Klein și resolutiuni emanate în obiectulu acestu-a.

²⁾ Unele rescripte regesci den secl. trecutulu suntu forte drastice. Asiá Leopoldu I sorie cătra staturile Tranne între altele: Vos tamen manifesta ducti

unulu, de câtu se fia suferitu esecutarea punctului alu treilea in sensulu acelu-a, cá unitii sí celi de conditiunea plebéa se fia numerati între filii patriei sí investiti cu derepture.

Eca ce se dá unitiloru prein acesta diploma, pre candu baserecei loru se impunú sarcine pâna aci necunoscuté sí episcopulu loru se fereca prein conditiuni airi neaudíte in tota lumea catolica. Cá tota juredictiunea se liá dein mân'a eppului unitu sí se dá teologului ordinatu lunga dinsulu, asiá câtu eppulu baserecei unite — in strinsa consecenti'a acestei diplome — vrea figurá numai cá unu simplu arçhiereu celebratoriu sí chirotonitoriu in loculu jesuitului, for' a cáruí concessiune nu-i vrea fi liertatu nece a scrie una simpla epistola. ¹⁾

Ce se tiene de inceputulu sí autentí'a acestei diplome, episcopulu Greg. Maioru in Promemoria tramesa la Rom'a cu d. 11 Febr. 1773 ²⁾ díce aceste: „A dou'a diploma leopoldina, dupa a cárei tienore se baga in colatiunali teologulu sí alte conditiuni prejudeciose, nu s'a afluatú nece macaru conceptulu originariu seau o copia autentica, desí dein mandatulu prea inaltiatéi imperatése ce acumu cu fericire domnesce, s'a cautatu sí aici in Cancelari'a Tranna sí in Guberniulu regiu alu Tranniei. Dein care causa inca pre tempulu lui Petru Paulu Aronu cu dereptu cuventu s'a judecatu de apocrifa sí subreptitia sí de insii ministri regesci. Dupa asemenarea acestei diplome apocrife esí una instructiune ore-care sub numéle card. de Kollonits, sí acest'a apocrifa, pre cumu se va vedé mai diosu. Autoriulu amanduoru se pare a fi fostu acelu-asi. Mai antâniu in dílele nostre aflá episcopulu Klein nesce copie simple a acestoru scrisori la unu parente jesuitu repausatu in curtea dinsului, Ele eráu incuniate cu grige in sicria-le mortului. Copiele aceste dau teologului par-

contumacia in palpabile regiae nostrae auctoritatis vilipendium, prostitutionem-que regionum nostrorum mandatorum . . . non curastis, vos inobedientes et negligentes,“ sí totu treceáú unele pre lunga una urechia, altele pre lunga alt'a.

¹⁾ Art. 6. alu diplomei, carele eu mai susu l'am trecutú cu tacerea. — Mich, Cserei in istori'a sa spune, cá parentele jesuitu asiá incalcacasé pre metropolitulu Atanasiu in data la inceputu, sí asiá strinsu-lu tieneá, de metropolitulu in facta nu poteá scrie nemica fora voli'a jesnitului.

²⁾ Impurulu se afla in Archivulu Metropolitiei dein Blasiu.

tea cea mai de frunte sí mai tota poterea a supr'a clerului sí a poporului; ba inca insu-si eppulu e subordinatu teologului.“ . . . De aci in colo arata relele provenitorie dein umilirea episcopului unitu, apoi díce, cá lui Atanasiu I. pentru nescienti'a limbei latine s'a comendatu, se-si tiena de ajutoriu unu teologu; inse nu i s'a impusu cá detoria nece prein ce-va diploma regescá nece prein bule papali. Joane Nemes L. B. de Patak dein buna-aflarea sa a luatú sí tienutu pre unulu dein societatea ace'a, apoi l'a dimisu. „Er' apoi candu sub eppulu Klein aru fi inceputu a-si pretende cá sí unu dereptu sí de a colo s'aru fi escatu sí imparechiári grele — pre cumu e sciutu dein monumente varie sí dein esperientia; atunci in urma pre la a. 1729 s'a scosu la lumina una copia simpla a ore-carei diplome cu numele gloriosului imp. Leopoldu.“ . . . De aci aduce documente prein cari arata, cá diplom'a ace'a este apocrifa. „Aceste documente citate aci impreuna cu notele loru inca in 25 Nov. 1752 episcopulu Aronu le-a tramesu de aci dein Vien'a a colo la Rom'a sí se voru aflá in Cancelari'a apostolesca,“ . . . Nece se mire cene-va, cá nesce rateciri asiá invederate au custatu atát'a tempu sí nu s'au stersu prein Maestátile augustissime. De-ora-ce eppulu Klein, candu mai tardíu a observatu insielatiunile ascunse in predísa-le instrumente sí se nevolíá se le descoperia, sí se scutesca episcopatulú seu de aceste conditiuni grele sí prejudeciose pentru libertatea baserecei, se cástige derepturele episcopatului sí se le pestreze dupa cuprensulu diplomei leopoldine celei adeverate: in data impreunandu-se teologulu sí Provincialistii sí apesandu-lu cu suspitiunári sí delatiuni varie la atát'a strimtoare-lu adusera, de i-a cautatu a recure la Scaunulu apostolescu sí a putredí a colo. Er' eppulu Aronu dupa ce descoperise sí spusese tote aceste inaltei Cancelarie aulice, in ultim'a audientia a capetatu dela M. Sa, ce cu fericire domnesce, acelu respunsu: cá M. Sa de tote aceste nu scie nimicu, cumu a respunsu sí mie mai de aproape la relatiunea, ce amu facutu cu respectu la conditiunile puse in colatiunalile mele.“

Asiá se esprime nou-denumitulú eppu Maioru de a II diploma leopoldina. ¹⁾ Sí forte dereptu are. Dereptu are, candu

¹⁾ In sensulu acestu-a a lucratu elu inca mai in a a-nte la curtea imperatésca, ce se vede de acolo, cá diplom'a dinsului nu contine pasulu despre

dice, că eppulu Klein „mai tardîu a observatu insielatiunile cuprese intr'ins'a“ sî a inceputu a lucrá pentru suru parea ei. Pentru că eppulu Klein pàna spre a. 1743 necontentitu s'a provocatu la dins'a in suplicele, ce a datu la curte. ²⁾ Elu adevca a cugetatu, că in specie Art. 3. alu dîsei diplome este arma forte buna spre a eluptá susceperea romaniloru intre natiunile regnicolarie. Sî asiá s'a folositu de ea. Pàna candu, pote cu ocasiunea sinodului dela 1742, ³⁾ cunoscundu-i insielatiunea s'a lapedatu de ea.

Dereptu are elu sî atunci, candu dîce, că sî de ministri regesci inca s'a judecatu de falsa. De-ora-ce Cancelari'a aulica la a. 1743 a trasu la indoiela autentî'a ei, pentru că „dupa cercare cu de-amenuntulu aici nu se scie, ore diplom'a ace'a publicatu-s'a in Tranni'a sî contradîsu-i-s'a, ori ba; sî insu-si eppulu unitu dîce, că nu o are sî nu o pote produce, nece conceptulu ei originariu nu se afla in Archivulu Cancelariei.“ Pre urm'a acestei opiniuni, ⁴⁾ dupa cumu ne arata istoriculu Maioru la p. 84, esî unu rescriptu r., prein care se demanda Guberniului cutarea dupa acea diploma.

Resultatulu a tota cercarea fî, că a II leopoldina nu s'a aflatu neca-iri, nece in originariu nece in transumtu autenticu; ma nece vre-una urma de publicarea ei in Tranni'a.

Deintru aceste sî regimulu s'a convinsu pre deplenu, că scrisorea ace'a nu este una diploma imperatesca, cè una nascocitura. Deci diplom'a pentru denumirea lui Maioru s'a reformatu asiá, cātu intregu pasulu umilitoriu ocurente intru a lui Klein s'a lasatu a fora, sî dela cuventele „obediens esse“ s'a trecut la „et sacram uni-

diplom'a leop., nu celu despre dependenti'a dela primatele, nece celu despre teologu. Scaimberea acest'a fora indoiela nu s'a facutu de cātu la staruinti'a dinsului.

²⁾ Miscellanea cu desclinare la pag 51 sî in prea insemnat'a Promemoria dela pag. 300 — 332.

³⁾ Sinodulu baserecei nostre dela 1742, candu i s'a prezentatu non-denumitulu jesuitu cu decretu regescu basatu pre a II leopoldina, nu o-a cunoscutu de autentica sî a cerutu se i-se produca originariulu. Mai susu la pag. 148.

⁴⁾ Miscellanea la pag. 425, unde se afla intregu actulu.

onem.“ Formulariulu remase asiá sî pentru episcopii urmatori dupa Maioru, sî asiá de aci in colo nu s'au obligatu mai multu nece a tiené teologu nece a depende dela Archieppulu Strigonianu. —

Diplom'a II leop. a cadiutu, este acumu una suta de ani, sî a cadiutu, fiendu că autentî'a ei nu s'a potutu probá sî preste ace'a tote pàrtile interesate s'au lapedatu de ea pentru cuprensulu ei odiosu: episcopii sî clerulu unitu, pentru că prein ea se subordináu teologului sî archiepiscopului dela Strigoniu; regimulu, pentru că prein ea se impartiau cadintie nobilitarie la multe sute de milie de plebei.

Cumu se intempla totu-si, de una angustare a dreptureloru baserecei nostre provenita dein ea, mai custa sî adi? Pentru ce sî acumu se cere dela baserece'a nostra, se alegea trei persone, in locu de a alege un'a dupa stravechiulu sî bunulu seu dreptu?

Dupa ce in cele precedenti amu aratatu, cumu că sinodulu a fostu sî este, carele alege pre capulu baserecei nostre, se vedemu acumu dein ce-ne custa sinodulu alegatoriu.

In seclulu trecut, dein care avemu documente, sinodulu alegatoriu se compunea:

- a) dein toti protopopii, seau locutienetorii loro.
- b) dein câte doi deputati dein fia-care eparchia. Cá unulu deintre acesti-a se fia avutu mandatu, pentru ce-ne se voteze, nu aflamu scrisu neca-iri. Inse adeveresce usulu pestratu pàna in dilele nostre. Cá sî la alegerea dein urma unulu seau doi deputati au adusu la urna voture sigilate cu sigilulu epar-

chíei, — a fora de ace'a protocoalele adevérescu, cá in archidieceasa in tote protopopiatele s'a facutu alegere de episcopu sí „deputatulu eparchíei“ s'a obligatu — in temporele trecute sí cu juramentu — a votá la Blasiu pentru celu esítu cu majoritate in votarea facuta de eparchía. Alaltu deputatu, ce porta numirea de „notariu“, a datu totu de-a un'a votu liberu cá sí protopopulu.

- e) toti monachii tienetori de munastirea s. Treime dein Blasiu, cumu se vede dein documentulu publicatu mai susu, unde se díce: „pre care dí (4 Nov. 1751) dupa datena neau invitatu sí pre noi relegiosii munastirei dein Blasiu“ pag. 138; — sí dein catalogulu vatisantiloru dela 1782, cu care ocasiune monachii au participatu cá consistoriali sí cá profesori. Má sí unu profesoriu, ce nu erá monachu a participatu la alegerea acest'a dein 1782; asemene sí parochulu dein Blasiu.¹⁾

¹⁾ Vicariulu episcopescu Ign. Dorobantu cu respectu la indereptatirea de a votá scrie in 27 Juliu comisariulu reg. Teleki sí díce: Me temu tare, cá nu cumu-va se se nasca confusiuni intre cleru sí monachii nostri pentru antanietatea siederei sí votisare: cá monachii in tote aceste-si ceru antanietate, era clerulu vrea cá se fia eschisi. Sí fiendu cá in gr. rescriptu r. guberniale adresatu mie, de monachi nu se face amentire, cè numai de deputatii clerului, era pracs'a de pâna aci inca a fostu varia: stau dubiu, ore se trametu invitatiune sí la monachi, sí in ce feliu; ore fire-ar' de ajunsu se invita numai pre prepositulu munastirei cu doi deputati, pre cumu dein tote districtele archidiaconali s'au chiamatu archidiaconii cu doi deputati. — Dupa cumu se vede dein chart'ia guberniale cu d. 2 Aug. N 5869 adresata contelui Volf. Kemény, temerile aceste ale lui Dorobantu sí epistol'a dinsului de cuprensulu acestu-a s'au pertratatu in guberniu, carele prein chart'ia citata despuse: „intru acelu actu de alegere are se fia incungiurata ori-ce innoire,“ in actele aniloru de mai in a-anté se se cerce usulu de pâna aci „ejusque ductui presso pede insistatur.“ Vedi Acta Resignationis. — Apoi pre cumu ne invetia protocolulu, sinodulu „fora consecentia pentru venitoriu“ admise la alegere pre toti monachii ordinati, pagina 109.

La antâni'a alegere urmata dupa 1782, carea se templá, candu se pleneáu 50 de ani, s'a facutu scambarea ace'a, cá scadiendu influenti'a monachiloru sí intemeliandu-se capitululu, membrii acestui-a sí notariulu (antâniu dora alu clerului, apoi la ceste doue dein urma fora indoiela celu capitulariu) au fostu cunoscuti de alegători. Intru asemene sí la alegerea dein 1850 sí 1868. Era monachii au fostu restrinsi, pre câtu sciu, fora contradictiune dein partea loru; — asiá la aceste 3 alegeri dein urma deintre monachi numai prepositulu munastirei a luat parte.

Corpulu profesorale dein Blasiu la tote alegerile aceste a fostu representatu prein câte doi deputati. —

Una intrebare forte momentosa este: ore laicii participatu-au vre-una data la alegere in base-reca nostra, seau dora numai prentii s'au bucuratu de acestu dreptu?

Intrebarea acest'a merita a se cercetá cu de-a menuntulu. Tragundu atentiunea scrutatoriloru nostri a supra-i, insemnu dein parte-mi numai ace'a, cumu cá la alegerea dein 1850 deputatulu corpului profesorale, d. Joane Rusu, carele acumu e protopopu in Sabinu, a fostu admisu la alegere, de sí erá laicu; era in sinodulu dela 1868 deputatulu Ibasfaláului, d. Jos. Solutiu, fiendu laicu“ nu s'a verificatu. ¹⁾

¹⁾ D. Joane Rusu in a. 1850 erá primitu in clerulu teneru sí facuse studia in Semenariulu dein Blasiu; dara pentru ace'a inca nu erá clericu, de cátu dupa insemnarea vulgaria a cuventului, sí in sensu canonicu erá inca totu laicu, pentru cá nu aveá nece macaru ordinele cele miee. Clericu in sensu canonicu incepú a fi la a. 1855, cá pre cumu arata „Protocólulu ordinariloru“ in anulu acelu-a s'a ordinaru, a nume in 25 Juniu lectoriu sí subdiaconu, in 16 Nov. diaconu, er' in 18 Nov. prentu. Prein urmare cumu a fostu verificatu d. J. Rusu, asiá se poteá verificá sí d. Solutiu; sí crediu, s'ar' fi sí verificatu, de nu se treceá preste lucrú in ruptulu capului, sí mai alesu deca cercnerea chartifeloru legitimatorie s'ar' fi incredentiatu unei comisiuni, carea se le fia esaminatu sí reportatu dupa studiu maturu.

Unele observări la sinodul dein 1868.

Nu acestu-a este tempulu, în care se se pota scrie deplena istori'a acestui sinodu interesante. Pentru ace'a me restringu numai la ore-cari observări scurtutie a supr'a obiectelor, despre cari am cugetatu, că au lipsa neincungiurata de ore-cari desluciri.

1. Rescriptulu r. și alte despusetiuni ale Regimului.

Chiamarea la alegere în 1868 s'a facutu întru unu modu, până aci neindatenatu. Regimulu de locu nu s'a pusu în contielegere cu ordinariatulu metr. dein Blasiu, nece despre modalitate nece despre terminu. Că s'a întielesu numai cu ore-cari privati și a despusu după svatulu aceluor-a. În data la începutu s'a observatu, că regimulu tende a-si ascură a supr'a acestei alegeri influentia, ca și care celu pucinu de 150 de ani în coce nece unu regimu nu a depresu. ¹⁾

Reînviandu metropol'ă, dieces'a Fagarasiului s'a desmembratu. Mai diumetate protopopiatele dinsei trecura la dieces'a Gherlei și a Lugosiului. Aceste aveău eppii sei. Înse regimulu totu le chiamă la alegere și pre aceste. Asiă 33 protopopiate desmembrate se pusera facia cu 39 protopopiate ale diecesei, pentru care se alegeă în sensu propriu. Ce impresiune a produsu acesta despusetiune, s'a vediutu dein cele template și mărturescu și cele împartășite la p. 58.

Negotiulu trameterei invitatiorilor nu s'a lasatu ordinariatulu dein Blasiu, de și singuru acestu-a cunosceă daten'a cea vechia și aveă deprendere întru acestu lucru; de și acestu-a eră înteresatu mai de aproape; de și elu că metropolitanu fora nece una derogare ar' fi potutu tramete prein ordinariatele respective invitatioriele pentru eparchiele desmembrate. Dein contra regimulu

¹⁾ Alegerea dein 1850 și cea dein 1832, a fostu cu totulu libera de ori-că amestecu a regimului, — de nu cumu-va ar' numi cene-va amestecu acea fapta a gubernatorului b. Wohlgemuth, că — de nu me însielu, trecundu prein Blasiu — a svatuitu pre unii omeni însemnati, se nu voteze pre eppulu Lemény, că totu nu-lu voru capetă. La 1782 regimulu a pasitu pre facia cu candidatii sei propunendu-i sinodului (p. 111 și 127,) și sinodulu a vôtatu, pre ce-ne i-a placutu. Regimulu dela 1782 incai a purcesu forte loialu, și nu se pote dice, că a influentiatu alegerea.

despuse, că invitatioriele se se dé dein 3 locure. S'au datu ¹⁾ fora nece una contielegere, și de ace'a nu omogene. Deci regimulu se vediu necesitatu a osteni pre comisariulu seu d. B. la Blasiu spre stergerea diferentiei mai esentiali ²⁾ și pentru alte scopure benecuventate.

Charti'a ministeriale data cu rescriptulu r. se estende la lucrure, ce nu se tienu de domenulu înaltulu ministeriu, că de ordenea interna a sinodului. ³⁾ În contr'a acestei ingerentie nechiamate sinodele protopopesci au radicatulu vocea sa, er' în sinodulu generale s'a propusu remustrare. Propunerea acest'a fû primita cu aplausa; și deca totu a remasu fora decisiune finale, este, pentru că propunetoriulu împreunase cu dîns'a unu votu de multiamita acelu-asi ministru, în contr'a carui propuneă remustrare. (pag. 38—39.)

Suprendere neplacuta și resentiu generale au produsu în toti unitii, deintru unu capu alu tierei până în celu alaltu, acele cuvente ale înaltulu rescriptu r. și ale chartiei ministeriali, prein cari se ataca dreptulu de alegere și se dice, că M. Sa s'a înduratu a concede alegere numai pentru acumu și fora nece una cosecentia pentru venitoriu.

Lasu alte manifestări în contr'a acestui atacu neasceptatu chiaru atunci, candu dein anumite părți asiă desu se repetiescu cuventele: libertate, dreptu, constitutiune, și amentescu numai propunerea energica, ce în sinodulu generale s'a facutu dein partea cea mai amica regimului actualu, carea prein urmare e scutita de prepusulu ultraismului și alu pruritului de a invinovați pre regimu.

Întru acesta propunere se diceă: Sinodulu protesteaza cu solemnitate în a-antea lui Ddieu și a lumii în contr'a atacarei, stîrbarei ori despoliarei clerului de dreptulu de alegere s. a. (vedi pag. 38—39.)

¹⁾ Dein Blasiu cele împartășite la p. 1, dela Gherla cu d. 13 Jun. N. 1799, dela Lugosiu 18 Jun. N. 881 și 7 Jul. N. 959.

²⁾ Resultatulu fû cerculariulu dela pag. 12.

³⁾ În 1782 vicariulu a cerutu dela regimu se faca unele despuneri privitorie la ordenea internă a sinodului. Regimulu nu a volitu; că a demandatu comisariulu seu, pre cumu s'a aratatu mai susu, se aiba grige, că usulu de până aci se se observe acuratu,

Ce a facutu sinodulu in respectulu acestu-a și dupa ce i s'a propusu acesta purcedere energiosa, arata representatiunea dela p. 45, acestu documentu pretiosu despre spiritulu leniscitu, ce domnea sinodulu. [Vedi și Not'a 3. la calcâniu.]

2. Unele spresiuni ale Protocolului. In nece unulu dein protocoalele sinodeloru de mai in a-ante nu intempnâmu spresiuni că „alegutorii primescu“ „alegutorii spriginescu“, pre cumu se afla in celu dela 1868. Ei dara se nu fia scapatu dein vedere, că d. B. până la 1868 nece una data nu fuse comisariu r. la sinodele dein Blasiu.

Lucru-si are istori'a sa, care acumu nu se pote scrie pre largu, pre cumu nu se potu nece multe alte relative la acestu sinodu. Me marginescu dara a arată, că dd. comisari si-au luat u a fi de facia și la verificarea protocolulu și au staruitu cu multa veementia, că propunerea dlui Antonelli carea comendata de d. Balintu fuse radicata la valoare de conclusu, se remania cu totulu a fora. La acest'a comisiunea despusa de sinodu nu s'a potutu involi.

DD. comisarii au dechiaratu, că nu voru suscrie nece asterne la locurile mai inalte protocolulu, deca nu se face intr'insulu scaimbarea ceruta; pentru că nu potu comite se aparia, că și candu și dinsi aru fi acceptatu decisiunile și conditiunile de alegerè.

Se scieă, că suscrierea dloru comisari nu este necesaria. Se scieă și ace'a, cumu că comisarii regesci nu suntu parte intregitoria a sinodulu, cè numai reprezentanti ali regimului, cari se-i dè garantia, că sinodulu a cursu in ordine și alegerea s'a facutu conformu usului de până aci.

Inse dupa impregiurările date, cu tote și pre lunga tote, verificatorii alesi de sinodu s'au plecatu la facerea acelu com-promisu: că propunerea dlui Antonelli, resp. conditiunile de alegere, se remania in Protocolu, inse conclusulu: „Sinodulu aproba propunerea dlui Balintu“ („că conditiunile propuse de d. Antonelli in protocolulu sinodulu alegutoriu de esta-di se se petreca, că și decisiunea acestui sinodu,“) se se scaimbe in: „Alegutorii primescu propunerea d. Balintu.“

La acest'a s'au involitu verificatorii nu spre a detrage ce-va dein poterea și momentulu lucrului in se-ne, cè numai spre leniscirea dloru comisari și spre scaparea loru de scrupululu, că dora și dinsi s'ar infacisiă, că și unii ce s'aru fi involitu.

3. Conditiunile de alegere. Unafrica generale domnesce acumu de multu animele unifiloru, că la firulu vietii baserecei acestei-a rodu viermi ucidiatori. Acesta frica crescù dein di in di și se mari dein anu in anu, asiă cătu sinodulu dela 1868 s'a cugetatu detoriu a luă measure de urgentia spre salvarea baserecei.

Eca inceputulu și caus'a conditiuniloru de alegere.

Asiediantele baserecei nostre se alterasera prein despuneri și ordinatiuni anticanonice, afora de ace'a absolutismulu se latia intr'ins'a dein ce in ce mai multu.

Sinodulu voliă se puna stavila acestoru-a. De ace'a revocà baserec'a la statulu ei de mai in a-ante; de ace'a decise, că institutiunile baserecei nostre, carea este una basereca sinodale, se se conserve neatinse.

Una lucrare cu intentiune și scopu atātu de salutaru, nu pote descetpă neplacere intru nece unu amicu adeveratu alu baserecei nostre. Și deca totu-si se respandì, cumu că ea ar fi produsu neplacere in palatiulu Nunciaturei apostolesci dein Vien'a, — de este adeverata scirea acest'a, — neplacerea ace'a nu ni o potemu esplică, de cătu supunendu, cumu că decisiunile sinodulu dela 1868 se voru fi alteratu pote prein traducere și asiă nu voru fi fostu intielese dupa mentea sinodulu.

Numai asiă se pote esplică faim'a, cumu că la Nunciatura desplacu decisiunile sinodulu, pentru că ele aru fi atingundu lucrure dogmatece și autoritatea Pontificelui romanu.

Sinodulu cunoscea mediunele potestății sașe și nece că i-a trecutu prein cugetu a comite ce-va in contr'a actului de uniune seau in contr'a autorității Pontificelui romanu. Punctulu alu 4, carele unii omeni, ce nu si-au luat u ostenela a-lu ceti, -lu inpumneza că contrariu autorității Pontificelui, nece strensu in storcutoriu nu dă sensulu, ce i-se atribue. In punctulu acestu-a

se întredice numai recursulu la consistoria-le sî arhieriei romano-catolici, era de Pontificele nu este vorba. Prein punctulu acestu-a sinodulu a volitu se talia pre venitoriu incumetarea, cu care unii fili ali baserecei nostre ne calcáu in petiore autonomi'a sî-si bateáu jocu de juredictiunea metropolitulu nostru recur-gundu sî apelandu in contr'a dinsului la scaunulu metropolitanu dein Strigoniu. Potere-asiu citá estu feliu de calcári nelegiuite, ce s'au intemplatu dupa a. 1855; sed exempla sunt odiosa. Acestoru volí se puna capetu sinodulu prein p. 4. alu decisiuniloru sale.

Sinodulu a tienutu strinsu in vedere pactulu de uniune sî declaràrile serbatoresci ale baserecei nostre dein secl. trecutulu sî presente, sî a lucratu in deplena cosunantia cu dinsele. ¹⁾

Prein urmare lucrarea sinodulu, in data ce va fi bene intielesa, nu pote desplacé nece unui catolicu adevveratu.

Dara nu pote ea se desplaca nece arhieriloru nostri. Dein contra conditiunile de alegere le suntu benevenite, antâniu pentru cà deintru insee cunosce voli'a determinata a alegutoriloru, sî asiá nu este espusu pericululu de a dá ansa la nemultiamiri provenitorie dein nescientia. A dou'a pentru cà ele-i presteza unu muru, de care se pote folosi spre abaterea ori-caroru pretensiuni neindereptatite dein afora; prein care pote aperá baserece'a sî institutiunile ei, candu aru fi impetite ori dein partea ultramontaniloru, ori deintru a regimului.

Sî mai cu asupra lucrarea sinodulu dela 11 Aug. nu pote se le desplaca, pentru cà dela esecutarea conclusaloru acestui sinodu e conditiunata crescerea sî prosperarea baserecei nostre.

¹⁾ Enciclica archiepului Kollonich cu d. 11 Junii 1698, carea fu latita in Tranni'a in mai multe editiuni tiparite, propune romaniloru uniunea prein acceptarea cunoscuteloru 4 punete sî mai multu nemicu. Sinodele nostre, de sub Klein au explicatu de repetite ori, cumu intielegu uniunea: profesarea celoru 4 punete sî tienerea disciplinei sî a asediamenteloru baserecei nostre intru tote neatinsse. — Rom'a avú deplena cunoscentia despre tote aceste. Episcopii nostri o au informatu sinceru: cà baserece'a nostra tiene uniunea in cele 4 punete, dara-si pestreza ritulu sî disciplin'a propria. Vedi relatiunea eppulu Atanasu cu d. 9 Martiu 1771 tramesa la congregatiunea de propaganda fide, in protocolulu, ce custa in archivu. — Ce a facutu alt'a sinodulu dela 11 Aug., de câtu a calcatu pre caràrile amblate de parentii sei cu scirea sî involirea S. Scaunu apostolescu?

— Cumu cà conditiunile puse de acestu sinodu nu aru fi indetorindu pre alesi, nu sciu cumu s'ar' poté probá. Cu vorb'a scapata de d. comisariu de securu nu se probeza nemicu spre detragerea valorei loru. De a fostu conventiculu adunarea, ce a pusu conditiunile, a fostu cuventiculu sî adunarea, ce au alesu; cà un'a sî ace'asi este, sî intru dinsa nu s'a petrecutu nece una scaimbare dein inceputu pana in fine. Cumu a fostu in momentulu alegerei, asiá a fostu sî candu a statoritu conditiunile. Urmeza dara de se-ne cá: de a fostu conventiculu la inceputu, la capetu inca se fia fostu conventiculu. In casulu acestu-a apoi alegerea ar' cautá se se considere cá sî nevalida. — Inse nu crediu se aiba cene-va placere a sustiené una vorba, dein carea neaparatu ar' esí cosecentia, cá cea aratata.

Chiaru asiá pucinu se pote nemici poterea conditiuniloru prein ore-cari citate de prein Corpus juris, Decretale ori Extravagante, sî ce-ne s'ar' folosi de atari citate, ar' demustrá ori nesuintia de a surupá asediamentele baserecei nostre, ori in casulu celu mai veniale una completa nescientia de dereptulu baserecei nostre, carele nu are a face nemicu cu Corpus juris sî sororile lui; ar' demustrá mai in colo una necunoscare a cuvenientiei sî moralei, dupa cumu se judeca ele la noi.

Intru alte pàrti pote avé trecere sî alta argumentatiune; dara la noi tienemu de cuvenientiosu sî morale a observá detorinti'a provenitoria deintru estu feliu de conditiuni.

Se intielege, depende intru tote dela libertatea celu alesu a se decide pentru acceptarea seau refusarea alegerei, deca se impreuna cu dinsa sî ore-cari conditiuni; er' acceptarea alegerei conditiunate, dupa modulu nostru de a judecá moralitatea sî cuvenienti'a, supune acceptarea conditiuniloru.

Cu unu cuventu: Sinodulu avú in vedere salvarea baserecei. Elu a calcatu strinsu pre caràrile amblate de parentii sei; pre caràrile amblate de parentii sei cu scirea sî involirea santulu Scaunu apostolescu. — Fia, cà intreprederea lui se fruptice câtu mai curendu! —

Not'a 1. la pag. 174. Sam. Klein, dupa cumu e tiparitu in Acte si fragm. la pag. 104. dice, ca alegerea acest'a s'ar' fi templatu in 3, nu in 4 Novembre. Inse epistol'a monachiloru adeveresce (la pag. 138) cumu ca sinodulu a fostu conchiamatu pre 4 Nov. Deca S. Klein totu-si o pune in 3 Nov, mi se pare ca provene dein caus'a urmatoria. La a. 1800 calendele (adeca dilele antanie ale luniloru) Juliane au mai remasu indereptu cu una di de cele Gregoriane: ca a. 1800 dupa calendariulu Jul. a fostu visectu, era dupa celu Gregorianu nu a fostu visectu. De aci in seclulu presente scriemu s. e. $\frac{1}{13}$ Juniu, era mosii nostri scrieau in sec. trecut $\frac{1}{12}$ Juniu. Acumu Klein va fi avutu in a-antea ochiloru datulu acelui sinodu semnatu dupa calendariulu Greg. si va fi smentitu facundu reducerea lui la celu Jul. in modulu, cumu reducemu in sec. presente. — Totu asi smentesce dinsulu si candu inmormentarea lui P. P. Aronu o pune la 13 (Acte si fragm. pag. 111) in locu de a o pune la 14 Martiu. Cumu ca P. P. Aronu s'a inmormentatu in 14 Martiu 1764 se cunoce dein investigatiunea facuta la 1766 despre icon'a Preacuratei, ce se credea a fi plansu cu ocaziunea ace'a. Marturi preste marturi adeverescu aci, cumu ca cadavrulu lui Aronu fuse adusu Sambata spre Domineca, in 17 spre 18 Martiu la mie-diulu noptei si s'a inmormentatu Domineca in 25 Martiu. Cumu ca aci vene a se intielege 25 Martiu dupa cal. Greg., se cunoce dein liter'a Dominecei; era diu'a de 25 Martiu Greg. in seclulu trecut respundeá la 14 nu la 13 Martiu Julianu.

Not'a 2. la pag. 174. Basilovics, Notitia foundationis Th. Koriathovics, Kassoviae 1799 P. III pag. 111. — Insemnu aci, ca Joane In. Klein inca a fostu santitu de eppulu Muncaciului Georgiu Gen. Bizantiu, cumu adeveresce diplom'a acestui-a cu datulu Munastirea S. Nicolau in Muncaciul 25 Oct. 1730. Originariulu acestei diplome scrise slavenesce pre pergamenu se pestreza in Museulu dein Blasiu. Acesta di a santirei se probeza si dein instrumentulu despre depunerea juramentului de fidelitate cãtra Pap'a, intru care se dice, cumu ca Klein a juratu in 5 Nov. 1730. Acumu 5 Nov. nou in secl. trecut concade cu 25 Octobre vechiu.

Mai insemnu despre Klein si ace'a, cumu ca dupa copiele

cuprense in „Miscellanea“ amentita mai susu, — deintru care am scosu si datulu depunerei juramentului, — fuse denumitu de eppu in 25 Februaru 1729, despre care imperatulu inscientia pre Guberniu cu d. 6 Maiu. Standu ca diu'a denumirei este 25 Febr. 1729, a nevolia crediu, se se fia tienutu si sinodulu alegatoriulu totu in anulu acelu-a, — Bul'a de intarire porta datulu: idurele lui Sept. 1730. Si Bul'a acest'a impreuna cu cele alalte si cu documentele despre calugarirea si santirea de preutu a lui Klein se afla copiate in „Miscellanea.“

In urma insemnu si ace'a, cumu ca P. Maioru in istori'a bas. pag. 390 produce unu documentu „din Есечнаар Азрентік къ нечереа Врѣдкѣи Архїері“ si arata, cumu ca Jo. In. Klein s'a instalatu in 28 Septem. 1732. Apoi de aci deduce, cumu ca si chirotonirea lui totu atunci se va fi intemplatu. Inse dein documentele citate mai susu este probatu, cumu ca santirea de episcopu s'a facutu in 1730. Deci cauta se supunemu: seau cumu ca Klein aceli doi ani deintre santire si instalare i-a petrecutu in Vien'a; seau (ce este mai probabile,) cumu ca si-a portatu si plenu deregutori'a de episcopu si in a-ante de ce s'ar' fi instalatu. Mai multi episcopi de ali nostri au facutu asi, si mai de aproape in dilele nostre Sulutiulu dela Septembrie 1851 pana in 28 Oct. 1855.

Not'a 3 la pag. 190. In 1850 candu era se se restaureze metropol'a de Alb'a Julia si se se intemelieze 2 episcopie noue, s'a tienutu in Vien'a una conferentia in obiectulu acestu-a. Membrii ei au fostu:

D. Aeppu a Strigoniului si principe primatu alu Ungariei	D. ministru de interne
Dr. Alesandru Bach.
Joane Scitovskiy.	
D. eppu alu Oradei mari, g. cat.	D. ministru de cultu si invet.
Conte Thun.
Basilii Erdelyi	
D. c. r. comisariulu plenipotentiatu pentru Transilvania si consiliariulu ministeriale Eduardu Bach.	
D. consiliariulu de sectiune Privitzer ca actuariulu.	

Acesta comisiune a terminatu lucrarea sa in 18 Nov. In protocolulu dinsei chiaru la inchiaiere cetimu cu respectu la prevederea scaunului metropolitanu si a celor doue episcopie urmatoria-le:

„Mai in colo unanim'a parere a Conferentiei se concentreza intru ace'a, cá denumirea Metropolitanului, pre cumu sî a celoru doi episcopi dela Gherla sî Lugosiu, pâna la fiitori'a candu-va in venitoriele casuri regulatiune, se atarne nemidilotu decila M. Sa Imperatulu.“

Majestatea sa prein decisiunea sa prea inalta dela 12 Dec. 1850 aprobà intrega lucrarea comisiunei sî intari restaurarea metropoliei, intemeliarea celoru 2 episcopate sî prevederea loru dupa proiectulu comisiunei.

Despre aceste ministrulu de cultu cu d. 8 Februaru N. 259/230 incunoscentià pre Guberniulu civ. sî mil. alu Tran- niei, — carele dein parte-si le impartasî Capituluului dein Blasiu cu d. 23 Febr. 1851 N. 4776.

Era vener. Capitulu traduse intru tota estensiunea le co- municà diecesei prein cerculariulu seu dela 21 Febr. v. N. 201 —1851.

Asià dara prea inalt'a decisiune imperatesca dela 1850 a rezervatu pentru M. Sa. prevederea metropoliei sî a celoru 2 episcopate prein denumire numai „pentru atunci“ „sî pâna la fiitori'a regulatiune.“ Deci d. comisariu r. B. a lovitù adeverulu, candu in sinodulu dela 11. Aug. aperandu regimulu a dîsu: „re- gimulu actuale nu a angustatu dreptulu de alegere, cè inca l'a latitu s. a. vedi pag. 40. Pentru cà, pre cumu arata documen- tulu citatu, in 1850 dreptulu de a prevedé scaunele prein de- numire nu se rezervase absolutu, cè numai „pâna la fiitori'a re- gulariune,“ — carea liusioru se poteà face de multu sî s'ar' poté sî acumu, numai bunavolientia se fa.

Inse chiaru deca regimulu dein 1850 ar' fi decretatu ne- micirea totale a dreptului de alegere, cu ace'a totu nu s'ar' curatî regimulu actuale: cà pentru dînsulu absolutismulu este un'a epoca neesistente, sî tote decisiunile lui suntu nevalide. Prein urma- re nu i s'au potutu face servitiu placute, candu faptele lui s'au aperatu prein citarea (aci inca sî ace'a neesacta) despuneriloru emanate sub Bach.

Smentele de tipariu.

In prefatiune cetesce: Lectoriului salute! — pag. VI sub linea e scaimbatu numerulu sî loculu no- teloru. — p. 9 sîrulu 15 cetesce sufraganeiloru. — p. 10 s. 2 in susu: deputatului. — pag. 21 s. 6 in susu: Leontiu. — p. 31 s. 10: publicata. — p. 35 s. 11 in susu: care. — p. 41 s. 5: consunan- tia. — p. 54 s. 3 in susu: enumeratu. — p. 56 s. 8: facia. — p. 65 s. 5: Guberniali. — p. 75 s. 3 in susu: faciarnicu sî. — p. 76 s. 10 sî 11 in susu: cà celui mai micu se ingaduesce mila. — p. 90 s. 10: Macedon. — p. 92 s. 1. Joannes. — s. 4. Gyergyo. — p. 102 s. 10 flagrarent. — p. 108 s. 7: Comitiss. — p. 110 in nota: Maioru a primitu acestu rescriptu . . . scrisu: Indor- satio. — p. 111 s. 21: recedunt. — p. 112 s. 20: luminis. — p. 113 s. 4 in susu: Vestra Deputa- tos. — 115 s. 12: СМЕРЕНІА. — s. 14. ТИЕРКЦЕЛЕ. — s. 19: АН АРАКА. — s. 20 sî 23: ПРИИМІТ. — s. 30: авіі аноі. — p. 118: „Titulus — dilecto.“ suntu sarite dela finea rescriptului. — p. 119 s. 12 in susu: іарху. — s. 10: ΠΡΕΚΣΜ. — p. 120 s. 14: ΑΣΤΕΞΙ. — p. 121 s. 5: Αρχιιεροπiσ. — p. 126 s. 1: praefigendo. — p. 130 s. 8: Sövényfalv. — s. 17: ex. — s. 19: Vaszile. — s. 27: Petrus. — p. 131 s. 16: Ja- cob. — s. 17: Sz. Varosiensis. — s. 30: Niku- láe. — s. 32: Kontor. — p. 132 s. 10: Rötssi. — p. 134 s. 9 in susu: et jurium. — p. 135 s. 9: di- svaviari. — p. 138 s. 5 in susu: comparitione. — p. 141 s. 11: et tranquillitate suae conscien- tia. — p. 147 s. 16 ΡΥΨΑΝΨΙΛΕ. — p. 148 s. 14: САЗ КОНШКРІКАЗІТ. — p. 157 s. 23 ΠΕΝΤΡΘ ΚΕΛΤΣΙΑΛΧ. — p. 158 s. 3 in susu: greu. — p. 166 s. 5—6 in susu: cà se cunosca celi vii. — p. 173 s. 1. ΚΑΡΕ ΔΕ ΣΕ ΗΑ ΝΥΡΚ. — p. 175 s. 22 cetesce: 9 Juniu n., — p. 176 s. 9: in 28 Octobre n. 1855. — p. 196 s. 4: se a- tarne nemidilocitu dela.

rec'a romana orientale, in Approbatae Constitutiones Pars I Tit. 8 Art. 1, unde dupa cuventele:

Noha az Oláh *Natio* az Hazában, sem a *Státusok* között nem számláltatott, sem Vallások nem a' *recepta religiók* között való; mindazáltal, *propter regni emolumentum*, miglen *pátialtat*-nak, az Oláh Egyházi rendek e'hez tartásák magokat:

urmeza: ex Art. A. 1579.

I. Püspököt a' Fejedelemtől kérjenek ollyat, a' kit egyenlő tetszésekből az Oláh Papok alkalmasnak esmérnek; kit ha a' Fejedelmek illendőnek ítélnék lenni, úgy adgyanak *confirmatiót* reá, mind a Fejedelmek' hűségére, 's mind az Ország' javára, és egyéb szükséges dolgokra nézendő *conditiók* és módok szerént.

Adeca: De sî Natiunea romana în patria nece nu s'a numeratu între stature, nece relegiunea ei nu se tiene de cele recepte; totu-si baserecanii romani, pâna voru fi suferiti, pentru folosulu tieriei, sê se tienă de aceste; ex Art. A. 1579.

I. Se cera dela principele estu feliu de episcopu, pre carele preutii romani cu involîre comuna-lu cunoscă aptu; deca principii voru judecá, cumu cá alesulu este cuvenientiosu, se-lu confirme punendu-i *conditiuni* privitorie la credenti'a câtra Domnitori, câtra benele tieriei sî câtra alte lucrure necesaria.

Prein urmare Art. 3. dela 1579 nu se pote luà, de câtu despre garantarea dreptului de alegere alu baserecei romane-orientali.

Domnitorii, ce au fostu dupa tempore intru acesta tieria, toti au lasatu baserec'a romana orientale, se deprendia in pace acestu dreptu stravechiu alu seu.

Istori'a nu ne pestreza nece unu documentu, ma nece macaru una simpla notitia despre ace'a, cumu cá acestu dreptu s'ar' fi calcatu ore-candu.

Dein contra ea ne pestreza documente mai pre susu de ori-ce indoieia, cá domnitorii acestei tieri, ori-cumu s'au numitu eli, ori-câtu de diverse au fostu masimele

Despre dreptulu de alegere.

Baserec'a romana de Alb'a Julia dein tempore neamentite a fostu sî este in usulu dreptului de a-si alege pre capulu spirituale.

Acestu dreptu asiá concrecutu erá cu fienti'a ei, in câtu nece domni'a calvinismului — cea mai nefavoritoria pentru romanii dein Ardealu sî in respectu politicu sî in respectu baserecescu — nu si-a potutu permite a-lu nemici, cumu a nemicitu mai tote alalte derepture ale romaniloru: cê dein contra l'a garantatu prein lege, in adunarea generale a tieriei, ce s'a tienutu la Turd'a in a. 1579, unde s'a legiuitu:

Art. 3. Popii romanesci se-si alege episcopu romanescu, pre ce-ne voru volî, dupa-ce episcopulu loru de pâna aci a moritu. Sî Domnitoriulu se intaresca pre celu, ce voru fi alesu eli deintre se-ne. ¹⁾

Adeveratu, tiesutulu acestui Articul, dupa cumu-lu avemu in loculu citatu, este dubiu, in câtu nu potemu sci: ore vorbesce elu de episcopu romanu-orientale, seau de episcopu romanu-calvinu? Cà la a. 1577 romaniloru trecuti la calvinismu li s'a fostu datu volia de a-si alege episcopu propriu. ²⁾

Inse elu este explicatu deplenu sî aplecatu la base-

¹⁾ Vedi Archivu p. filologia sî istoria pag. 302 sî 360.

²⁾ Archivu p. filologia l. c.

Titu 3, 1. Er' pre Tim. lu roga: se faca rogatiuni pentru imperatulu, și pentru toti cari suntu in deregatorie, că se petrecemu vietia lina și cu odichna.

4. Deschilinitu inse preveghiatu, că alesii vostrii se fia adevirati pastori ai turmei loru concrediende, se iubescă pre poporulu credentiosu, cumu se cuvene a iubi părentele pre filii sei, se fia urmatoriu mantuitoriului Christosu, a preutului celui mare, carele si-a datu vietia pentru lume, pre celi nepreceptu i-a luminatu, pre celi misiei i-a ajutat, pre nepotentiosi, orbi, schiopi i-a vendecat, pre celi superati i-a mangaiatu, pre celi morti i-a inviatu, pre celi flamendi i-a saturatu, pre celi setosi i-a adaptatu; — carele mai antaniu pre gentea sa a volitu se o mantuesca, — Alegeti pre unii că aceli, cari cunoscū doririle și necesurile poporului nostru și suntu și petrunsi de acele, cari au voli'a și poterea de a vendecă și alinā ranele poporului nostru, multu cercetat; — carii se fia cu incredere și amore parentesca catra clerului seu, care se pota fi esemplu, oglinda turmei sale credentiose; carele se fia veghiatoriu, custode supremu a averiloru baserecesci și scolastece, acele inmultindu-le; — carele se fia marimosu, spriginitoriu a junimei studiose scapate, sperarea și fulcerulu fitoriu alu natiunei; — alegeti cu unu cuventu pre barbatulu doriniloru comune, carele in tote dreptiunile se ve pota fi parente, conducatoriu adevratu la calea mantuirei eterne și temporarie.

Eu sciu bene, că dein mai multe respecte e trista anim'a vostra; inse mangaiati-ve, și sperati in Dlu, carele e Ddieulu mangaiarei, că nu este santu că Dlu și nu este dereptu, că Ddieulu nostru, nu este santu a fora de elu. 1 Imp. 22. carele cu poterea bratiului seu face minuni, carele radica dein pulvere pre celu misielu, și apesatu, și lu inaltia pre elu, carele scamba temporele și anii pune imperati și muta; dă intieleptiune celoru neintielepti. Danilu 2, 21, că se cuno-calii vii că Dlu este celu prea inaltu a imperatției omeniloru, și ori-cui va vré, o va dá pre ea, și pre celu, ce este ocară la omeni, lu va inaltia preste ea. Dan. 4, 14. Se speramu in Domnulu, carele a mantuitu pre Israilu, și i-a datu deplena mangaiare, nu ve va lasă și parasí Domnulu. Jos. 1, 5.

Elu va intorce plangerea vostra intru bucuria și ve va face pre voi veseli. Ierem. 31, 13. că-ce precumu pornirea apei, asi'a anim'a Imperatului este in mânilu lui Ddieu, ori in catrâu va vré se o plece acolo o va plecă. Iov. 5, 8—9.

In scurtu veti avé archipastoriu și acel'a va propune locuriloru mai inalte rogările și necesurile vostre silindu-se dupa potentia a procură vindecarea raneloru vostre. Fiti cu incredere cătra părentele patriei nostre, și cătra inaltulu lui Regimu, carele informatu fiendu mai de a prope, prein unu organu competente despre postulatele fatfeloru vostre, ve va indestulă, precumu sperezu, nu numai pentru liniscirea voastră, ci chiaru și in interesulu bene-cuprensu alu tierei. Pâna atunci se ne computem (compunemu) spiritele și se speramu bene.

In ainte de a-mi inchiiaă cuventarea, inca mai o data ve rogu, socotiti bene pre cene se alegeti. Și acumu mergeti cu ajutoriulu lui Ddieu și ve insemnati voturele. — La sunetulu campanei benevolendu a ve adună er' aici pentru complenirea grandiosulu opu, care lu-amu inceputu. —

Not'a editorului. Acesta cuventare s'a tienutu de prea santi'a sa d. episcopu Dobra in diu'a de alegere sub s. Liturgia. Caus'a pentru care nu s'a tiparitu la locul seu, este, că o am capetat in Aprile 1869, dupa ce tiparirea acteloru sinodului dein 1868 se terminase.